

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 12 Αυγούστου 2022 με την εξής σύνθεση: Αικατερίνη Ζερβού, Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη – Εισηγήτρια και Χρήστος Σώκος, Μέλη.

Για να εξετάσει α) την από 06.07.2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 959/06.07.2022 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «...» και διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «πρώτη προσφεύγουσα»), που εδρεύει στ... ..., επί της ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται και β) την από 07.07.2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 961/07.07.2022 Προδικαστική Προσφυγή της ένωσης εταιριών «...» (εφεξής η «δεύτερη προσφεύγουσα»), που εδρεύει στ... ..., οδός ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της ένωσης εταιριών «...», που εδρεύει στ... ..., οδός ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της πρώτης προδικαστικής προσφυγής.

Κατά της εταιρίας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «....» (εφεξής η «παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στο ..., επί της οδού ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της πρώτης και της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής.

Με την πρώτη προδικαστική προσφυγή η πρώτη προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθούν η υπ' αρ. 656/2/24-06-2022 απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής (εφεξής η «πρώτη προσβαλλομένη») που ενσωματώνει την πρότερη απόφαση υπ' αρ. 652/5/18.4.2022 (εφεξής η «δεύτερη προσβαλλομένη»), σύμφωνα με τις οποίες μετά την υπ' αρ. 652/5/18.4.2022 απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής με την οποία αποφασίστηκε η

έγκριση του από 21.3.2022 και από 28.3.2022 Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού, και με την οποία έγινε δεκτή ως πλήρης η προσφορά της δεύτερης προσφεύγουσας, καταταχθείσας στη δεύτερη θέση μειοδοσίας, ενώ η παρεμβαίνουσα αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος, και περαιτέρω εγκρίνεται το υπ' αρ. 3/22.6.2002 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού και αποφασίζεται η ανάδειξη της παρεμβαίνουσας ως οριστικής αναδόχου.

Με τη δεύτερη προδικαστική προσφυγή η δεύτερη προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθούν η αρ. 649/1/14.03.2022 απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής (αρ. διαβ. 742/14.03.2022), η πρώτη και η δεύτερη προσβαλλομένη, καθ' ο μέρος έγιναν δεκτά τα πρακτικά του διαγωνισμού, και άρα έγινε δεκτή η προσφορά και τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της παρεμβαίνουσας και ανακηρύχθηκε ανάδοχος.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της πρώτης προσφυγής, έχει καταβληθεί το παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017, ποσού 3.000,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την προϋπολογισθείσα αξία της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ, ήτοι 600.000,00€ και για την άσκηση της δεύτερης προσφυγής, έχει καταβληθεί το παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017, ποσού 3.000,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την προϋπολογισθείσα αξία της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ, ήτοι 600.000,00€.

2. Επειδή, οι προσβαλλόμενες εκδόθηκαν στο πλαίσιο της υπ' αρ. πρωτ. ... Διακήρυξης με αντικείμενο την υπηρεσία *«ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ*

ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΣΕ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ ...-ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ», εκτιμώμενης αξίας 600.000,00€ πλέον ΦΠΑ, με CPVS:,, ... και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής, σύμφωνα με το άρ. 1.3.1 αυτής. Η ως άνω Διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) στις 21.01.2022 έλαβε ΑΔΑΜ ..., και στο ΕΣΗΔΗΣ, που έλαβε συστημικό α/α

3. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, της νομικής φύσης και της δραστηριότητας που η ασκεί και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του νόμου αυτού, η δε ΕΑΔΗΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκούνται οι προσφυγές, είναι αρμόδια για την εξέτασή τους.

4. Επειδή η υπό εξέταση πρώτη προδικαστική προσφυγή α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον κατατέθηκε στις 06.07.2022 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, η δε δεύτερη προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε στις 27.06.2022 ενώ η πρώτη στις 29.06.2022 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, αμφότερες δε αναρτήθηκαν στις 27.06.2022 στο πεδίο «Σημειώσεις και συνημμένα» του διαγωνισμού, β) με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΕΑΔΗΣΥ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ασκείται δε μετ' εννόμου συμφέροντος που ερείδεται στη ζημία της από την τυχόν παράνομη συμμετοχή έτερων προσφερόντων, επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση (ΔΕΕ, απόφαση της 14.02.2019, C-54/18 - Cooperativa Animazione Valdocco Soc. coop. soc. Impresa Sociale Onlus κατά Consorzio Intercomunale Servizi Sociali di Pinerolo, Azienda Sanitaria Locale To3 di Collegno e Pinerolo, σκ. 35-37) δοθέντος ότι, σύμφωνα με τη δεύτερη προσβαλλομένη, έγινε αποδεκτή η οικονομική προσφορά της, καταταγείσα τρίτη στη σειρά μειοδοσίας, δυνάμει του από 28.03.2022 εγκριθέντος πρακτικού της Επιτροπής, στρέφεται δε κατά της προσφοράς της

παρεμβαίνουσας, τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της οποίας ενεκρίθησαν, δυνάμει της πρώτης προσβαλλομένης, και κατά της προσφοράς της δεύτερης προσφεύγουσας, καταταγείσας δεύτερης στη σειρά μειοδοσίας.

5. Επειδή στις 07.07.2022 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε διά μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ την πρώτη προδικαστική προσφυγή προς τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, με την υπ' αρ. 1384/2022 Πράξη της Προέδρου του 2^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης, κλήθηκε δε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση πρώτης προσφυγής και του αιτήματος αναστολής- χορήγησης προσωρινών μέτρων.

7. Επειδή στις 14.07.2022 η δεύτερη προσφεύγουσα άσκησε παρέμβαση με κατάθεση αυτής μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς. Μετ' εννόμου συμφέροντος δε ασκείται αυτή, καθότι η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της προσφοράς της, ζητεί δε με την παρέμβασή της την απόρριψη της πρώτης προδικαστικής προσφυγής κατά το μέρος που στρέφεται κατά της νομιμότητας της προσφοράς της.

8. Επειδή στις 15.07.2022 εκδόθηκε η υπ' αρ. Α522, 523/2022 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ η οποία απέρριψε το αίτημα παροχής προσωρινής προστασίας της πρώτης προσφεύγουσας.

9. Επειδή στις 15.07.2022 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε τις υπ' αρ. πρωτ. 1922/13.07.2022 απόψεις της επί της πρώτης προδικαστικής προσφυγής, με τις οποίες αιτείται αυτή να απορριφθεί ώστε να διατηρηθεί η ισχύς της πρώτης προσβαλλομένης.

10. Επειδή στις 18.07.2022 η παρεμβαίνουσα άσκησε παρέμβαση με κατάθεση αυτής μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς. Μετ' εννόμου συμφέροντος δε ασκείται αυτή, καθότι τα προσκομισθέντα από αυτήν δικαιολογητικά κατακύρωσης ενεκρίθησαν δυνάμει της πρώτης προσβαλλομένης, ζητεί δε με την παρέμβασή της την απόρριψη της πρώτης προδικαστικής προσφυγής και

την επικύρωση της πρώτης προσβαλλομένης και τη διατήρηση της πρώτης και της δεύτερης προσβαλλομένης, καθώς και της υπ' αρ. 649/1/1/14-3-2022 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής.

11. Επειδή στις 20.07.2022 η πρώτη προσφεύγουσα κατέθεσε εμπροθέσμως το με ίδια ημερομηνία υπόμνημά της.

12. Επειδή η υπό εξέταση δεύτερη προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα κατά της πρώτης και της δεύτερης προσβαλλομένης, καθόσον κατατέθηκε στις 07.07.2022 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, η δε δεύτερη προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε στις 27.06.2022 ενώ η πρώτη στις 29.06.2022 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, αμφότερες δε αναρτήθηκαν στις 27.06.2022 στο πεδίο «Σημειώσεις και συνημμένα» του διαγωνισμού. Εντούτοις, εκπροθέσμως και άρα απαραδέκτως ζητεί την ακύρωση της υπ' αρ. 649/1/14.03.2022 απόφασης του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής, δοθέντος ότι αυτή είχε κοινοποιηθεί ήδη από τις 14.03.2022 μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Όπως έχει κριθεί νομολογιακά, στις δημόσιες συμβάσεις ισχύει ο κανόνας της κατά στάδια προβολής των λόγων, ήτοι, λόγοι που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο δεν μπορούν να προβληθούν σε μεταγενέστερο, αλλά θα πρέπει να προβάλλονται επικαίρως (ΕΑ ΣτΕ 207/2002, 295/2003, 602/2003, 884/2003, 69/2005, 1032/2005, 245/2011 κ.ά.). Η αρχή αυτή, της επίκαιρης και αυτοτελούς προσβολής των βλαπτικών πράξεων όλων των οργάνων του διαγωνισμού, εντάσσεται στους αρνητικούς όρους του εννόμου συμφέροντος, αποκλείοντας τον παρεμπύπτοντα έλεγχο της νομιμότητας των λόγων αυτών με την ευκαιρία της προσβολής των μεταγενέστερων πράξεων ή παραλείψεων της διαγωνιστικής διαδικασίας με την προδικαστική προσφυγή (ΕΑ ΣτΕ 305/2011, 65/2012, ΔΕφΠειραιά Α371/2020, σκ. 3). Συναφώς, η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής που προβλέπεται στο άρ. 361 του Ν. 4412/2016 είναι αποκλειστική/ ανατρεπτική και η μη τήρησή της συνεπάγεται το απαράδεκτο της προδικαστικής προσφυγής (βλ. Δ. Ράικο, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Γ' Έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2019, σελ. 778, Δ. Ράικο σε Δ. Ράικο, Ε. Βλάχου, Ε. Σαββίδη, Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016, Ερμηνεία κατ' άρθρο Σχετικές διατάξεις-

Νομολογία, Τόμος Ι, 2018, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα- Θεσσαλονίκη, σελ. 1182). Η δε ανάγκη τήρησης της αρχής της ασφάλειας δικαίου κατά τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων δια της παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας υλοποιείται μέσω της υποχρέωσης των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων να προσβάλουν επικαίρως, σε σύντομο χρονικό διάστημα, τις πράξεις που τους προξενούν ή ενδέχεται να τους προξενήσουν ζημία, προκειμένου να μην υποχρεώνεται η αναθέτουσα αρχή να επαναλάβει ολόκληρη τη διαδικασία προς θεραπεία των παραβάσεων αυτών (βλ. απόφαση ΔΕΕ της 14ης Φεβρουαρίου 2019 επί της υπόθεσης C-54/18 Cooperativa Animazione Valdocco Soc. Coop.soc. Impresa Sociale Onlus κατά Consorzio Intercomunale Servizi Sociali di Pinerolo σκ. 27-28, 36-37, 40-42, ΣτΕ 1573/2019, ΔΕφΑθηνών 898/2021). Η δε δεύτερη προσφυγή ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 και κοινοποιήθηκε στην ΕΑΔΗΣΥ από την δεύτερη προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ασκείται δε μετ' εννόμου συμφέροντος που ερείδεται στη ζημία της από την τυχόν παράνομη συμμετοχή έτερων προσφερόντων, επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση (ΔΕΕ, απόφαση της 14.02.2019, C-54/18 - Cooperativa Animazione Valdocco Soc. coop. soc. Impresa Sociale Onlus κατά Consorzio Intercomunale Servizi Sociali di Pinerolo, Azienda Sanitaria Locale To3 di Collegno e Pinerolo, σκ. 35-37) δοθέντος ότι, σύμφωνα με τη δεύτερη προσβαλλομένη έγινε αποδεκτή η οικονομική προσφορά της, καταταγείσα δεύτερη στη σειρά μειοδοσίας, δυνάμει του από 28.03.2022 εγκριθέντος πρακτικού της Επιτροπής, στρέφεται δε κατά της προσφοράς της παρεμβαίνουσας τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της οποίας ενεκρίθησαν, δυνάμει της πρώτης προσβαλλομένης.

13. Επειδή στις 07.07.2022 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε διά μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ την δεύτερη προδικαστική προσφυγή προς τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

14. Επειδή, με την υπ' αρ. 1394/2022 Πράξη της Προέδρου του 2^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης, κλήθηκε δε η

αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση πρώτης προσφυγής και του αιτήματος αναστολής- χορήγησης προσωρινών μέτρων.

15. Επειδή στις 15.07.2022 εκδόθηκε η υπ' αρ. Α522, 523/2022 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ η οποία απέρριψε το αίτημα παροχής προσωρινής προστασίας της δεύτερης προσφεύγουσας.

16. Επειδή στις 15.07.2022 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε τις υπ' αρ. πρωτ. 1937/14.07.2022 απόψεις της επί της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, με τις οποίες αιτείται αυτή να απορριφθεί ώστε να διατηρηθεί η ισχύς της πρώτης και της δεύτερης προσβαλλομένης καθώς και της υπ' αρ. 649/1/14.03.2022 απόφασης.

17. Επειδή στις 18.07.2022 η παρεμβαίνουσα άσκησε παρέμβαση με κατάθεση αυτής μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώς. Μετ' εννόμου συμφέροντος δε ασκείται αυτή, καθότι τα προσκομισθέντα από αυτήν δικαιολογητικά κατακύρωσης ενεκρίθησαν δυνάμει της πρώτης προσβαλλομένης, ζητεί δε με την παρέμβασή της την απόρριψη της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής και την επικύρωση της πρώτης προσβαλλομένης και τη διατήρηση της πρώτης και της δεύτερης προσβαλλομένης, καθώς και της υπ' αρ. 649/1/14-3-2022 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής.

18. Επειδή στις 25.07.2022 η δεύτερη προσφεύγουσα κατέθεσε το με ίδια ημερομηνία υπόμνημά της το οποίο, ως κατατεθέν εκτός της οριζόμενης στο άρ. 365, παρ. 1 τελ. εδάφιο του Ν. 4412/2016 προθεσμίας, δεν λαμβάνεται υπόψη από το κρίνον την προσφυγή Κλιμάκιο.

19. Επειδή, με την δεύτερη προσβαλλομένη με θέμα 5ο: «Έγκριση Πρακτικών Επιτροπής Διαγωνισμού για την υπηρεσία «Διαχείριση απορριμμάτων της» με αριθμό συστήματος ...» το Διοικητικό Συμβούλιο της αναθέτουσας αρχής αποφάσισε «1. Την έγκριση του από 21.03.2022 επισυναπτόμενου πρακτικού της Επιτροπής για τα δικαιολογητικά συμμετοχής - τεχνικές προσφορές, σύμφωνα με το οποίο: Προκρίνονται στην επόμενη φάση αποσφράγισης οικονομικών προσφορών οι: 2. Την έγκριση του από 28.03.2022 επισυναπτόμενου πρακτικού της Επιτροπής για τις

οικονομικές προσφορές, σύμφωνα με το οποίο : Α. Απορρίπτεται η προσφορά της εταιρείας ... καθώς δεν πληρούνται οι όροι των άρθρων 2.2.4 και 2.4.3.2 της διακήρυξης, όπως αναφέρεται αναλυτικά στο επισυναπτόμενο πρακτικό που αποτελεί αναπόσπαστο σώμα με την παρούσα. Β. Η εταιρεία «.....» ορίζεται προσωρινός ανάδοχος, καθώς προσέφερε την χαμηλότερη τιμή, ήτοι # 402.294,63 # €, άνευ Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους.», με τη δε πρώτη προσβαλλομένη με θέμα 2ο «Έγκριση πρακτικού δικαιολογητικών κατακύρωσης για τον διαγωνισμό με τίτλο: «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΣΕ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ ...-ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ», το Διοικητικό Συμβούλιο της αναθέτουσας αρχής αποφάσισε «...την έγκριση του πρακτικού της επιτροπής και την κήρυξη της εταιρείας «...» ως ανάδοχου της υπηρεσίας «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΣΕ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ ...-ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ», για το εναπομείναν χρονικό διάστημα έως την ημερομηνία που ορίζει η Διακήρυξη του Διαγωνισμού, ήτοι την 31/3/2023 και μηνιαία αμοιβή 33.524,55€ (=402.293,63/12) άνευ Φ.Π.Α. ...».

20. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της πρώτης προσφυγής που αφορά στη δεύτερη προσφεύγουσα, η πρώτη προσφεύγουσα αναφέρει ότι σύμφωνα με το από 21/3/2022 Πρακτικό της Επιτροπής ο φάκελος προσφοράς της δεύτερης προσφεύγουσας μεταξύ των άλλων ελλείψεων που διαπιστώθηκαν και ζητήθηκε η συμπλήρωση τους, πλημμελής ήταν και η υποβληθείσα εγγυητική επιστολή σε σχέση με το περιεχόμενο που ορίζει ο νόμος και υπήρχε και ως υπόδειγμα στη διακήρυξη, για τον λόγο η Επιτροπή ζήτησε την επαναυποβολή αυτής κατά πλήρες περιεχόμενο σύμφωνα με τα οριζόμενα εκ του νόμου και της διακηρύξεως, θεωρώντας πως είναι σύνηθες η εν λόγω

συμπλήρωση κατ' επίκληση του άρθρου 102 του Ν.4412/2016, υποστηρίζει δε ότι από την επισκόπηση λοιπόν των σχετικών εγγράφων όταν αυτά κατέστησαν προσβάσιμα σε αυτήν στις 27.06.2022 διαπίστωσε ότι οι αρχικά υποβληθείσες από αμφοτέρα μέλη για λογαριασμό της ένωσης εγγυητικές επιστολές, ήτοι οι με στοιχεία εκδόσεως αφενός για το μέλος ... ποσού 6.000,00 ευρώ της Τράπεζας ... και αφετέρου για το μέλος ... ποσού 6.000,00 ευρώ είχαν εκδοθεί μόνο εις εγγύηση μεμονωμένα κάθε μέλους της ενώσεως και όχι υπέρ όλων των μελών της ένωσης όπως ορίζει τόσο το άρθρο 72 παρ.1 εδάφιο β' του νόμου 4412/2016, το οποίο παραθέτει και εξειδικεύεται με το παρεχόμενο στο παράτημα V της διακήρυξης υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, που ομοίως παραθέτει. Ακολουθώντας, παραθέτει τα σώματα των υποβληθεισών εγγυητικών εκ της οποίας υποστηρίζει ότι προκύπτει πως κάθε μία εξ αυτών έχει εκδοθεί μεμονωμένα μόνο υπέρ εκάστου μέλους της δεύτερης προσφεύγουσας, και δεν υπάρχει η παραμικρή αναφορά πως έχει εκδοθεί και υπέρ του ετέρου μέλους ενώ έχει παραλειφθεί παντελώς και ο ουσιώδης όρος πως η εγγύηση παρέχεται *«ατομικά και για κάθε έναν από αυτούς / αυτές και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρον υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητάς τους ως μελών της ένωσης.»*, υποστηρίζει δε ότι η υπ' αριθμ. ... εγγυητική επιστολή της ... που προσκομίστηκε μετά την ζήτηση διευκρινίσεων φέρει ως ημερομηνία έκδοσης την 22/2/2022, ήτοι ημερομηνία πριν ακόμα της ημερομηνίας της αρχικής υποβολής στις 24/2/2022 και συνεπώς ισχυρίζεται ότι γεννάται ζήτημα εγκυρότητας αυτής και σε σχέση με την αληθή ημερομηνία έκδοσης αυτής, δεδομένου πως στην πραγματικότητα ζητήθηκε και εκδόθηκε σε ημερομηνία μεταγενέστερη και συγκεκριμένα μετά τις 9/3/2022, όταν με σχετικό έγγραφο της αναθέτουσας αρχής ζητήθηκε η συμπλήρωση της έλλειψης. Εν συνεχεία, η πρώτη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεδομένης της ως άνω αδιαμφισβήτητης έλλειψης άλλως πλημμέλειας της προσφοράς αυτό που θα πρέπει να εξεταστεί και να κριθεί περαιτέρω είναι αν είναι νόμιμη η εκ των υστέρων διόρθωση/συμπλήρωση άλλως αντικατάσταση με νέα και εν γένει θεραπεία της συγκεκριμένης ελλείψεως στο πλαίσιο εφαρμογής του άρ. 102 του Ν. 4412/2016 όπως αυτό ισχύει σήμερα και κατά τον χρόνο προκήρυξης της ένδικης διαδικασίας μετά την αντικατάσταση της παλαιότερης ρύθμισης από το άρ. 42 του Ν. 4782/2021, όπως έκρινε σχετικά και ενήργησε η αναθέτουσα

αρχή και πως η εν λόγω έλλειψη άλλως σφάλμα στην προσφορά του καθ' ου αναδόχου λόγω της φύσης αυτής δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις εφαρμογής του άρ. 102 του ν.4412/2016, ώστε να είναι δυνατή η εκ των υστέρων συμπλήρωση της, και κατά συνέπεια η αναθέτουσα αρχή όφειλε να διαπιστώσει την εν λόγω πλημμέλεια και να αποκλείσει από την συνέχεια της διαδικασίας την πλημμελώς υποβληθείσα προσφορά της δεύτερης προσφεύγουσας. Προς υποστήριξη δε των ισχυρισμών της αναφέρει ότι η υποβολή εγγυητικής επιστολής συμμετοχής αποτελεί μαζί με την υποβολή του ΕΕΕΣ αποτελεί εκ του νόμου αναγκαία (*sine qua non*) προϋπόθεση για την παραδεκτή υποβολή προσφοράς και συμμετοχή στην διαγωνιστική διαδικασία διενέργειας ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων υπό το πλαίσιο εφαρμογής του Ν. 4412/2016, παραθέτοντας το άρ. 2.4.3.1 της Διακήρυξης, υποστηρίζει δε ότι ειδικά για την εγγυητική επιστολή δεδομένης της φύσης και της λειτουργίας αυτής ο νομοθέτης έχει προβλέψει ειδική και ρητή διάταξη με το άρθρο 72 του ν.4412/2016, όπου ορίζει συγκεκριμένα και κατά υποχρεωτικό τρόπο το ελάχιστο αναγκαίο περιεχόμενο των όρων αυτής και πως μια από τις εκ του νόμου οριζόμενες απαιτήσεις σε σχέση με το περιεχόμενο της εγγυητικής αποτελεί από αυτά είναι το γεγονός πως *«Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.»*, και πως η μη συμπερίληψη του ως άνω πλήττει ευθέως την υπόσταση του ίδιου του εγγράφου και το παραδεκτό της υποβολής αυτού, και κατά την πάγια έως σήμερα νομολογία της ΑΕΠΠ και των διοικητικών δικαστηρίων έχουν ως συνέπεια την μη αποδεκτή υποβολή της ελλειμματικής προσφοράς και τον αποκλεισμό του οικονομικού φορέα από την συνέχεια της διαδικασίας, η δε βαρύτητα της πλημμέλειας υποστηρίζει ότι ενισχύεται στην ένδικη περίπτωση ακόμα περισσότερο ειδικά λόγω της φύσης και της λειτουργίας της εγγυητικής επιστολής στο διαμορφωθέν πλαίσιο των κανόνων διενέργειας των δημοσίων συμβάσεων/διαγωνισμών καθιστώντας μη δυνατή την εκ των υστέρων συμπλήρωση/διόρθωση ή και αντικατάσταση της κατ' εφαρμογή του άρθ. 102 του ν. 4412/2016, ακόμα και υπό την διευρυμένη εφαρμογή του όπως ισχύει σήμερα μετά την αντικατάσταση της προ ισχύουσας διάταξης από το άρ. 42 του ν. 4782/2021, ισχυριζόμενη ότι δεν βρίσκει εφαρμογή στην υπό κρίση πλημμέλεια το άρ. 102 του ν.4412/2016

καθώς εν προκειμένω, σε περίπτωση εκ των υστέρων συμπλήρωσης ή και αντικατάστασης από τον οικονομικό φορέα που αφορά την εγγυητική επιστολή συμμετοχής του σε σχέση με την εν λόγω πλημμέλεια θα επρόκειτο για μη επιτρεπτή επαναυπόβολή στοιχείου/ προϋπόθεσής του παραδεκτού της υποβολής της συνολικής προσφοράς, αναφέροντας ότι μια τέτοια ερμηνεία της ευχέρειας που παρέχεται κατά το άρ. 102 του ν.4412/2016 μετά την αντικατάστασή του, που θα επέτρεπε την κατ' ουσία εκ των υστέρων νέα υποβολή απαράδεκτα υποβληθείσας κατά το στάδιο της υποβολής των προσφορών εγγυητικής συμμετοχής είναι ευθέως αντίθετη στη βούληση του νομοθέτη όπως αποτυπώνεται και στο γράμμα της διάταξης, καθώς ρητά ορίζεται στο εν λόγω άρθρο πως η σχετική δυνατότητα τελεί υπό την αυστηρή προϋπόθεση της τήρησης της αρχής της διαφάνειας και της τήρησης της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων. Επιπλέον, υποστηρίζει ότι ναι μεν όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση του άρθρου 42 του ν.4782/2021 για την αντικατάσταση του άρθρου 102 του ν.4412/2106, η εν λόγω τροποποίηση κρίνεται χάριν της ανάπτυξης του ευρύτερου δυνατού υγιούς ανταγωνισμού, της κάμψης της τυπολατρίας και του φορμαλισμού και της διευκόλυνσης της πρόσβασης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στις δημόσιες συμβάσεις, προς όφελος της επιτυχούς έκβασης των διαγωνιστικών διαδικασιών και της καλύτερης εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος, όμως θα πρέπει να βρίσκεται εντός των αρχών της τήρησης της αρχής της διαφάνειας και της τήρησης της ίσης των διαγωνιζομένων, όπως ειδικά στο πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων διασφαλίζονται με την τήρηση της αρχής της τυπικότητας και του κανονιστικού χαρακτήρα της διακήρυξης που δεσμεύει αμφίπλευρα τόσο την αναθέτουσα αρχή όσο και τους υποψήφιους οικονομικούς φορείς, υποστηρίζοντας ότι ο νομοθέτης με την ως άνω ρύθμιση δεν σκοπεύει στην άνευ όρων συγχώρεση των αμελών υποψηφίων, που παρέλειψαν εξ απροσεξίας να υποβάλουν πλήρη και ορθή προσφορά παρέχοντας την άνευ περιορισμών εκ των υστέρων διόρθωση/ συμπλήρωση της προσφοράς τους εις βάρος μάλιστα των άλλων επιμελών υποψηφίων αλλά σκοπεύει στην ανάπτυξη του ευρύτερου δυνατού υγιούς ανταγωνισμού, υπογραμμίζοντας μάλιστα σχετικά πως η εν λόγω δυνατότητα δίνεται προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες ενδεχομένως λόγω του μεγέθους τους και του σύνθετου των

διαδικασιών να αποθαρρύνονται να συμμετάσχουν είτε σε περίπτωση συμμετοχής τους να μην είναι εξοικειωμένες με τις εν λόγω διαδικασίες και είναι πιθανόν να υποπέσουν ακριβώς για τον λόγο αυτό σε σφάλματα και ελλείψεις κατά την υποβολή της προσφοράς τους και αποκλειόμενες εξ αυτού του λόγου και πως με τη θέσπιση της διάταξης αυτής συνεχίζει να οριοθετεί την εφαρμογή αυτής στο πλαίσιο της αρχής της τυπικότητας, της διαφάνειας, της ισότητας του ανταγωνισμού και της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζόμενων αλλά επιδιώκει να αποτρέψει να συρρικνώνεται ο ανταγωνισμός εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος ειδικά προς όφελος των οικονομικών φορέων που αποτελούν μεγάλες επιχειρήσεις και συμμετέχουν και αναλαμβάνουν στις περισσότερες των περιπτώσεων τέτοιου είδους και μεγέθους δημόσιες συμβάσεις και πως η ως άνω ρύθμιση θα πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικά και να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που τυχόν έλλειψη/πλημμέλεια σε προσφορά οδηγεί σε αποκλεισμό και πλήττει την ανάπτυξη του ανταγωνισμού ή/ και δυσχεραίνει παράλληλα την συμμετοχή μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στην διαδικασία ανάληψης, και κατά συνέπεια επ' ουδενί δεν χωρεί η εφαρμογή της στις περιπτώσεις όπου ο συμμετέχων φορέας, παρόλο που είχε πριν την υποβολή της προσφοράς του ανήκοντας στην σφαίρα επιρροής του, την δυνατότητα και κατά συνέπεια και στην αποκλειστική του ευθύνη και υποχρέωση να διαπιστώσει την συγκεκριμένη έλλειψη, και κατά το μέτρο του μέσου επιμελούς συμμετέχοντα δύνατο και όφειλε να φροντίσει να άρει κάθε δυσλειτουργία, παρέλειψε εκ δικής του αμέλειας να το κάνει, ισχυριζόμενη ότι η σχετική ερμηνεία είναι σύμφωνη και με το κοινοτικό δίκαιο τις επιταγές του οποίου μεταφέρει στην εθνική έννομη τάξη το πλαίσιο εφαρμογής του ν.4412/2016, και οι διατάξεις του θα πρέπει να ερμηνεύονται στο πνεύμα των αρχών και των αντίστοιχων ρυθμίσεων του κοινοτικού παράγωγου και πρωτότυπου δικαίου, δεδομένου πως η αρχή της ίσης μεταχείρισης που κεντρικά διατρέχει το κοινοτικό δίκαιο, προτάσσει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να

καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση. Υποστηρίζει, επίσης, ότι δεδομένης μάλιστα της επίτευξης ανάπτυξης του ανταγωνισμού με την υποβολή τεσσάρων (4) προσφορών, η εκ των υστέρων συμπλήρωση της ελλείψεως που αφορά τις εγγυητικές επιστολές συμμετοχής της δεύτερης προσφεύγουσας κατ' εφαρμογή του άρ. 102 του ν.4412/2016, πέρα από την ευθεία διάσπαση και της αρχής της τυπικότητας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, αποτελεί και ανεπίτρεπτη επί το πλείστον παραβίαση της αρχής της ισότητας και της ανάπτυξης του ανταγωνισμού έναντι των υπολοίπων διαγωνιζομένων, καθώς θα ματαιούτο ουσιαστικά η επιτευχθείσα ευρύτητα και ανάπτυξη του ανταγωνισμού εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος δεδομένου πως ακόμα και μετά τον αποκλεισμό του εν λόγω οικονομικού φορέα ο ανταγωνισμός συνεχίζει να υφίσταται και να είναι και ευρύς καθώς υπάρχουν ακόμα τρεις οικονομικοί φορείς, με αποδεκτή προσφορά που δύνανται να αναλάβουν την εκτέλεση της σύμβασης και πως, η τυχόν αποδοχή από την αναθέτουσα αρχή καθιονδήποτε τρόπο, ήτοι μετά την ζήτηση και παροχή συμπλήρωσης της προσφοράς του, και μη αποκλεισμός της προσφοράς του οικονομικού φορέα κατά παράβαση των ως άνω αρχών, βάλλει άμεσα, ευθέως και κατ'έξοχην κατά της πρώτης προσφεύγουσας, ως αμέσως επόμενης σε κατάταξη μειοδότης καθώς μερίμνησε και επίδειξε την δέουσα προσοχή και επιμέλεια για την υποβολή πλήρους και δίχως ελλείψεις προσφοράς, σε αντίθεση με την δεύτερη προσφεύγουσα η οποία παρά το γεγονός πως αποτελεί την σύμπραξη δύο φορέων και διαθέτοντας την ευχέρεια να ελέγξουν το ορθό και πλήρες της προσφοράς τους κατά τον κρίσιμο χρόνο πριν την υποβολή της - και ειδικά για το καίριο θέμα της θέσεως της εγγυητικής τους επιστολής , που όλοι γνωρίζουν πως τυχόν έλλειψη τους ή ακόμα και ελάττωμα τους συνιστά αυτοδίκαιο λόγο αποκλεισμού, παρέλειψαν να το κάνουν. Συνεπώς, υποστηρίζει ότι η κάλυψη της εν λόγω έλλειψης κατ' επίκληση και εφαρμογή του άρ. 102 του ν.4412/2016 δεν είναι νόμιμη και επιτρεπτή, και για τον λόγο αυτό θα πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλομένη απόφαση και να αποκλειστεί από την διαγωνιστική διαδικασία η δεύτερη προσφεύγουσα. Η δεύτερη προσφεύγουσα με την παρέμβασή της παραθέτει το άρ. 72 του Ν. 4412/2016,

τα άρ. 2.1.5, 2.2.2 της Διακήρυξης και υποστηρίζει ότι κατά τα παγίως γινόμενα δεκτά, σε περίπτωση κατά την οποία δεν ελλείπει παντελώς η μνεία ενός από τα απαραίτητα για το κύρος της εγγυητικής επιστολής στοιχεία, αλλά το στοιχείο αυτό παρατίθεται κατά τρόπο ατελή, η πλημμέλεια αυτή πρέπει να θεωρηθεί επουσιώδης, μη άγουσα σε πλημμέλεια της προσφοράς, εφόσον από τα λοιπά μνημονευόμενα στην εγγυητική επιστολή στοιχεία, σε συνδυασμό λαμβανόμενα, προκύπτει, το αποδεικτέο γεγονός, ήτοι, όσον αφορά τα προαναφερόμενα στοιχεία, η ταυτότητα του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση και πως παγίως γίνεται δεκτό ότι η αρχή της τυπικότητας στους δημόσιους διαγωνισμούς βρίσκει τα όριά της όταν η εγγυητική επιστολή εμφανίζει τυπικές και επουσιώδεις πλημμέλειες, οι οποίες δεν δημιουργούν αμφιβολία για την ταυτότητα του προσώπου στο όνομα του οποίου εκδόθηκε η εγγυητική επιστολή, δεν επηρεάζουν την εγκυρότητα της εγγυητικής επιστολής, έτσι, ακόμη και αν ελλείπει κάποιο από τα τυπικά απαιτούμενα στοιχεία της εγγύησης, αλλά όμως από την συγκεκριμένη έλλειψη δεν γεννάται αμφιβολία ως προς το αντικείμενο της εγγυητικής επιστολής, που προσδιορίζεται επαρκώς από τα λοιπά στοιχεία που περιέχονται στο σώμα αυτής εις τρόπον ώστε να μη υπάρχει καμία ασάφεια ή αοριστία ως προς τον συγκεκριμένο διαγωνισμό και το αντικείμενό του, για τον οποίον δίδεται η εγγύηση, τότε η εγγύηση αυτή δεν καθιστά απαράδεκτη την προσφορά. Εν συνεχεία, υποστηρίζει ότι οι δύο οικονομικοί φορείς που συναποτελούν την ένωση, κατέθεσαν ενώπιον της αναθέτουσας αρχής με την προσφορά της εγγυητικές επιστολές συμμετοχής που φέρουν όλα τα απαιτούμενα κατά τον νόμο και τη Διακήρυξη στοιχεία, δηλαδή τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ.12 του άρθρου 72 Ν. 4412/2016, παραθέτει δε τα σώματα των αρχικώς υποβληθεισών εγγυητικών επιστολών, υποστηρίζοντας ότι είναι καθ' όλα πλήρεις και νόμιμες διότι περιέχουν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία που ορίζονται στην παρ.12 του άρθρου 72 Ν. 4412/2016, ως και στο άρθρο 2.1.5 «Εγγυήσεις» της Διακήρυξης και πως η αναθέτουσα αρχή της απέστειλε το αρ. 672/04.03.2022 έγγραφο με το οποίο της ζήτησε να προβεί στις διορθώσεις/συμπληρώσεις των εγγυήσεων συμμετοχής της, όπως στην παρέμβαση αναφέρονται, ισχυριζόμενη ότι και οι δύο εγγυητικές επιστολές συμμετοχής που προσκόμισε ήταν εξ αρχής πλήρεις και ως εκ τούτου δεν υπήρχε καν λόγος κλήσης της σε διευκρινίσεις κατ' άρθρο 102 Ν. 4412/2016

και πως ναι μεν πράγματι στα σώματα των εγγυητικών επιστολών δεν υπήρχαν αυτούσιες οι συγκεκριμένες φράσεις που αναφέρει η αναθέτουσα στο έγγραφό της, ωστόσο υπήρχαν φράσεις με όμοιο περιεχόμενο και σε κάθε περίπτωση δεν έλειπε κανένα στοιχείο από αυτά που πρέπει να περιλαμβάνονται στις εγγυητικές επιστολές συμμετοχής επί ποινή αποκλεισμού, αναφέροντας ότι ανταποκρίθηκε στο εν λόγω αίτημα, υποβάλλοντας διορθωμένες τις δύο εγγυήσεις συμμετοχής, τα σώματα των οποίων παραθέτει στην παρέμβασή της. Εν συνεχεία, υποστηρίζει ότι η ως άνω συμπλήρωση των εγγυητικών επιστολών της μετά την κλήση της σε διευκρινίσεις κατ' άρθρο 102 Ν. 4412/2016 ήταν απολύτως παραδεκτή και σύννομη, παραθέτει δε το εν λόγω άρθρο, ως επίσης και τα αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση του Ν. 4782/2021 όσον αφορά τη διάταξη του άρθρου 102 Ν. 4412/2016, υποστηρίζοντας ότι είναι σαφές ότι το άρθρο 102 δύναται να εφαρμοστεί για όλα τα έγγραφα της προσφοράς, συμπεριλαμβανομένου του ΕΕΕΣ και των εγγυητικών επιστολών, σε αντίθεση με όσα αναληθή αναφέρει η πρώτη προσφεύγουσα και πως άλλωστε, γίνεται παγίως δεκτό, ακόμα και πριν την αναμόρφωση του άρθρου 102 Ν. 4412/2016 με τον Ν. 4782/2021, (βλ. ενδεικτικά απόφαση ΑΕΠΠ 551/2021) ότι ο διαχωρισμός μεταξύ ουσιώδους και επουσιώδους έλλειψης ως και μεταξύ τυπικού και ουσιώδους σφάλματος θα πρέπει να ερμηνεύεται μέσω του πρίσματος του άρθρου 102 και του άρθρου 18 Ν. 4412/2016 και των αρχών που αυτά καθιερώνουν, το πρώτο στην ειδική περίπτωση της συμπλήρωσης και το δεύτερο γενικά επί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αμφότερα με τη σειρά τους πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του αποτελεσματικού ανταγωνισμού, το δε κριτήριο του παραπάνω διαχωρισμού, συνίσταται στο ότι, η επιτρεπτή συμπλήρωση δεν πρέπει να είναι τέτοιας έκτασης ώστε να επιτρέπει τις εναλλακτικές προσφορές ή να προσδίδει πλεονέκτημα στον υπέρ ου οικονομικό φορέα έναντι των ανταγωνιστών του εισάγοντας ευμενή υπέρ αυτού διάκριση και πως, αντίστροφα είναι παραδεκτή η συμπλήρωση και η διόρθωση, όταν από το ίδιο το περιεχόμενο και αντικείμενο του σφάλματος προκύπτει ότι αυτό είναι έλασσον σε σχέση με το αποδεικτικό αντικείμενο της διακήρυξης, σύνηθες και ιδιαίτερα ευχερές να λάβει χώρα κατά τη σύνταξη της προσφοράς και κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, ενώ το σφάλμα πρέπει να είναι τέτοιου είδους, ώστε η

αναγωγή του σε απλή, εύλογη και συνήθη, άρα και συγγνωστή, παραδρομή θα πρέπει να είναι αντικειμενικά προφανής στην κρίση κάθε ευλόγως σκεπτόμενου τρίτου και δη των οργάνων αξιολόγησης, τα οποία ακριβώς για αυτόν τον λόγο έχουν την ευχέρεια κατά την ακριβώς παραπάνω κρίση τους και συνεπεία αυτής να καλέσουν κατ' άρθ. 102 τον οικονομικό φορέα για διευκρινίσεις. Υποστηρίζει, επίσης, ότι γίνεται δεκτό ότι *de minimis* πλημμέλειες της εγγυητικής επιστολής δύνανται να συμπληρωθούν/διορθωθούν υπό τους όρους και προϋποθέσεις του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, τηρουμένης της αρχής του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και της χρηστής διοίκησης (ΑΕΠΠ 774/2020, Δημήτριος Γ. Ράικος, Ευαγγελία Γ. Βλάχου, Ευανθία Κ. Σαββίδη, Δημόσιες Συμβάσεις, Ερμηνεία κατ' άρθρον, Σχετικές διατάξεις – Νομολογία, Τόμος Ι, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2018, σελ. 657- 658) και πως εν προκειμένω η αναθέτουσα αρχή, πριν απορρίψει την προσφορά της, όφειλε να την καλέσει σε διευκρινίσεις δυνάμει του άρθρου 102 Ν. 4412/2016, προκειμένου να συμπληρώσει τυχόν τυπικές ελλείψεις της εγγυητικής επιστολής της, όπως υποστηρίζει ότι πολύ ορθά έπραξε, αναφέροντας ότι η εν λόγω συμπλήρωση είναι απολύτως παραδεκτή δυνάμει του πλέον ισχύοντος άρθρου 102 Ν. 4412/2016, διότι ήδη στις εγγυητικές επιστολές που προσκόμισε υπήρχαν όλα τα απαιτούμενα εκ του νόμου 4412/2016 και της Διακήρυξης στοιχεία, και η μοναδική «έλλειψη» συνίστατο στο ότι δεν υπήρχαν αυτολεξεί οι φράσεις που αφορούν στην υποβολή εγγύησης από ένωση οικονομικών φορέων, υποστηρίζοντας ότι δεν έλειπε παντελώς η μνεία ενός από τα απαραίτητα για το κύρος της εγγυητικής επιστολής στοιχεία, αλλά υπήρχε μια επουσιώδης έλλειψη στη διατύπωση (οφειλόμενη προφανώς στο ότι οι Τράπεζες δεν είναι συνηθισμένες να εκδίδουν εγγυητικές επιστολές για ενώσεις οικονομικών φορέων), μη άγουσα σε πλημμέλεια της προσφοράς, εφόσον από τα λοιπά μνημονευόμενα στην εγγυητική επιστολή στοιχεία, σε συνδυασμό λαμβανόμενα, προκύπτει, το αποδεικτέο γεγονός, ήτοι, η ταυτότητα του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση, συναφώς, ισχυρίζεται ότι η αρχικώς διαπιστωθείσα πλημμέλεια των εγγυητικών, σε καμία περίπτωση δεν έθεσε εν αμφιβόλω την εγκυρότητα της εγγυητικής επιστολής [η οποία, άλλωστε, ελέγχεται από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ.5 του Ν.4412/2016] και ούτε φυσικά θα προσέδιδε αθέμιτο ανταγωνιστικό

πλεονέκτημα στη δική της προσφορά σε σχέση με τις λοιπές προσφορές, συνεπώς υποστηρίζει ότι επιτρεπτός η αναθέτουσα αρχή την κάλεσε να συμπληρώσει τη διαπιστωθείσα πλημμέλεια κατ' άρθρο 102 Ν. 4412/2016. Επιπλέον, επισημαίνει ότι κατόπιν της κλήσης της σε διευκρινίσεις από την αναθέτουσα αρχή ΔΕΝ υπέβαλε νέες εγγυητικές επιστολές, αλλά απλώς συμπλήρωσε αυτές που ήδη είχε υποβάλει ακολουθώντας τις οδηγίες της αναθέτουσας αρχής, και πως σε καμία περίπτωση δεν τίθεται ζήτημα αθέμιτης τροποποίησης της προσφοράς ή απόκτησης αθέμιτου ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος και αναληθώς η πρώτη προσφεύγουσα διατείνεται ότι δήθεν η αναθέτουσα αρχή ζήτησε «επανυποβολή» των εγγυητικών επιστολών. Επίσης, όσον αφορά την αιτίαση της προσφεύγουσας ότι η τροποποιημένη εγγυητική επιστολή αρ. ... φέρει ημερομηνία 22.02.2022, δηλ. προγενέστερη του εγγράφου διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής, επισημαίνει ότι αφενός τούτο οφείλεται σε πρόδηλη παραδρομή του υπαλλήλου της Τράπεζας, και αφετέρου το αν η ημερομηνία είναι προγενέστερη του εγγράφου διευκρινίσεων δεν στοιχειοθετεί λόγο απόρριψης της προσφοράς της, αναφέρει δε ότι η ..., κατόπιν σχετικού αιτήματός της, της χορήγησε το αρ. πρ. ... έγγραφο, με το οποίο βεβαιώνει επί λέξει τα εξής: *«Σε απάντηση σχετικού σας αιτήματος, σας ενημερώνουμε ότι η εγγυητική μας επιστολή με αριθμό ... ποσού € 6.000,00 εκδόθηκε την 22/02/2022 με αριθμό εντύπου αξίας Νο ... Κατόπιν αιτήματος των υπέρ ου, στην εν λόγω εγγυητική επιστολή έγιναν οι απαιτούμενες διορθώσεις και αλλαγές βάσει του με αριθμό πρωτ. ... εγγράφου της .. και εκτυπώθηκε η ίδια εγγυητική στο έντυπο αξίας Νο ..., αποτελώντας έτσι ορθή επανάληψη της αρχικά εκδοθείσας εγγυητικής επιστολής με τις ήσσονος σημασίας αλλαγές επ' αυτής, χωρίς να εκδοθεί νέα εγγυητική επιστολή. Η εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και έχει ελεγχθεί η εγκυρότητά της από την αναθέτουσα αρχή (έγγραφο της ... με αρ πρωτ ...) βάσει του από 17/03/2022 ηλεκτρονικού μας μηνύματος απευθυνόμενο στην κα ... και στον κ. ... στο mail ..., την οποία προσκομίζει με την παρέμβασή της. Επιπλέον, παραθέτει τη σκ. 9 της υπ' αρ. 677/2022 απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ που αφορά σε όμοια περίπτωση, όπως ισχυρίζεται, την σκ. 16 της υπ' αρ. 48/2021 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, τη σκ. 10 της υπ' αρ. 1775/2021 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, την υπ' αρ. 10/2022 απόφαση της ΑΕΠΠ. Επί του λόγου αυτού η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις*

της υποστηρίζει ότι «Σύμφωνα με τον όρο 2.1.5 της Διακήρυξης: «Οι εγγυήσεις αυτές περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) την ημερομηνία έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται, δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, στον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση (στην περίπτωση ένωσης αναγράφονται όλα τα παραπάνω για κάθε μέλος της ένωσης), ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της σχετικής διακήρυξης και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης.» Όπως είναι φανερό από τη γραμματική διατύπωση του όρου, η διαπιστωθείσα έλλειψη δεν συμπεριλαμβάνεται στο ελάχιστο υποχρεωτικώς επιβαλλόμενο περιεχόμενο των εγγυητικών επιστολών. Η δε διευκρίνιση, την οποία ζήτησε η Επιτροπή από την συμμετέχουσα, έγινε μόνον ενόψει της σχετικής αναφοράς της συγκεκριμένης διατύπωσης στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – Υποδείγματα Εγγυητικών Επιστολών. Αρκεί δε η αίτηση αυτή, της αναθέτουσας αρχής, να αφορά στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της προθεσμίας που είχε ταχθεί για την υποβολή υποψηφιότητας (Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (10/10/2013, C-336/12)). Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αναλογία και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα» (ΣτΕ ΕπΑν 237/2021). Για τον λόγο αυτόν η Επιτροπή έκρινε ως επουσιώδη την έλλειψη, η οποία μπορούσε να συμπληρωθεί σύμφωνα με το άρθρο 102 Ν. 4412/2016, καθόσον δεν τροποποιεί την προσφορά της οριστικής αναδόχου με τρόπο, ώστε να του δίνει αθέμιτο πλεονέκτημα έναντι των λοιπών συμμετεχόντων στον διαγωνισμό, ενώ συνιστά στοιχείο το οποίο βεβαιώνει γεγονός αντικειμενικώς εξακριβώσιμο, το οποίο συνίσταται στην

δήλωση της βούλησης της τράπεζας να χορηγήσει την εγγύηση και για έκαστο των προσώπων που συμμετέχουν στην ένωση των εταιρειών «...» ξεχωριστά, η οποία (βούληση) μάλιστα ανάγεται σε προγενέστερο χρόνο, δηλαδή στον χρόνο έκδοσης της αρχικής εμπρόθεσμης εγγυητικής επιστολής, καθόσον αποτελεί συνέχεια αυτής, όπως αναφέρεται στο σώμα της. Ενόψει των ανωτέρω ορθώς ενήργησε η Επιτροπή και εφάρμοσε το άρθρο 102 Ν. 4412/2016 επιτρέποντας την συμπλήρωση της επουσιώδους έλλειψης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής της ένωσης εταιρειών «...» και κατά συνέπεια πρέπει να απορριφθεί ο 1ος λόγος της υπό κρίση προσφυγής, προς τον σκοπό να απορριφθεί αυτή στο σύνολό της.». Με το υπόμνημά της η πρώτη προσφεύγουσα επί του λόγου αυτού εν πολλοίς επαναλαμβάνει όσα είχε αναφέρει και στην προδικαστική προσφυγή της, υποστηρίζει δε ότι οι αιτιάσεις της δεύτερης προσφεύγουσας που προβάλλει με την παρέμβασή της διακρίνονται από έντονη αντίφαση καθώς αφενός υποστηρίζει πως τάχα οι αρχικά προσκομισθείσες εγγυητικές που προσκομίσθηκαν ήταν απολύτως πλήρεις και δεν είχαν καμία έλλειψη, και αμέσως παρακάτω υποστηρίζεται από την πλευρά της πως οι ελλείψεις που παρουσίασαν οι εν λόγω εγγυητικές ήταν επουσιώδεις και εντός του πλαισίου συμπλήρωσης/διόρθωσης αυτών κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του ν.4412/2016, διερωτάται επίσης εφόσον η δεύτερη προσφεύγουσα θεωρεί πως οι αρχικά υποβληθείσες εγγυητικές ήταν εξ υπαρχής πλήρεις και έγκυρες, για ποιο λόγο δεν απάντησε αναλόγως στο σχετικό αίτημα/έγγραφο της αναθέτουσας αρχής αλλά παρόλα αυτά έσπευσε να συμπληρώσει/αντικαταστήσει τις αρχικές εγγυητικές με νέες συμπληρωμένες κατά τις ελλείψεις που διαπίστωσε η αναθέτουσα αρχή και πως η επίκληση των αποσπασμάτων αποφάσεων της ΑΕΠΠ/ΕΑΔΗΣΥ καθώς και των διοικητικών δικαστηρίων που υποστηρίζουν τάχα τον ισχυρισμό της είναι παντελώς ανούσια και παραπειστική καθώς αναφέρεται σε διαφορετικές περιπτώσεις που δεν αντιστοιχούν στο είδος και το περιεχόμενο της ένδικης έλλειψης αλλά αφορούν επουσιώδεις ελλείψεις στο περιεχόμενο των εγγυητικών επιστολών, όπου κρίθηκε επιτρεπτή η συμπλήρωση τους, και μάλιστα αποτελούν αποσπασματικές αναφορές του σκεπτικού της αποφάσεως που θεωρεί πως εξυπηρετεί τους ισχυρισμούς της δίχως να προκύπτει αν η ουσία και η κρίση του δικαστηρίου αφορούν περίπτωση όμοια με την υπό εξέταση υπόθεση, ισχυριζόμενη ότι στην ένδικη περίπτωση της

ελλείψεως των εγγυητικών επιστολών δεν συντρέχει καμία από τις προϋποθέσεις που ορίζει η επικληθείσα υπ' αριθμ. 48/2021 ΔΕφ Θεσ/νίκης καθώς εν προκειμένω ελλείπει και παντελώς η μνεία των ζητούμενων στοιχείων που αφορούν την έκδοση της υπέρ όλων των μελών της ένωσης, τα οποιαδήποτε ακόμα και μη πλήρη στοιχεία του ετέρου μέλους της ένωσης, με την αλληλέγγυα και εις ολόκληρον μεταξύ τους, εκ της ιδιότητας τους ως μελών της ένωσης υποχρέωσης τους, μη προκύπτοντας περαιτέρω και η ταυτότητα του ετέρου μέλους της ένωσης παρά μόνο μεμονωμένα του ενός μέλους της ένωσης, συναφώς, υποστηρίζει ότι και η επικληθείσα από την δεύτερη προσφεύγουσα υπ' αριθμ. ΔΕφΑθ 1775/2021 αναφέρεται ακριβώς σε επουσιώδεις ελλείψεις που δεν επηρεάζουν την εγκυρότητα της εγγυητικής, αναφέροντας ότι η ένδικη υπόθεση με τις επίμαχες ελλείψεις δεν εμπίπτει στα όσα τίθενται προκειμένου για τον χαρακτηρισμό αυτών ως τυπικών και επουσιωδών, καθώς εν προκειμένω αφενός η μη έκδοση της υπέρ όλων των μελών της ένωσης η μη συμπερίληψη της διατύπωσης για την αλληλέγγυα και εις ολόκληρον μεταξύ τους, εκ της ιδιότητας τους ως μελών της ένωσης υποχρέωσης τους, η παράλειψη αναφοράς των οποιωνδήποτε ακόμα και μη πλήρων στοιχείων του ετέρου μέλους της ένωσης, παρά μόνο μεμονωμένα του ενός μέλους της ένωσης ασφαλώς και αυταπόδεικτα δημιουργεί αμφιβολία για την ταυτότητα του προσώπου στο όνομα του οποίου εκδόθηκε η εγγυητική επιστολή καθώς δεν προκύπτει η ταυτότητα του ετέρου μέλους της ένωσης, ασφαλώς και αυταπόδεικτα επηρεάζει την κατάπτωση της όταν συντρέξει νόμιμη περίπτωση καθώς δεν ισχύει η αλληλέγγυα και εις ολόκληρον μεταξύ τους, εκ της ιδιότητας τους ως μελών της ένωσης υποχρέωση, ενώ ασφαλώς και αυταπόδεικτα η εν λόγω πλημμέλεια προσδίδει στην προσφορά του συμμετέχοντος αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε σχέση με τις λοιπές προσφορές καθώς δεν περιλαμβάνει προς όφελος του ετέρου μέλους οποίος δεν αναφέρεται και δεν έχει εκδοθεί και υπέρ του η εγγύηση να καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση και να μην ευθύνεται αλληλέγγυα και εις ολόκληρο για αυτές. Ακόμη, υποστηρίζει ότι παραπειστικά παρατίθεται εκ μέρους της δεύτερης προσφεύγουσας ως τάχα *ad hoc* υπόθεση η απόφαση 677/2022 της ΕΑΔΗΣΥ διότι ισχυρίζεται ότι στην εκεί περίπτωση είχε κριθεί πως η παράλειψη δύναται να θεραπευθεί καθώς δεν ελλείπει παντελώς η

μνεία ενός από τα απαραίτητα για το κύρος της εγγυητικής επιστολής στοιχεία, παραθέτει δε τη σχετική σκέψη αυτής. Εν συνεχεία, υποστηρίζει ότι σε αντίθεση με την υπ' αριθμ. 677/2022 απόφαση της ΑΕΠΠ - στη τωρινή ένδικη υπόθεση η μνεία ενός από τα απαραίτητα για το κύρος της εγγυητικής επιστολής στοιχείων και συγκεκριμένα απουσιάζει παντελώς κάθε μνεία που έχει να κάνει με τον όρο τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση και πως δεν υπάρχει καμία αναφορά πως έχει εκδοθεί υπέρ όλων των μελών της ένωσης των οποιωνδήποτε ακόμα και μη πλήρων στοιχείων του ετέρου μέλους της ένωσης και πως ισχύει ατομικά και για κάθε έναν από αυτούς / αυτές και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρον υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητας τους ως μελών της ένωσης, μη προκύπτοντας περαιτέρω και η ταυτότητα του ετέρου μέλους της ενώσεως υπέρ του οποίου θα έπρεπε να εκδίδεται παρά μόνο μεμονωμένα του ενός μέλους της ένωσης και πως εν προκειμένω η έλλειψη καθίσταται ουσιώδης, αδικαιολόγητη και μη επιτρεπτή συμπλήρωσης καθώς στη διακήρυξη περιλαμβανόταν ως Παράρτημα και Υπόδειγμα εγγυητικής με το ακριβές περιεχόμενο, και με ρητή επίσης ειδική/ξεχωριστή διατύπωση για την περίπτωση συμμετοχής υπό το σχήμα της ενώσεως που θα έπρεπε αντίστοιχα να έχουν οι εγγυητικές που θα προσκομίσουν οι υποψήφιοι στο πλαίσιο της υποβολής της συμμετοχής τους και πως στην ένδικη υπόθεση συντρέχει και θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και η σχηματισθείσα νομολογιακά έννοια της ευθύνης του υποψηφίου και του μη δικαιολογούμενου και μη επιτρεπτού συμπληρώσεως/διορθώσεως τυχόν πλημμέλειας της προσφοράς του, όταν αυτή μπορούσε να αποφευχθεί ευρισκόμενη στην σφαίρα επιρροής του και στην αποκλειστική του ευθύνη εφόσον ο υποψήφιος οικονομικός φορέας επεδείκνυε την απαιτούμενη επιμέλεια κατά την κατάρτιση της προσφοράς του εντοπίζοντας το σφάλμα και φροντίζοντας για την διόρθωσή του. Συναφώς, υποστηρίζει ότι στην υπό κρίση περίπτωση προφανώς τα μέλη της παρεμβαίνουσας ένωσης κατά την διαδικασία συνεννόησης με τα συνεργαζόμενα με αυτά τραπεζικά ιδρύματα για την έκδοση των αναγκαίων εγγυητικών επιστολών προφανώς είτε παρέλειψαν να λάβουν υπόψη και να αποστείλουν προς τις τράπεζες το Υπόδειγμα της εγγυητικής το ακριβές περιεχόμενο με την ρητή επίσης ειδική/ξεχωριστή διατύπωση για την περίπτωση συμμετοχής υπό το σχήμα

της ενώσεως, είτε ακόμα και αν ισχυριστούν πως τα έστειλαν και το σφάλμα της παράλειψης οφείλεται στη τράπεζα, αυτοί από την πλευρά τους ευθύνονται καθώς παρέλειψαν να εντοπίσουν το σφάλμα και την παράλειψη της τράπεζας και να ζητήσουν την διόρθωση και αποκατάσταση του περιεχομένου της εγγυητικής σύμφωνα με τα ζητούμενα εκ του νόμου και της διακήρυξης πριν την υποβολή της προσφοράς τους και πως από τα διαλαμβανόμενα και τους ισχυρισμούς της ίδιας της παρεμβαίνουσας προκύπτει πως η πλημμέλεια και η έλλειψη του αναγκαίου περιεχομένου και των σχετικών διατυπώσεων στις υποβληθείσες εκ μέρους της εγγυητικές βρίσκεται αποκλειστικά εντός της σφαίρας επιρροής της και στην αποκλειστική της ευθύνη, οφειλόμενη στην εσφαλμένη και αδικαιολόγητη πεποίθηση της πως οι αρχικά υποβληθείσες εγγυητικές συμμετοχής είναι καθ' όλα πλήρεις και νόμιμες διότι περιέχουν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία που ορίζονται στην παρ.12 του άρθρου 72 Ν. 4412/2016, ως και στο άρθρο 2.1.5 «Εγγυήσεις» της Διακήρυξης. Ενόψει των ανωτέρω, η πρώτη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι στην υπό κρίση περίπτωση η συμπλήρωση/διόρθωση των εγγυητικών κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 είναι απολύτως εσφαλμένη, μη νόμιμη και επιτρεπτή καθώς άγει δε άδικα και δυσμενή αποτελέσματα εις βάρος των υπολοίπων υποψηφίων και δη των επιμελών και λαμβανομένου υπόψη πως η σχετική δυνατότητα τελεί υπό την αυστηρή προϋπόθεση της τήρησης της αρχής της διαφάνειας και της τήρησης της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και πως η εν λόγω ρύθμιση θα πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικά και να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που τυχόν έλλειψη/πλημμέλεια σε προσφορά οδηγεί σε αποκλεισμό και πλήττει την ανάπτυξη του ανταγωνισμού ή/ και δυσχεραίνει παράλληλα την συμμετοχή μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στην διαδικασία ανάληψης, και κατά συνέπεια επ' ουδενί δεν χωρεί η εφαρμογή της στις περιπτώσεις όπου ο συμμετέχων φορέας, παρόλο που είχε πριν την υποβολή της προσφοράς του ανήκοντας στην σφαίρα επιρροής του, την δυνατότητα και κατά συνέπεια και στην αποκλειστική του ευθύνη και υποχρέωση να διαπιστώσει την συγκεκριμένη έλλειψη, και κατά το μέτρο του μέσου επιμελούς συμμετέχοντα δύνατο και όφειλε να φροντίσει να άρει κάθε δυσλειτουργία, παρέλειψε εκ δικής του αμέλειας να το κάνει, υποστηρίζοντας ότι Η εν λόγω ερμηνεία είναι σύμφωνη και με το κοινοτικό δίκαιο τις επιταγές του οποίου μεταφέρει στην

εθνική έννομη τάξη το πλαίσιο εφαρμογής του ν.4412/2016, και οι διατάξεις του θα πρέπει να ερμηνεύονται στο πνεύμα των αρχών και των αντίστοιχων ρυθμίσεων του κοινοτικού παράγωγου και πρωτότυπου δικαίου, δεδομένου πως η αρχή της ίσης μεταχείρισης που κεντρικά διατρέχει το κοινοτικό δίκαιο, προτάσσει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση. Εν συνεχεία, ισχυρίζεται ότι δεδομένης μάλιστα της επίτευξης ανάπτυξης του ανταγωνισμού με την υποβολή τεσσάρων (4) προσφορών, η εκ των υστέρων συμπλήρωση της ελλείψεως που αφορά τις εγγυητικές επιστολές συμμετοχής της δεύτερης προσφεύγουσας κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του ν.4412/2016, πέρα από την ευθεία διάσπαση και της αρχής της τυπικότητας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, αποτελεί και ανεπίτρεπτη επί το πλείστο παραβίαση της αρχής της ισότητας και της ανάπτυξης του ανταγωνισμού έναντι των υπολοίπων διαγωνιζομένων, καθώς θα ματαιούτο ουσιαστικά η επιτευχθείσα ευρύτητα και ανάπτυξη του ανταγωνισμού εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος δεδομένου πως ακόμα και μετά τον αποκλεισμό του εν λόγω οικονομικού φορέα ο ανταγωνισμός συνεχίζει να υφίσταται και να είναι και ευρύς καθώς υπάρχουν ακόμα τρεις οικονομικοί φορείς, με αποδεκτή προσφορά που δύνανται να αναλάβουν την εκτέλεση της σύμβασης, αναφέρει δε ότι η δεύτερη προσφεύγουσα είχε όλη την ευχέρεια, δυνατότητα και παράλληλα ευθύνη και υποχρέωση ανήκοντας στην σφαίρα επιρροής του να διαπιστώσει πριν την υποβολή της προσφοράς του την συγκεκριμένη ουσιώδη έλλειψη της εγγυητικής επιστολής και να φροντίσει να άρει κάθε πλημμέλεια ζητώντας από την εκδούσα Τράπεζα είτε να παράσχει έγκαιρα πριν την υποβολή της προσφοράς συμπληρωματικό, διευκρινιστικό έγγραφο σε σχέση με την ήδη εκδοθείσα εγγυητική που να περιλαμβάνει τον όρο *ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων*

που συμμετέχουν στην ένωση, ατομικά και για κάθε έναν από αυτούς / αυτές και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρον υποχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητας τους ως μελών της ένωσης.», είτε να ζητήσουν την ακύρωση της ελλιπούς εγγυητικής και την αντικατάσταση της με νέα που περιλαμβάνει τον ως άνω όρο σχετικά με την περίπτωση έκδοσης για λογαριασμό ένωσης εταιριών, συνεπώς, ισχυρίζεται ότι η κάλυψη της εν λόγω έλλειψης κατ' επίκληση και εφαρμογή του άρθρου 102 του ν.4412/2016 δεν είναι νόμιμη και επιτρεπτή, και για τον λόγο αυτό θα πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να αποκλειστεί από την διαγωνιστική διαδικασία η δεύτερη προσφεύγουσα. Τέλος, υποστηρίζει πως είναι απολύτως αδιάφορο και άνευ οποιασδήποτε ουσιαστικής και νομικής σημασίας και συνέπειας αν τελικά δεν πρόκειται για την επανυποβολή νέων σωμάτων εγγυητικών αλλά για συμπλήρωση των αρχικά υποβληθεισών, καθώς σύμφωνα με τα ανωτέρω αναλυτικά διαλαμβανόμενα δεν είναι νόμιμη και επιτρεπτή η αποκατάσταση των εν θέματι ουσιωδών ελλείψεων στο περιεχόμενο των εγγυητικών ούτε ακόμα μέσω σχετικής συμπλήρωσης των αρχικών, καθώς ελλείπει παντελώς η μνεία ενός από τα απαραίτητα για το κύρος της εγγυητικής επιστολής στοιχείων και συγκεκριμένα απουσιάζει παντελώς κάθε μνεία που έχει να κάνει με τον όρο τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.

21. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της πρώτης προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην παρεμβαίνουσα, η πρώτη προσφεύγουσα παραθέτει το άρ. 2.2.4 της Διακήρυξης, υποστηρίζοντας ότι ο εν λόγω όρος αποτελεί αυτούσια επανάληψη όπως τίθεται στα πρότυπα τεύχη/υποδείγματα διακηρύξεων που έχει συντάξει η ΕΑΔΗΣΥ προς διευκόλυνση των αναθετουσών αρχών και πως, εν προκειμένω, σύμφωνα με τον τίτλο του αντικειμένου της σύμβασης και την περιγραφή αυτού στο σχετικό χωρίο της διακήρυξης κύριο αντικείμενο αυτής είναι ο καθαρισμός της αναθέτουσας αρχής, περιλαμβάνοντας ως επί μέρους υπηρεσίες πέρα από τον καθαρισμό των εξωτερικών χώρων των εγκαταστάσεων, τη διαλογή στην πηγή των οργανικών, ανακυκλώσιμων υλικών συσκευασίας και συμμίκτων απορριμμάτων, την μεταφορά των οργανικών και ανακυκλώσιμων σε αδειοδοτημένες επιχειρήσεις κομποστοποίησης και ανακύκλωσης αντιστοίχως

και των συμμίκτων στον ΧΥΤΑ ..., και σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση από την αναθέτουσα αρχή των ως άνω ζητούμενων υπηρεσιών κατά τον ευρωπαϊκό κατάλογο ονοματολογίας CPV Common Procurement Vocabulary) αυτές έχουν ταξινομηθεί ως -. ... - Υπηρεσίες καθαρισμού ... - Υπηρεσίες σχετιζόμενες με απορρίμματα και απόβλητα -. ... - Υπηρεσίες μεταφοράς απορριμμάτων -. ... - Υπηρεσίες αποκομιδής απορριμμάτων -. ... - Υπηρεσίες αποκομιδής χάρτου, συναφώς, αναφέρει ότι ενόψει των ανωτέρω η παρεμβαίνουσα προς κάλυψη/απόδειξη του ως άνω όρου 2.2.4 σχετικά με την καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, ήτοι την άσκηση δραστηριότητα συναφούς με το αντικείμενο της σύμβασης υπόβαλε το υπ' αριθμ. ... Πιστοποιητικό Εγγραφής του ... που παραθέτει στην προσφυγή της, ισχυριζόμενη ότι κατά την επισκόπηση/έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης (αποδεικτικά μέσα) του ανάδοχου οικονομικού φορέα όταν αυτά κατέστησαν μέσω ΕΣΗΔΗΣ προσβάσιμα από την αναθέτουσα αρχή στις 27/6/2022 η πρώτη προσφεύγουσα διαπίστωσε πως οι αναφερόμενες στο εν λόγω πιστοποιητικό δραστηριότητες και σκοποί του ανάδοχου οικονομικού φορέα ουδεμία συνάφεια και σχέση παρουσιάζουν με το αντικείμενο της συμβάσεως, ήτοι της καθαριότητας της αναθέτουσας αρχής και των λοιπών ζητούμενων υπηρεσιών που την συμπληρώνουν και ότι οι αναφερόμενες στο ως άνω πιστοποιητικό δραστηριότητες τελούν σε απόλυτη αντιστοιχία και με την ίδια ακριβώς διατύπωση με τους ενεργοποιημένους ΚΑΔ (όπως ακριβώς έχουν διατυπωθεί και περιλαμβάνονται στο επίσημο κατάλογο ΚΑΔ του υπουργείου οικονομικών) που έχει δηλώσει η παρεμβαίνουσα στις οικονομικές υπηρεσίες για τις δραστηριότητες τις οποίες ενεργά ασκεί σύμφωνα με τα εκ των σχετικών διατάξεων οριζόμενα, ενώ ομοίως περαιτέρω και από το καταστατικό της και ειδικά στο άρθρο 3 που αναφέρονται οι εταιρικοί σκοποί προκύπτει πως ο καθ' ου ανάδοχος οικονομικός φορέας δεν πληροί το κριτήριο επιλογής σχετικά με την Καταλληλότητα της άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας καθώς επίσης οι καταστατικοί σκοποί ουδεμία συνάφεια παρουσιάζουν με το αντικείμενο του έργου. Συναφώς, υποστηρίζει ότι η εν λόγω έλλειψη δεν είναι διόλου τυπική αλλά καίρια ουσιώδης καθώς η πλήρωση αυτής αποδεικνύει ακριβώς την επαγγελματική καταλληλότητα και ικανότητα του υποψήφιου οικονομικού φορέα να εκτελέσει το αντικείμενο της σύμβασης, και η πλήρωση αυτής είναι

εκ του νόμου υποχρεωτική, με την μη ικανοποίηση της να συνιστά λόγο αποκλεισμού, αναφέροντας σχετικά το άρθρο 80 παρ. 2 του ν.4412/2016 και σύμφωνα με την παρ. 12 γ) του ίδιου άρθρου που παραθέτει, αναφέροντας ότι εξ αυτών καθίσταται επίσης εύλογο πως η εν λόγω έλλειψη δεν υπάγεται στις περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου 102 του ν.4412/2016 του ν.4412/2016, καθώς η τυχόν υποβολή νέου πιστοποιητικού προς αντικατάσταση του αρχικά υποβληθέντος που πλέον θα περιλαμβάνει δραστηριότητες του οικονομικού φορέα που θα είναι συναφείς με το αντικείμενο του έργου, αποτελεί εκ των υστέρων μη επιτρεπτή κάλυψη ιδιοτήτων και προϋποθέσεων που οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς όφειλαν να διαθέτουν και ειδικότερα με την υποβολή του ΕΕΕΣ δηλώνουν προ αποδεικτικά πως διαθέτουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους. Εν συνεχεία, παραπέμπει στα περί του αρ. 102 του Ν. 4412/2016 εκτεθέντα στον πρώτο λόγο της προσφυγής της, ισχυριζόμενη ότι η εν θέματι έλλειψη στην πλήρωση του κριτηρίου επιλογής σχετικά με την καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας δεν δύναται να θεραπευθεί με την υποβολή νέου πιστοποιητικού καθώς σε αυτήν την περίπτωση θα αποτελούσε πέρα από διάσπαση της τήρησης της αρχής της διαφάνειας και της τήρησης της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και ανεπίτρεπτη επί το πλείστο παραβίαση της αρχής της ισότητας και της ανάπτυξης του ανταγωνισμού έναντι των υπολοίπων διαγωνιζομένων, καθώς θα ματαιούτο ουσιαστικά η επιτευχθείσα ευρύτητα και ανάπτυξη του ανταγωνισμού εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος δεδομένου πως ακόμα και μετά τον αποκλεισμό του εν λόγω οικονομικού φορέα ο ανταγωνισμός συνεχίζει να υφίσταται και να είναι και ευρύς καθώς υπάρχουν ακόμα συνυποψήφιοι οικονομικοί φορείς, με αποδεκτή προσφορά που δύνανται να αναλάβουν την εκτέλεση της σύμβασης. Η παρεμβαίνουσα επί του λόγου αυτού υποστηρίζει ότι η πρώτη προσφεύγουσα κάνει λόγο για πλημμελή και επί ποινή αποκλεισμού προσφοράς ένεκα ουσιώδους ελλείψεως που αφορά στην καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας το πρώτον στο στάδιο ελέγχου δικαιολογητικών κατακύρωσης και πως, κατά τα παγίως κριθέντα, στις δημόσιες συμβάσεις ισχύει ο κανόνας της κατά στάδια προβολής των λόγων, παραθέτοντας σχετική νομολογία και αποφάσεις της ΑΕΠΠ. Επιπλέον, υποστηρίζει ότι η πρώτη προσφεύγουσα μνημονεύει την κατά στάδια

διαδικασία ελέγχου της Επιτροπής Διαγωνισμού τόσο κατά το στάδιο των τεχνικών προσφορών όσο και κατά το στάδιο των οικονομικών προσφορών και πως μνημονεύει ότι έλαβε γνώση της υπ' αρ. 652/5/18-04-2022 απόφασης του ΔΣ της αναθέτουσας αρχής και ουδέποτε προσέφυγε κατά αυτής. Εν συνεχεία, υποστηρίζει ότι δημόσια πρόσβαση στους σχετικούς ΚΑΔ και στο καταστατικό της εταιρίας της είχαν και μπορούσε να έχει οποιοσδήποτε προσφεύγων μέσω του ΓΕΜΗ κατά το στάδιο ελέγχου των τεχνικών και των οικονομικών προσφορών, καταλήγοντας ότι ο προβαλλόμενος λόγος προβάλλεται ανεπικαίρως και δεν δύναται να εξετασθεί κατά το στάδιο προσκόμισης δικαιολογητικών- κατακύρωσης. Ως προς την ουσία του πρώτου λόγου, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι σύμφωνα με το άρ. 2.4 της Διακήρυξης οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν απαιτείται να ασκούν δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης, παραθέτει δε την περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης και τις κατηγορίες CPV που αφορά, υποστηρίζοντας ότι το βασικό αντικείμενο του διαγωνισμού είναι η διαλογή στην πηγή οργανικών – ανακυκλώσιμων και συμμίκτων απορριμμάτων και η μεταφορά αυτών σε αδειοδοτημένες επιχειρήσεις κομποστοποίησης και ανακύκλωσης που ισχυρίζεται ότι επιρρωνύεται από το περιεχόμενο του Παραρτήματος Ι, ισχυριζόμενη ότι αποδεικνύεται πως βασικό αντικείμενο του διαγωνισμού αποτελεί η διαχείριση και διαλογή στην πηγή οργανικών – ανακυκλώσιμων και συμμίκτων απορριμμάτων και η μεταφορά αυτών σε αδειοδοτημένες επιχειρήσεις κομποστοποίησης και ανακύκλωσης, ενώ οι εργασίες καθαρισμού αποτελούν την απόλυτα συναφή ενέργεια και το αναγκαίο παρακολούθημα, άλλως μέσο για την επίτευξη της περισυλλογής των απορριμμάτων, προς απόδειξη δε των ισχυρισμών της, προσκομίζει έργο της αναθέτουσας αρχής για το ίδιο χρονικό διάστημα που αφορά στην καθαριότητα και μόνο των επίδικων χώρων που ήδη έχει ανατεθεί και εκτελεί η πρώτη προσφεύγουσα και πως αποδεικνύεται ότι κατά το μέτρο που η ίδια η αναθέτουσα αρχή με δύο ξεχωριστές διακριτές διαδικασίες δημόσιων διαγωνισμών που αρχικώς αποτελούσαν ένα ενιαίο έργο με ευρύτερο αντικείμενο εργασιών, εν συνεχεία διαχώρισε αμιγώς το θέμα καθαριότητας από αυτό της διακομιδής/διαχείρισης απορριμμάτων, προκηρύσσοντάς το ξεχωριστά, ενώ το αντίστοιχο της καθαριότητας το ανέθεσε στον ... Εν συνεχεία, μεταξύ άλλων, υποστηρίζει ότι είναι η πλέον ειδική εταιρία στο χώρο

και πως οι προσφεύγουσες επιχειρούν να πείσουν ότι το έργο αφορά στην καθαριότητα, ώστε να αποκλειστεί παρανόμως εξ αυτού και ότι έχει κριθεί με την υπ' αρ. 1581/2021 απόφαση της ΑΕΠΠ που επικυρώθηκε δικαστικά με την υπ' αρ. Α19/2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πατρών ότι η οικεία διακήρυξη ως προς την καταλληλότητα των υποψηφίων ρητά απαιτεί συναφή δραστηριότητα με το υπό ανάθεση αντικείμενο και δεν απαιτεί ταύτιση με αυτό. Επικουρικά, υποστηρίζει ότι προκύπτει από το προσκομισθέν πιστοποιητικό του Εμπορικού και Βιομηχανικού επιμελητηρίου ότι ανάμεσα στους σκοπούς της είναι και η διαχείριση, η επεξεργασία και η αξιοποίηση βιομάζας, παραπροϊόντων και στερεών αποβλήτων καθώς και η επεξεργασία αποβλήτων εν γένει και πως υφίσταται πρόβλεψη περί συνάφειας με το αντικείμενο της σύμβασης στο κρισιολογούμενο πιστοποιητικό, ενώ κατά τα κοινώς γνωστά και κατά τον ορισμό των CPVs, η αποκομιδή απορριμμάτων αποτελεί μέρος της διαχείρισης αποβλήτων, όπως προκύπτει από τη συνάφεια κωδικών. Επίσης, υποστηρίζει ότι, παρά τα περί του αντιθέτου διαλαμβανόμενα, προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο δικαιολογητικών κατακύρωσης ότι προσκόμισε ως δικαιολογητικό κατακύρωσης το από 28-4-2022 Πιστοποιητικό Επιμελητηρίου, εκδοθέν εντός τριάντα (30) εργασίμων ημερών από υποβολής του (17-5-2022) και κατά συνέπεια ότι απαραδέκτως στρέφεται η προσφεύγουσα κατά του από 31-1-2022 πιστοποιητικού το οποίο προσκομίσθηκε κατά τη δήλωση συμμετοχής της στο διαγωνισμό. Επί του λόγου αυτού η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι «Σύμφωνα με τον όρο 2.4 της υπ' αριθμ. ... Διακήρυξης: «Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης.» Όπως προκύπτει τόσο από τον τίτλο της διακήρυξης αλλά και από την περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της υπηρεσίας (Παράρτημα Ι της διακήρυξης), η υπηρεσία αφορά ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΣΕ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ ...-ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ , με CPVS: ..., ..., ..., ..., ... Από το προσκομιζόμενο πιστοποιητικό του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου προκύπτει ότι,

ανάμεσα στους σκοπούς της εταιρείας είναι και: «Α.3. Η διαχείριση, η επεξεργασία και η αξιοποίηση της βιομάζας, παραπροϊόντων και στερεών αποβλήτων», «Β' θ. Γενικά να διενεργεί κάθε άλλη συναφή ή παρεμφερή δραστηριότητα ή πράξη που δεν κατονομάζεται ειδικά πιο πάνω και είναι αναγκαία για την προώθηση των εργασιών και επιδιώξεων της εταιρείας, στην οποία ήθελε να αποφασίσει η Γενική συνέλευση», ως εκ τούτου υπάρχει η συνάφεια με το αντικείμενο της σύμβασης. Επικουρικά, από τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά προκύπτει ότι ο προσωρινός ανάδοχος διαθέτει όλους τους απαραίτητους ΕΚΑ για την εκτέλεση της υπηρεσίας (είτε ο ίδιος, είτε από τρίτους και υπεργολάβους). Η δε μεταφορά των απορριμμάτων και αποκομιδή εκτός του χώρου της ..., ουδόλως συνιστά δευτερεύουσα δραστηριότητα εκ της Διακήρυξης –όπως αβάσιμα αναφέρει η αντίδικος- αλλά έχει την ίδια βαρύτητα με τις λοιπές υπηρεσίες, οι οποίες εν συνόλω συνιστούν την ολοκληρωμένη ορθολογική, περιβαλλοντικά βιώσιμη διαχείριση των απορριμμάτων, στην οποία αποσκοπεί η ... με τον συγκεκριμένο διαγωνισμό. Άλλωστε σύμφωνα με τον ορισμό «Η αποκομιδή απορριμμάτων αποτελεί μέρος της διαχείρισης αποβλήτων. Συγκεκριμένα, αναφέρεται στη μεταφορά στερεών αποβλήτων από το σημείο χρήσης και διάθεσης στο σημείο επεξεργασίας ή στον χώρο υγειονομικής ταφής. Η αποκομιδή απορριμμάτων περιλαμβάνει επίσης τη συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών που τεχνικά δεν αποτελούν απόβλητα.» <https://...> Η δε διαχείριση αποβλήτων εμπίπτει σαφώς στο αντικείμενο της δραστηριότητας της οριστικής αναδόχου εταιρείας «.....». Άλλωστε η εν λόγω εταιρεία ήδη από το 2022, παρέχει στην ταυτόσημες υπηρεσίες, οι οποίες συνίστανται στην διαχείριση των απορριμμάτων. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός της αιτούσης ότι, η ημερομηνία έκδοσης του πιστοποιητικού ΓΕΜΗ απέχει περισσότερο των τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής του (την 31.01.2022), προβάλλεται αλυσιτελώς, διότι δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα καθόσον είναι προϊόν πλάνης. Συγκεκριμένως, εκ παραδρομής την 27.06.2022 κοινοποιήσαμε εσφαλμένως στους συμμετέχοντες τον φάκελο με τα δικαιολογητικά τα οποία είχαμε παραλάβει ως δικαιολογητικά συμμετοχής με τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς, αντί να κοινοποιήσουμε τον φάκελο με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, τα οποία εμπροθέσμως και προσηκόντως είχε καταθέσει ο προσωρινός ανάδοχος. Και τούτο διότι ο –προσωρινός και

μετέπειτα- οριστικός ανάδοχος κατά το στάδιο υποβολής των προσφορών, εκ του περισσού και χωρίς να απαιτείται από την Διακήρυξη κατέθεσε με τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς και ένα μεγάλο αριθμό δικαιολογητικών τα οποία θα έπρεπε να προσκομισθούν στο στάδιο προσκόμισης δικαιολογητικών κατακύρωσης. Τούτο επέφερε σχετική σύγχυση με αποτέλεσμα όταν οι υπόλοιπες συμμετέχουσες εταιρίες ζήτησαν τον φάκελο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, εμείς αποστείλαμε σε αυτές εκ παραδρομής τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς με όλα τα δικαιολογητικά που είχε καταθέσει εκ του περισσού με την υποβολή της προσφοράς, αντί του ορθού φακέλου με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, τα οποία πράγματι προσκόμισε ο ανάδοχος όταν ζητήθηκαν στο στάδιο ανοίγματος των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Ειδικότερα εμείς μεν εσφαλμένως αποστείλαμε τον φάκελο με τα δικαιολογητικά που είχαν υποβληθεί εκ του περισσού –ως μη όφειλαν- κατά το στάδιο της υποβολής των προσφορών. Ο δε προσωρινός – και μετέπειτα οριστικός- ανάδοχος είχε υποβάλλει ήδη την 17.05.2022 μετά την σχετική πρόσκλησή μας εμπροθέσμως τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, το σύνολο των οποίων τελούσαν σε ισχύ, δηλαδή είχαν εκδοθεί σε χρονικό διάστημα εντός τριάντα (30) εργασίμων ημερών πριν από την υποβολή τους ή η αναγραφόμενη χρονολογία ισχύος τους υπερκάλυπτε την ημερομηνία υποβολής τους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης. Τούτο αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι, στο ΕΣΗΔΗΣ, ο προσωρινός ανάδοχος έχει υποβάλει τα σωστά δικαιολογητικά μετά την πρόσκληση από την αναθέτουσα, τα οποία φέρουν τις επίκαιρες ημερομηνίες έκδοσης και διάρκεια ισχύος, διάφορες από τις ημερομηνίες εκείνων που κοινοποιήσαμε στους συμμετέχοντες, εκ παραδρομής με τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς. Αυτό επιπροσθέτως αποδεικνύεται και από την «επικοινωνία» και τις ενέργειες των συμμετεχουσών οικονομικών φορέων μέσω του συστήματος. Ως εκ τούτου, το προσβαλλόμενο από 31.01.2022 πιστοποιητικό ΓΕΜΗ δεν ταυτοποιείται με το από 28.04.2022 όμοιο, το οποίο πράγματι είχε προσκομισθεί την 17.05.2022 ως δικαιολογητικό κατακύρωσης, το οποίο φέρει ημερομηνία έκδοσης εντός τριάντα (30) εργασίμων ημερών πριν την υποβολή του (17.05.2022).». Με το υπόμνημά της η πρώτη προσφεύγουσα εν πολλοίς επαναλαμβάνει όσα είχε παραθέσει και στην προσφυγή της, ως προς δε τους ισχυρισμούς της παρεμβαίνουσας περί απαράδεκτης άσκησης αυτής, η πρώτη προσφεύγουσα

ισχυρίζεται ότι μετά την αναμόρφωση του ν. 4412/2016 με την εισαγωγή των σχετικών διατάξεων του ν. 4782/2021 (Α' 36/09.03.2021) πλέον η διαδικασία Αποσφράγισης και αξιολόγησης προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών, όπως περιγράφεται στο άρθρο 100 του ν.4412/2016 όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 40 του ν. 4782/2021 έχει διαφοροποιηθεί σε σχέση με την προϊσχύουσα ρύθμιση, το οποίο παραθέτει, επιπλέον, αναφέρει ότι έλαβε για πρώτη φορά γνώση τόσο της προσβαλλόμενης, των σχετικών πρακτικών καθώς και των περιεχομένων των φακέλων προσφοράς των υπολοίπων διαγωνιζόμενων στις 27/6/2022 όταν και αναρτήθηκε στο σύστημα σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν.4412/2016 η υπ' αριθμ. 656/2/24-06-2022 Απόφαση της αναθέτουσας αρχής, με την οποία αποφασίστηκε η έγκριση του σχετικού Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού για την αποδοχή των δικαιολογητικών κατακύρωσης (αποδεικτικών μέσων) της παρεμβαίνουσας και η ανάδειξη αυτής ως αναδόχου και κατέστησαν προσβάσιμα μέσω του ΕΣΗΔΗΣ τόσο η υπ' αριθμ. 652/5/18.4.2022 Απόφαση του Δ.Σ. και τα πρακτικά της Ε.Δ. καθώς και τα έγγραφα των προσφορών των υπολοίπων συμμετεχόντων. Εν συνεχεία, υποστηρίζει ότι ο λόγος προσφυγής της αφορούσε όχι την έλλειψη ταύτισης και απόλυτης αντιστοίχισης αλλά στην έλλειψη συνάφειας των δραστηριοτήτων του εν λόγω φορέα με των δραστηριοτήτων αυτού στο αντικείμενο του έργου τόσο του κύριου όσο και των συμπληρωματικών όπως αυτές κατατάσσονται σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση από την αναθέτουσα αρχή των ως άνω ζητούμενων υπηρεσιών κατά τον ευρωπαϊκό κατάλογο ονοματολογίας CPV και πως καταρχήν παντελώς παραπειστικά και μη βρίσκοντας εφαρμογή γίνεται εκ μέρους του η επίκληση τάχα νομολογιακών δεδομένων και αποφάσεων της ΑΕΠΠ που υποστηρίζουν δήθεν τους ισχυρισμούς της, καθώς οι εν λόγω αποφάσεις ακριβώς βρίσκονται σε συμφωνία με τις αιτιάσεις της προδικαστικής της προσφυγής καθώς επισημαίνουν πως είναι αναγκαία η συνάφεια των δραστηριοτήτων και όχι η ταύτιση αυτών, όπως δηλαδή αναφέρει και στη προδικαστική της προσφυγή προβάλλοντας ως πλημμέλεια όχι την έλλειψη ταύτισης των δραστηριοτήτων του καθ' ου με το αντικείμενο/α του έργου αλλά την έλλειψη συνάφειας αυτών και πως η παρεμβαίνουσα δεδομένου πως δεν έχει καμία δραστηριότητα -

όπως αυτές αποδεικνύονται από το σχετικό προσκομισθέν πιστοποιητικό του επιμελητηρίου - που να παρουσιάζει συνάφεια με κάποιο από το αντικείμενο του έργου και την κατηγοριοποίησης σε CPV προχωράει σε μια παντελώς αυτοσχέδια και αυθαίρετη κατασκευή, προσπαθώντας να παρουσιάσει και να συνδέσει την δραστηριότητα που αναφέρεται στο προσκομισθέν πιστοποιητικό του σχετικά με την «διαχείριση, επεξεργασία και αξιοποίηση βιομάζας, παραπροϊόντων και στερεών αποβλήτων» ως συναφή με τις υπηρεσίες αποκομιδής απορριμμάτων, που κατά την κατηγοριοποίηση κατά CPV από την αναθέτουσα αρχή αποτελούν μέρος του αντικειμένου του έργου με κωδικό ..., ισχυρίζεται δε ότι η εν λόγω όμως σύνδεση είναι παντελώς πρόχειρη και όψιμη καθώς οι εν λόγω δραστηριότητες είναι παντελώς διακριτές και αυτοτελείς, και το κοινό τους σημείο εξαντλείται μόνο πως αφορούν απορρίμματα και πως το εν λόγω κοινό σημείο δεν αποτελεί επαρκή στοιχείο, ώστε να θεωρηθούν συναφείς ως δραστηριότητες καθώς αφορούν παντελώς διαφορετικές είδους εργασίες και στάδια σχετικά με την διαχείριση των απορριμμάτων και πως η διαχείριση που αναφέρεται στην δραστηριότητα του καθ' ου οικονομικού φορέα και παραπειστικά προσπαθεί να παρουσιάσει πως περιλαμβάνει και τις εργασίες αποκομιδής και μεταφοράς των απορριμμάτων περιορίζεται αποκλειστικά στις εργασίες που αφορούν το στάδιο της επεξεργασίας και αξιοποίησης των βιομάζας, παραπροϊόντων και στερεών αποβλήτων και όχι τις παντελώς αυτοτελείς και διακριτές εργασίες και υπηρεσίες σχετικά με την αποκομιδή και μεταφορά των απορριμμάτων. Εν συνεχεία, η πρώτη προσφεύγουσα, προς επίρρωση των παραπάνω σχετικά με το αυτοτελές και διακριτό των υπηρεσιών με την αποκομιδή και μεταφορά των απορριμμάτων σε σχέση με την διαχείριση που αφορά το στάδιο της επεξεργασίας και αξιοποίησης των απορριμμάτων ισχυρίζεται ότι είναι το γεγονός πως κάθε μια από τις εν λόγω παραπάνω δραστηριότητες διατηρούν ξεχωριστούς αυτοτελείς κωδικούς CPV και συγκεκριμένα η μεταφορά απορριμμάτων ..., η αποκομιδή απορριμμάτων ..., που αναφέρονται και περιλαμβάνονται στο αντικείμενο του έργου, σε αντίθεση με τις εργασίες που αφορούν την επεξεργασία και αξιοποίηση των βιομάζας, παραπροϊόντων και στερεών αποβλήτων που κατατάσσονται στον κωδικό CPV ... “Υπηρεσίες επεξεργασίας και διάθεσης μη επικίνδυνων απορριμμάτων και αποβλήτων”, και δεν περιλαμβάνονται στο αντικείμενο του έργου σύμφωνα με την

κατηγοριοποίηση αυτών κατά CPV όπως έγινε από την ίδια την αναθέτουσα αρχή. Ακόμη, υποστηρίζει ότι είναι όψιμη και αναπόδεικτη η αιτίαση της παρεμβαίνουσας σχετικά με το έγκυρο του πιστοποιητικού αναφορικά με τον χρόνο εκδόσεως αυτού εντός του προηγούμενου μήνα από την υποβολή του, καθώς στο σύστημα ΕΣΗΔΗΣ δεν προκύπτει πως έχει υποβληθεί εκ μέρους του άλλο πιστοποιητικό πέρα αυτού που φέρει αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία έκδοσης 613/31.1.2022 και πως ομοίως αναπόδεικτη είναι η αντίστοιχη δικαιολογία εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής πως εκ παραδρομής κατάστησε προσβάσιμο το εν λόγω πιστοποιητικό με αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία έκδοσης ... που είχε κατατεθεί με την τεχνική προσφορά αντί του με ημερομηνία έκδοσης 28/4/2022 νέου πιστοποιητικού που δήθεν υποβλήθηκε κατά το στάδιο της προσκόμισης των δικαιολογητικών κατακύρωσης καθώς στο σύστημα δεν βρίσκεται κανένα άλλο πιστοποιητικό, πέραν του αρχικού, αναφέρει δε ότι η μετέπειτα προσκόμιση από την αναθέτουσα αρχή του νέου από 28/4/2022 πιστοποιητικού ουδεμία πλημμέλεια διορθώνει/δικαιολογεί καθώς το σύστημα ΕΣΗΔΗΣ, προς εξασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της αρχής της τυπικότητας είναι ο μοναδικός αποδεκτός τρόπος απόδειξης προσήκουσας και εμπρόθεσμης υποβολής κάθε ζητούμενου εγγράφου και δικαιολογητικού.

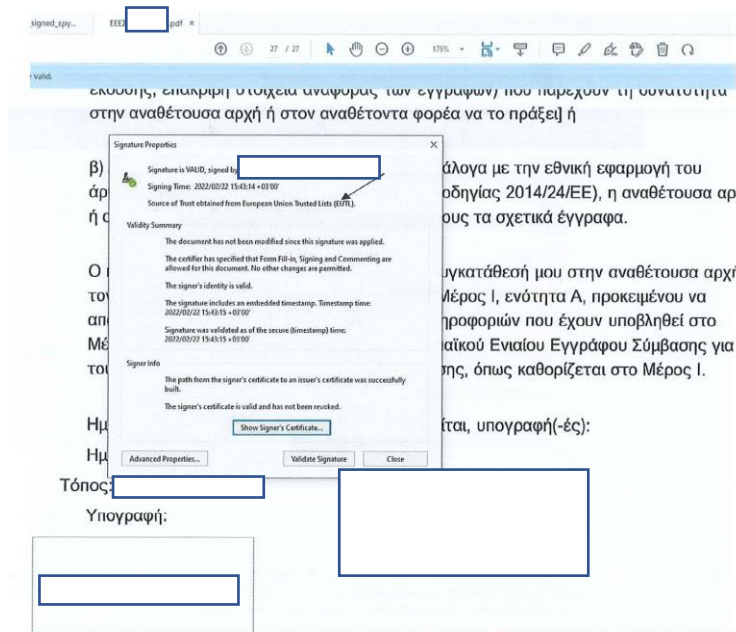
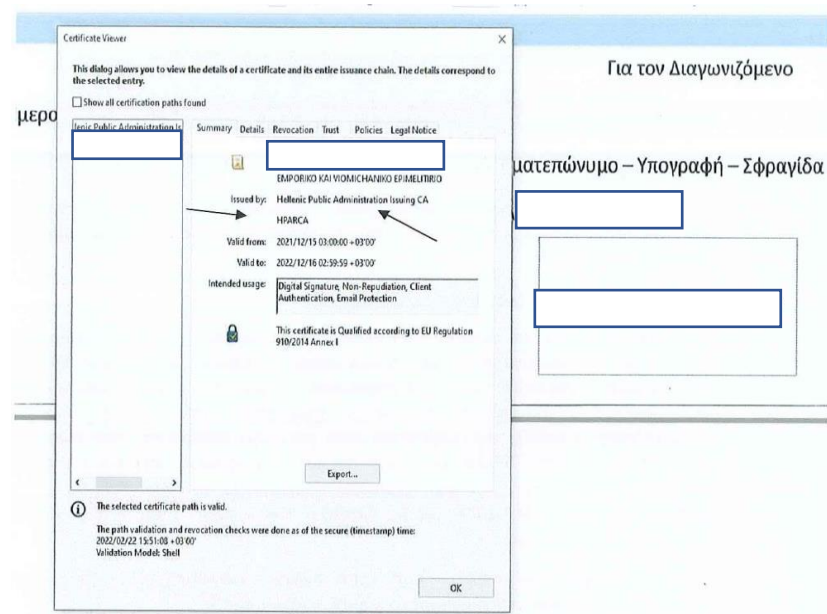
22. Επειδή με τον τρίτο λόγο της πρώτης προδικαστικής προσφυγής με τον οποίο προβάλλει συμπληρωματικούς/ επικουρικούς λόγους αποκλεισμού της παρεμβαίνουσας, αναφέροντας ότι, ενόψει του επικουρικού τους χαρακτήρα και ότι ενδεχομένως οι ελλείψεις αυτές να είναι δεκτικές συμπλήρωσης κατ' άρθρο 102 του ν. 4412/2026, υποστηρίζει με τον πρώτο ισχυρισμό ότι η υποβληθείσα Φορολογική Ενημερότητα φέρει την επισήμανση πως έχει εκδοθεί προς είσπραξη ενώ θα έπρεπε να αναφέρει πως έχει εκδοθεί για συμμετοχή σε δημόσιους διαγωνισμούς, με τον δεύτερο ισχυρισμό ότι η τεθείσα ψηφιακή υπογραφή του νόμιμου εκπρόσωπου της παρεμβαίνουσας κ. ... δεν πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου και των σχετικών διατάξεων σχετικά με το πλαίσιο της θέσης και της εγκυρότητας αυτής, υποστηρίζοντας πως, συγκεκριμένα, στον Οδηγό χρήσης της Αρχής Πιστοποίησης Ελληνικού Δημοσίου (ΑΠΕΔ) για τον έλεγχο των ψηφιακών

υπογραφών αναφέρεται μεταξύ άλλων «*Η προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή (ψηφιακή υπογραφή) βασίζεται σε αναγνωρισμένο πιστοποιητικό και δημιουργείται με τη χρήση Ασφαλούς Διάταξης Δημιουργίας Υπογραφής (ΑΔΔΥ). Ως ΑΔΔΥ ορίζεται η μικροσυσκευή (UsbToken / Smart Card + CardReader) που πληροί συγκεκριμένες προδιαγραφές και στην οποία εισάγονται τα ψηφιακά πιστοποιητικά σκληρής αποθήκευσης με ασφαλή τρόπο*» και πως, εν προκειμένω, η εν λόγω τεθείσα ψηφιακή υπογραφή δεν περιλαμβάνει το σύνολο των ζητούμενων ψηφιακών πιστοποιητικών σκληρής αποθήκευσης καθώς δεν έχει παραχθεί μέσω QSCD (Qualified Electronic Signature Creation Device) που αφορά τον έλεγχο μη ανάκλησης της ψηφιακής υπογραφής. Με τον τρίτο ισχυρισμό η πρώτη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι αναφορικά με την εγκυρότητα των ζητούμενων ψηφιακών υπογραφών και η ψηφιακή υπογραφή του τρίτου συνεργαζόμενου με την παρεμβαίνουσα «...» γεννά ζήτημα περαιτέρω ελέγχου σε σχέση με την εγκυρότητα και την ισχύ της καθώς όπως προκύπτει δεν έχει εκδοθεί από πιστοποιημένο και περιλαμβανόμενο στην σχετική λίστα της ΕΕ εκδίδεται «πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης». Επί του πρώτου ισχυρισμού περί της υποβληθείσας φορολογικής ενημερότητας, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι δε κανένα χωρίο της Διακήρυξης δεν υφίσταται ανάλογος όρος ή πρόβλεψη επί ποινή αποκλεισμού, ήτοι ότι όφειλε να αναφέρει επί του σώματος αυτής ότι εξεδόθη για συμμετοχή σε διαγωνισμό, παραθέτει δε το άρ. 2.2.9.2 περ. Β.1 υποπ. β της Διακήρυξης. Επί του δεύτερου ισχυρισμού περί της έκδοσης ψηφιακών υπογραφών από τον εκπρόσωπο της παρεμβαίνουσας και της τρίτης υπερβολάβου από μη πιστοποιημένο στη λίστα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, παραθέτει το άρ. 2.4.2.1 της Διακήρυξης και υποστηρίζει ότι σε κανένα χωρίο της Διακήρυξης δεν προβλέπεται ρητά και επί ποινή απαραδέκτου ότι οι ψηφιακές υπογραφές οφείλουν αποκλειστικά να είναι μέσω ΑΠΕΔ, αλλά αντιθέτως ρητά δίνεται η δυνατότητα να πραγματοποιούνται από κάθε αναγνωρισμένο πάροχο πιστοποίησης, αναφέρει δε ότι αμφότερες οι τεθείσες ηλεκτρονικές υπογραφές είναι σύννομες και φέρουν εγκεκριμένη πιστοποίηση που χορηγήθηκε από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης που περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό ΕΕ 910/2014 και να εγγραφούν στο ΕΣΗΔΗΣ,

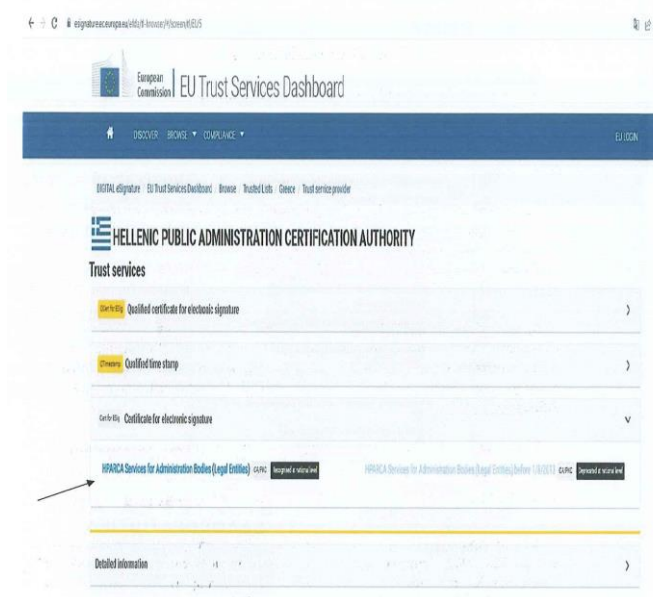
σύμφωνα με την περ. β της παρ. 2 του άρ. 37 του Ν. 4412/2016 και τις διατάξεις του άρ. 6 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες, συναφώς δε ισχυρίζεται ότι οι αιτιάσεις περί μη σύννομης ψηφιακής υπογραφής τρίτου συνεργαζόμενου προσώπου και ειδικότερα της κ. ..., οφείλουν να κριθούν ως αλυσιτελώς προβαλλόμενες, αφού και αληθείς δεν συνιστούν λόγο αποκλεισμού, σύμφωνα με τον όρο 2.2.8.1 της Διακήρυξης, αλλά συνιστούν λόγο αντικατάστασης του τρίτου στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο ανάδοχος. Επί του πρώτου ισχυρισμού η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της υποστηρίζει ότι «...στο άρθρο 2.2.9.2 «Αποδεικτικά μέσα» περίπτωση Β1, υποπερίπτωση βι) ορίζεται ότι: «Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων της παραγράφου 2.2.3.2 περίπτωση α' αποδεικτικό ενημερότητας εκδιδόμενο από την Α.Α.Δ.Ε.» Δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη, ότι πρέπει να αναφέρεται συγκεκριμένη αιτιολογία έκδοσης της φορολογικής ενημερότητας. Και τούτο καθόσον το ζητούμενο και αποδεικτέο με την υποβολή φορολογικής ενημερότητας είναι η διαπίστωση οφειλών του συμμετέχοντα οικονομικού φορέα προς το Δημόσιο. Ο σκοπός αυτός δε επιτυγχάνεται σε κάθε περίπτωση, καθόσον η συγκεκριμένη φορολογική ενημερότητα, εκδοθείσα για είσπραξη χρημάτων υπερκαλύπτει το σκοπό της θέσπισής της, διότι εάν υπήρχαν οφειλές, αφενός μεν αυτές θα εμφανίζονταν στο σώμα της, αφετέρου θα διατασσόταν η παρακράτησή τους και έτσι σε κάθε περίπτωση θα απαγορευόταν η συμμετοχή του οικονομικού φορέα στον διαγωνισμό, ανεξαρτήτως αιτιολογίας έκδοσης της φορολογικής ενημερότητας.». Επί δε των δεύτερου και τρίτου ισχυρισμών, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει «Ι) σχετικά με την υπογραφή του κ. ..., Σύμφωνα με τον υπ' αριθ. 2.4.2.1 όρο της Διακήρυξης : «Για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται τουλάχιστον από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και να εγγραφούν στο ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με την περ. β της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016 και τις διατάξεις του άρθρου 6 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες.». Στην διακήρυξη δεν αναφέρει ρητά ότι η ψηφιακή υπογραφή πρέπει να είναι μέσω του ΑΠΕΔ,

Αριθμός απόφασης : 1277,1278/2022

αλλά από αναγνωρισμένο πάροχο πιστοποίησης. Η Επιτροπή προέβη σε έλεγχο της υπογραφής, από τον οποίο προκύπτει ότι, αυτή έχει εκδοθεί από αναγνωρισμένο πάροχο πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται «Μητρώο Παρόχων Υπηρεσιών Πιστοποίησης (ΠΥΠ) ηλεκτρονικής υπογραφής» του ΕΕΤΤ, όπως αποδεικνύεται από τις εικόνες που ακολουθούν:

(<https://esignature.ec.europa.eu/cfda/tl-browser/#/screen/tl/EL/5>)

Ως εκ τούτου τυγχάνουν ουσιαστικά αβάσιμοι οι ισχυρισμοί της αντιδίκου και για τον λόγο αυτόν πρέπει να απορριφθεί ο επικουρικός λόγος της προσφυγής, περί μη νόμιμης έκδοσης της ψηφιακής υπογραφής του κου II) ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ κας ..., Η κ. ... τυγχάνει τρίτη-υπεργολάβος, στις δυνατότητες της οποίας στηρίζεται ο οριστικός ανάδοχος – και επομένως εάν ετίθετο ζήτημα ελλείψεως πιστοποίησης της ψηφιακής – το οποίο δεν συντρέχει εν προκειμένω- τότε και πάλι δεν προβλέπεται αποκλεισμός του αναδόχου, αλλά αλλαγής του τρίτου στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, σύμφωνα με τον όρο 2.2.8.1 της διακήρυξης και κατά συνέπεια πρέπει να απορριφθεί ο επικουρικός λόγος της προσφυγής, περί μη νόμιμης έκδοσης της ψηφιακής υπογραφής της κ. ..., άλλως και επικουρικώς και εάν ήθελε θεωρηθεί ότι πάσχει η ψηφιακή υπογραφή της, τότε θα έπρεπε να διαταχθεί από την Επιτροπή σας η αλλαγή της τρίτης και όχι ο αποκλεισμός του συμμετέχοντος οικονομικού φορέα». Επί του τρίτου ισχυρισμού με το υπόμνημά της η πρώτη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ουδεμία αντίκρουση περιλαμβάνεται τόσο στις απόψεις της αναθέτουσας αρχής αλλά και στη παρέμβαση του αναδόχου, επισημαίνοντας απλά πως η εν λόγω έλλειψη δεν συνιστά λόγω αποκλεισμού αλλά λόγω αντικατάστασης του τρίτου οικονομικού φορέα και πως και σε αυτήν την περίπτωση όμως η προσβαλλομένη απόφαση πάσχει νομιμότητας και ορθότητας, καθώς όφειλε να εντοπίσει την εν λόγω έλλειψη και να ζητήσει την αντικατάσταση από τον ανάδοχο του τρίτου συνεργάτη του οικονομικού φορέα με άλλον.

23. Επειδή με τον πρώτο λόγο της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα δεν ασκεί δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης (υπηρεσίες καθαρισμού), παραθέτει δε τα άρ. 2.2.4, 2.2.9.2 και 1.3 της Διακήρυξης, ως επίσης και απόσπασμα του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης και αναφέρει ότι η παρεμβαίνουσα υπέβαλε το αρ. πρωτ. ... πιστοποιητικό του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου ..., το οποίο παραθέτει στην προσφυγή της, στο οποίο ισχυρίζεται ότι δεν μνημονεύονται στις δραστηριότητες της επιχείρησης, οι υπηρεσίες καθαρισμού, που είναι το βασικό αντικείμενο της σύμβασης του παρόντος διαγωνισμού, επομένως, εφόσον στο πιστοποιητικό Επιμελητηρίου που προσκόμισε δεν αναφέρονται δραστηριότητες συναφείς με το αντικείμενο της σύμβασης, ήτοι αφορώσες υπηρεσίες καθαρισμού, η εν λόγω εταιρία δεν πληροί το κριτήριο επιλογής του άρθρου 2.2.4, και ως εκ τούτου είναι κατά δέσμια αρμοδιότητα απορριπτέα, παραθέτει δε σκέψεις των αποφάσεων 59/2021 και 1147/2021 της ΑΕΠΠ και επισημαίνει ότι σε καμία περίπτωση δεν αρκεί το ότι στο πιστοποιητικό Επιμελητηρίου της εταιρίας αναφέρεται ως δραστηριότητα η επεξεργασία αποβλήτων, διότι εν προκειμένω το αντικείμενο της σύμβασης είναι με βάση της Διακήρυξη ο «*ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΣΕ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ ...-ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ*», συνεπώς, υποστηρίζει ότι το κύριο αντικείμενο της σύμβασης είναι υπηρεσίες καθαρισμού, και δευτερευόντως η διαλογή και μεταφορά απορριμμάτων, θα πρέπει δε η δραστηριότητα των συμμετεχόντων να είναι συναφής με το σύνολο του αντικειμένου της σύμβασης (*ad hoc* ΔΕφΠει 6/2022), και πάντως σίγουρα με το βασικό αντικείμενο αυτής που είναι οι υπηρεσίες καθαρισμού, αναφέρει δε ότι ακόμα κι αν κριθεί ότι οι δραστηριότητες της παρεμβαίνουσας όπως προκύπτουν από το μόνο κατάλληλο έγγραφο (πιστοποιητικό Επιμελητηρίου) είναι συναφείς με τη διαχείριση των απορριμμάτων, πάντως δεν είναι συναφείς με τον καθαρισμό της ..., άρα, η προσφορά της εταιρίας είναι άνευ ετέρου απορριπτέα, διότι το αντικείμενο της δεν καλύπτει το συνολικό αντικείμενο της υπό ανάθεση

σύμβασης. Εν συνεχεία, παραθέτει τη σκ. 13 της απόφασης 6/2022 του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά και υποστηρίζει ότι και στην προκειμένη περίπτωση από το πιστοποιητικό που προσκόμισε η εταιρία ... προκύπτει ότι δεν είναι εγγεγραμμένη στο οικείο Επιμελητήριο για το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, και άρα δεν πληροί την απαίτηση του άρθρου 2.2.4., και η προσφορά της είναι απορριπτέα. Η παρεμβαίνουσα επί του λόγου αυτού υποστηρίζει ότι η δεύτερη προσφεύγουσα κάνει λόγο για πλημμελή και επί ποινή αποκλεισμού προσφοράς ένεκα ουσιώδους ελλείψεως που αφορά στην καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας το πρώτον στο στάδιο ελέγχου δικαιολογητικών κατακύρωσης και πως, κατά τα παγίως κριθέντα, στις δημόσιες συμβάσεις ισχύει ο κανόνας της κατά στάδια προβολής των λόγων, παραθέτοντας σχετική νομολογία και αποφάσεις της ΑΕΠΠ. Επιπλέον, υποστηρίζει ότι η δεύτερη προσφεύγουσα μνημονεύει την κατά στάδια διαδικασία ελέγχου της Επιτροπής Διαγωνισμού τόσο κατά το στάδιο των τεχνικών προσφορών όσο και κατά το στάδιο των οικονομικών προσφορών και πως μνημονεύει ότι έλαβε γνώση της υπ' αρ. 652/5/18-04-2022 απόφασης του ΔΣ της αναθέτουσας αρχής και ουδέποτε προσέφυγε κατά αυτής. Εν συνεχεία, υποστηρίζει ότι δημόσια πρόσβαση στους σχετικούς ΚΑΔ και στο καταστατικό της εταιρίας της είχαν και μπορούσε να έχει οποιοσδήποτε προσφεύγων μέσω του ΓΕΜΗ κατά το στάδιο ελέγχου των τεχνικών και των οικονομικών προσφορών, καταλήγοντας ότι ο προβαλλόμενος λόγος προβάλλεται ανεπικαίρως και δεν δύναται να εξετασθεί κατά το στάδιο προσκόμισης δικαιολογητικών- κατακύρωσης. Ως προς την ουσία του πρώτου λόγου, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι σύμφωνα με το άρ. 2.4 της Διακήρυξης οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν απαιτείται να ασκούν δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης, παραθέτει δε την περιγραφή του φυσικού αντικειμένου της σύμβασης και τις κατηγορίες CPV που αφορά, υποστηρίζοντας ότι το βασικό αντικείμενο του διαγωνισμού είναι η διαλογή στην πηγή οργανικών – ανακυκλώσιμων και συμμίκτων απορριμμάτων και η μεταφορά αυτών σε αδειοδοτημένες επιχειρήσεις κομποστοποίησης και ανακύκλωσης που ισχυρίζεται ότι επιρρωνύεται από το περιεχόμενο του Παραρτήματος Ι, ισχυριζόμενη ότι αποδεικνύεται πως βασικό αντικείμενο του διαγωνισμού αποτελεί η διαχείριση και διαλογή στην πηγή οργανικών – ανακυκλώσιμων και συμμίκτων απορριμμάτων και η μεταφορά

αυτών σε αδειοδοτημένες επιχειρήσεις κομποστοποίησης και ανακύκλωσης, ενώ οι εργασίες καθαρισμού αποτελούν την απόλυτα συναφή ενέργεια και το αναγκαίο παρακολούθημα, άλλως μέσο για την επίτευξη της περισυλλογής των απορριμμάτων, προς απόδειξη δε των ισχυρισμών της, προσκομίζει έργο της αναθέτουσας αρχής για το ίδιο χρονικό διάστημα που αφορά στην καθαριότητα και μόνο των επίδικων χώρων που ήδη έχει ανατεθεί και εκτελεί η πρώτη προσφεύγουσα και πως αποδεικνύεται ότι κατά το μέτρο που η ίδια η αναθέτουσα αρχή με δύο ξεχωριστές διακριτές διαδικασίες δημόσιων διαγωνισμών που αρχικώς αποτελούσαν ένα ενιαίο έργο με ευρύτερο αντικείμενο εργασιών, εν συνεχεία διαχώρισε αμιγώς το θέμα καθαριότητας από αυτό της διακομιδής/διαχείρισης απορριμμάτων, προκηρύσσοντάς το ξεχωριστά, ενώ το αντίστοιχο της καθαριότητας το ανέθεσε στον Εν συνεχεία, μεταξύ άλλων, υποστηρίζει ότι είναι η πλέον ειδική εταιρία στο χώρο και πως οι προσφεύγουσες επιχειρούν να πείσουν ότι το έργο αφορά στην καθαριότητα, ώστε να αποκλειστεί παρανόμως εξ αυτού και ότι έχει κριθεί με την υπ' αρ. 1581/2021 απόφαση της ΑΕΠΠ που επικυρώθηκε δικαστικά με την υπ' αρ. Α19/2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Πατρών ότι η οικεία διακήρυξη ως προς την καταλληλότητα των υποψηφίων ρητά απαιτεί συναφή δραστηριότητα με το υπό ανάθεση αντικείμενο και δεν απαιτεί ταύτιση με αυτό. Επικουρικά, υποστηρίζει ότι προκύπτει από το προσκομισθέν πιστοποιητικό του Εμπορικού και Βιομηχανικού επιμελητηρίου ότι ανάμεσα στους σκοπούς της είναι και η διαχείριση, η επεξεργασία και η αξιοποίηση βιομάζας, παραπροϊόντων και στερεών αποβλήτων καθώς και η επεξεργασία αποβλήτων εν γένει και πως υφίσταται πρόβλεψη περί συνάφειας με το αντικείμενο της σύμβασης στο κρισιολογούμενο πιστοποιητικό, ενώ κατά τα κοινώς γνωστά και κατά τον ορισμό των CPVs, η αποκομιδή απορριμμάτων αποτελεί μέρος της διαχείρισης αποβλήτων, όπως προκύπτει από τη συνάφεια κωδικών. Επίσης, υποστηρίζει ότι, παρά τα περί του αντιθέτου διαλαμβανόμενα, προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο δικαιολογητικών κατακύρωσης ότι προσκόμισε ως δικαιολογητικό κατακύρωσης το από 28-4-2022 Πιστοποιητικό Επιμελητηρίου, εκδοθέν εντός τριάντα (30) εργασίμων ημερών από υποβολής του (17-5-2022) και κατά συνέπεια ότι απαραδέκτως στρέφεται η προσφεύγουσα κατά του από 31-1-2022 πιστοποιητικού το οποίο προσκομίσθηκε κατά τη δήλωση συμμετοχής της στο διαγωνισμό. Επί του

λόγου αυτού η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι «Σύμφωνα με τον όρο 2.4 της υπ' αριθμ. ... Διακήρυξης: «Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης.» Όπως προκύπτει τόσο από τον τίτλο της διακήρυξης αλλά και από την περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της υπηρεσίας (Παράρτημα Ι της διακήρυξης), η υπηρεσία αφορά ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΣΕ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ ...-ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ , με CPVS: ..., ..., ..., ..., ... Από το από 31.01.2022 (οράτε σχετ. -Η'-) πιστοποιητικό του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, το οποίο προσκόμισε η ανάδοχος προκύπτει ότι, ανάμεσα στους σκοπούς της εταιρείας είναι και: «Α.3. Η διαχείριση, η επεξεργασία και η αξιοποίηση της βιομάζας, παραπροϊόντων και στερεών αποβλήτων», «Β' θ. Γενικά να διενεργεί κάθε άλλη συναφή ή παρεμφερή δραστηριότητα ή πράξη που δεν κατονομάζεται ειδικά πιο πάνω και είναι αναγκαία για την προώθηση των εργασιών και επιδιώξεων της εταιρείας, στην οποία ήθελε να αποφασίσει η Γενική συνέλευση», ως εκ τούτου υπάρχει η συνάφεια με το αντικείμενο της σύμβασης. Επικουρικά, από τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά προκύπτει ότι, η ανάδοχος διαθέτει όλους τους απαραίτητους ΕΚΑ για την εκτέλεση της υπηρεσίας (είτε η ίδια, είτε από τρίτους και υπεργολάβους). Η δε μεταφορά των απορριμμάτων και αποκομιδή εκτός του χώρου της ..., ουδόλως συνιστά δευτερεύουσα δραστηριότητα εκ της Διακήρυξης –όπως αβάσιμα αναφέρει η αντίδικος- αλλά έχει την ίδια βαρύτητα με τις λοιπές υπηρεσίες, οι οποίες εν συνόλω συνιστούν την ολοκληρωμένη ορθολογική, περιβαλλοντικά βιώσιμη διαχείριση των απορριμμάτων, στην οποία αποσκοπεί η ... με τον συγκεκριμένο διαγωνισμό. Άλλωστε σύμφωνα με τον ορισμό «Η αποκομιδή απορριμμάτων αποτελεί μέρος της διαχείρισης αποβλήτων. Συγκεκριμένα, αναφέρεται στη μεταφορά στερεών αποβλήτων από το σημείο χρήσης και διάθεσης στο σημείο επεξεργασίας ή στον χώρο υγειονομικής ταφής. Η αποκομιδή απορριμμάτων περιλαμβάνει επίσης τη συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών που τεχνικά δεν αποτελούν απόβλητα.» <https://el.wikipedia.org/wiki/Η>

δε διαχείριση αποβλήτων εμπίπτει σαφώς στο αντικείμενο της δραστηριότητας της οριστικής αναδόχου εταιρείας «...». Άλλωστε η εν λόγω εταιρεία ήδη από το 2022, παρέχει στην ταυτόσημες υπηρεσίες, οι οποίες συνίστανται στην διαχείριση των απορριμμάτων.».

24. Επειδή με τον δεύτερο λόγο της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι κατά παράβαση των όρων της Διακήρυξης η παρεμβαίνουσα προσκόμισε α) πιστοποιητικό εκπροσώπησης ΓΕΜΗ και πιστοποιητικό Επιμελητηρίου τα οποία έχουν εκδοθεί σε χρονικό σημείο προγενέστερο των τριάντα ημερών προ της υποβολής τους και β) γενικό πιστοποιητικό ΓΕΜΗ που εκδόθηκε σε χρονικό σημείο προγενέστερο των τριών μηνών προ της υποβολής του και περαιτέρω δεν υπέβαλε υπεύθυνη δήλωση για την ισχύ των υποβαλλόμενων εγγράφων, παραθέτει δε το άρ. 2.2.9.2 της Διακήρυξης και αναφέρει ότι ενόψει αυτού αλλά και της αντίστοιχης διάταξης της παρ.12 του άρθρου 80 Ν. 4412/2016, τόσο το πιστοποιητικό Επιμελητηρίου που προσκομίζεται για την απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας όσο και το πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης, πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους (με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης), ειδάλλως προσκομίζονται απαραδέκτως και δεν λαμβάνονται υπόψη, ομοίως, το γενικό πιστοποιητικό μεταβολών του ΓΕΜΗ που προσκομίζεται για την απόδειξη της νόμιμης σύστασης και των μεταβολών του νομικού προσώπου πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του (με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης), ειδάλλως προσκομίζονται απαραδέκτως και δεν λαμβάνονται υπόψη. Εν προκειμένω, υποστηρίζει ότι η Επιτροπή του διαγωνισμού με το υπ' αριθμ. πρωτ. 1128/26.04.2022 έγγραφό της κάλεσε την προσωρινή ανάδοχο να προσκομίσει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, η οποία με την υπ' αριθμ. 1208/05.05.2022 αίτηση του ζήτησε παράταση λόγω μη έκδοσης από το Πρωτοδικείο του Πιστοποιητικού Φερεγγυότητας, την οποία και έλαβε και προσκόμισε τα δικαιολογητικά κατακύρωσης εντός ολίγων ημερών, και πάντως εντός του Μαΐου 2022, αναφέρει δε ότι με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης προσκόμισε και τα ακόλουθα 3 έγγραφα: 1. Το αρ. πρωτ. ... πιστοποιητικό του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου ..., με

ημερομηνία έκδοσης 31.01.2022, δηλ. πολύ προγενέστερη των 30 ημερών προ της υποβολής του 2. Το αρ. πρωτ. ... πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης ΓΕΜΗ, με ημερομηνία έκδοσης 04.02.2022, δηλ. πολύ προγενέστερη των 30 ημερών προ της υποβολής του 3. Το ... γενικό πιστοποιητικό ΓΕΜΗ με ημερομηνία έκδοσης 01.02.2022, δηλ. προγενέστερη των τριών μηνών προ της υποβολής του και πως, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων του Ν. 4412/2016 και της Διακήρυξης: α) τόσο το πιστοποιητικό Επιμελητηρίου που προσκομίζεται για την απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας όσο και το πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης, που υποβλήθηκαν με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης τον Μάιο 2022, εκδόθηκαν σε χρονικό σημείο πολύ προγενέστερο των 30 εργάσιμων ημερών από την υποβολή τους, και β) το γενικό πιστοποιητικό ΓΕΜΗ που προσκομίζεται για την απόδειξη της νόμιμης σύστασης και των μεταβολών του νομικού προσώπου εκδόθηκε σε χρονικό σημείο πολύ προγενέστερο των 30 εργάσιμων ημερών από την υποβολή του, άρα, παρανόμως έγιναν αποδεκτά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της αναδόχου εταιρίας, που δεν πληρούν τους όρους του νόμου και της Διακήρυξης, ενόψει, λοιπόν, της αρχής της τυπικότητας που διέπει τους δημόσιους διαγωνισμούς, υποστηρίζει ότι η ανάδοχος εταιρία έπρεπε να αποκλειστεί, διότι τα δικαιολογητικά κατακύρωσης που προσκόμισε είναι πλημμελή, η δε πλημμέλειά τους ως εκ της φύσεώς της (χρόνος έκδοσης των επίμαχων πιστοποιητικών) δεν δύναται να καλυφθεί εκ των υστέρων και πως, πέραν του ότι τα ως άνω έγγραφα που προσκόμισε δεν έχουν εκδοθεί στον προσήκοντα χρόνο, δεν προσκόμισε καν υπεύθυνη δήλωση για την ισχύ των λοιπών νομιμοποιητικών εγγράφων σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης που προσκόμισε (καταστατικό της εταιρίας). Επί του λόγου αυτού η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι όπως προκύπτει και αποδεικνύεται από την «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, αναφορικά με τον διαγωνισμό, νόμιμα και εμπρόθεσμα ανήρτησε στο σύστημα το σύνολο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, εκδοθέντων εντός του χρονικού πλαισίου που έθετε η Διακήρυξη και πως, παρά τα περί αντιθέτου διαλαμβανόμενα, υπέβαλε την 17-5-2022 ως δικαιολογητικά κατακύρωσης, το υπ' αρ. πρωτ. ... πιστοποιητικό εκπροσώπησης ΓΕΜΗ, το υπ' αριθ. ... πιστοποιητικό Επιμελητηρίου, τα οποία έχουν εκδοθεί σε χρονικό σημείο εντός των τριάντα

ημερών προ της υποβολής τους και το υπ' αριθ. πρωτ. ... γενικό πιστοποιητικό ΓΕΜΗ, που εκδόθηκε εντός των τριών μηνών προ της υποβολής του, ως εκ τούτου, υποστηρίζει ότι τα προσβαλλόμενα υπ' αρ. πρωτ. ... πιστοποιητικό εκπροσώπησης ΓΕΜΗ, το υπ' αριθ. ... πιστοποιητικό Επιμελητηρίου και υπ' αριθμ. ... Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ που αναφέρει η δεύτερη προσφεύγουσα δεν αποτελούν τα κρισιολογούμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης, αλλά αυτά που προαναφέρθηκαν τα οποία, όπως ισχυρίζεται, φέρουν εμπρόθεσμες ημερομηνίες έκδοσης και ευρίσκοντο σε ισχύ κατά την υποβολή τους και προσκομίστηκαν την 17-5-2022. Επί του λόγου αυτού η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι «Ο ισχυρισμός αυτός και λόγος της προσφυγής της αντιδίκου προβάλλεται αλυσιτελώς, διότι δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα καθόσον είναι προϊόν πλάνης. Συγκεκριμένως, εκ παραδρομής την 27.06.2022 κοινοποιήσαμε εσφαλμένως στους συμμετέχοντες τον φάκελο με τα δικαιολογητικά τα οποία είχαμε παραλάβει ως δικαιολογητικά συμμετοχής με τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς, αντί να κοινοποιήσουμε τον φάκελο με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, τα οποία εμπροθέσμως και προσηκόντως είχε καταθέσει ο προσωρινός ανάδοχος. Και τούτο διότι ο –προσωρινός και μετέπειτα- οριστικός ανάδοχος κατά το στάδιο υποβολής των προσφορών, εκ του περισσού, ως μη όφειλε διότι δεν απαιτείτο από την Διακήρυξη, κατέθεσε με τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς και ένα μεγάλο αριθμό δικαιολογητικών τα οποία θα έπρεπε να προσκομισθούν στο στάδιο προσκόμισης δικαιολογητικών κατακύρωσης, μεταξύ των οποίων και τα προσβαλλόμενα. Τούτο επέφερε σχετική σύγχυση με αποτέλεσμα, όταν οι υπόλοιπες συμμετέχουσες εταιρίες ζήτησαν τον φάκελο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, εμείς αποστείλαμε σε αυτές εκ παραδρομής τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς με όλα τα δικαιολογητικά που είχε καταθέσει εκ του περισσού με την υποβολή της προσφοράς, αντί του ορθού φακέλου με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, τα οποία πράγματι προσκόμισε ο ανάδοχος όταν ζητήθηκαν στο στάδιο ανοίγματος των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Ειδικότερα εμείς μεν εσφαλμένως αποστείλαμε τον φάκελο με τα δικαιολογητικά που είχαν υποβληθεί εκ του περισσού –ως μη όφειλαν- κατά το στάδιο της υποβολής των προσφορών. Ο δε -προσωρινός και μετέπειτα οριστικός- ανάδοχος είχε υποβάλλει ήδη την 17.05.2022 μετά την σχετική πρόσκλησή μας εμπροθέσμως τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, το σύνολο

των οποίων τελούσαν σε ισχύ, δηλαδή είχαν εκδοθεί σε χρονικό διάστημα εντός τριάντα (30) εργασίμων ημερών πριν από την υποβολή τους ή η αναγραφόμενη χρονολογία ισχύος τους υπερκάλυπτε την ημερομηνία υποβολής τους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης. Συγκεκριμένως ο ..ανάδοχος υπέβαλε την 17.05.2022 ως δικαιολογητικά κατακύρωσης , το υπ' αριθ. πρωτ. ... πιστοποιητικό εκπροσώπησης ΓΕΜΗ, το υπ' αριθ. ... πιστοποιητικό Επιμελητηρίου (οράτε σχετ. –Θ'4- και –Θ'5-), τα οποία έχουν εκδοθεί σε χρονικό σημείο εντός των τριάντα ημερών προ της υποβολής τους και το υπ' αριθ. πρωτ. ... γενικό πιστοποιητικό ΓΕΜΗ (οράτε σχετ. –Θ'6-), που εκδόθηκε εντός των τριών μηνών προ της υποβολής του. Τούτο αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι, στο ΕΣΗΔΗΣ, ο προσωρινός ανάδοχος έχει υποβάλει τα σωστά δικαιολογητικά μετά την πρόσκληση από την, τα οποία φέρουν τις επίκαιρες ημερομηνίες έκδοσης και διάρκεια ισχύος, διάφορες από τις ημερομηνίες εκείνων που κοινοποιήσαμε στους συμμετέχοντες, εκ παραδρομής με τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς. Αυτό επιπροσθέτως αποδεικνύεται και από την «επικοινωνία» και τις ενέργειες των συμμετεχουσών οικονομικών φορέων μέσω του συστήματος. Ως εκ τούτου, τα προσβαλλόμενα υπ' αριθ. πρωτ. ... πιστοποιητικό εκπροσώπησης ΓΕΜΗ, το υπ' αριθ. ... πιστοποιητικό Επιμελητηρίου και υπ' αριθ. ... Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ (οράτε σχετ. –Θ'1-, –Θ'2- και –Θ'3-) δεν ταυτοποιούνται με τα υπ' αριθ. πρωτ. ... πιστοποιητικά εκπροσώπησης ΓΕΜΗ, το υπ' αριθ. ... πιστοποιητικό Επιμελητηρίου υπ' αριθ ... Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ (οράτε σχετ. –Θ'4-, Θ'5- και –Θ'6-), τα οποία πράγματι είχαν προσκομισθεί την 17.05.2022 ως δικαιολογητικά κατακύρωσης, τα οποία φέρουν εμπρόθεσμες ημερομηνίες έκδοσης και ευρίσκοντο σε ισχύ κατά την υποβολή τους.».

25. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της υπό κρίση δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα προσκόμισε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης πλημμελές πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας, η ισχύς του οποίου είχε λήξει πριν την υποβολή του, και το οποίο δεν έχει εκδοθεί για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό, παραθέτει δε τα άρ. 2.2.3 και 2.2.9.2 της Διακήρυξης και ισχυρίζεται ότι η παρεμβαίνουσα προσκόμισε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, τα οποία υπέβαλε τον Μάιο 2022, το αρ. πρωτ. ... πιστοποιητικό φορολογικής

ενημερότητας της ΑΑΔΕ, η ισχύς του οποίου είχε λήξει πριν την υποβολή του, και συγκεκριμένα στις 23.03.2022, ως ρητώς αναφέρεται στο σώμα του, επομένως, το προσκομισθέν πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας δεν πληροί τους όρους της Διακήρυξης και δεν έπρεπε να ληφθεί υπόψη, διότι δεν ήταν σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής του, και άρα η συνδιαγωνιζόμενη εταιρία έπρεπε να απορριφθεί λόγω πλημμελών/ελλιπών δικαιολογητικών κατακύρωσης, παραθέτει δε τη σκ. 9 της υπ' αρ. 1151/2021 απόφασης ΑΕΠΠ. Ακόμη, υποστηρίζει ότι το προσκομισθέν πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας πάσχει και για έναν ακόμη λόγο: Αναγράφει ότι *«Το παρόν χορηγείται για ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ (ΠΛΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ)»*, δηλαδή, η ανάδοχος δεν φρόντισε να εκδώσει βεβαίωση φορολογικής ενημερότητας για συμμετοχή σε διαγωνισμό (*«για κάθε χρήση πλην είσπραξης χρημάτων»*), και άρα το πιστοποιητικό που προσκόμισε δεν δύναται να ληφθεί υπόψη, διότι κατά τη ρητή διατύπωσή του έχει εκδοθεί *«για είσπραξη χρημάτων»*, δηλαδή για σκοπό άσχετο της συμμετοχής σε δημόσιο διαγωνισμό. Επί του λόγου αυτού η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι σε κανένα χωρίο της Διακήρυξης δεν υφίσταται ανάλογος όρος ή πρόβλεψη επί ποινή αποκλεισμού ήτοι ότι όφειλε η υποβληθείσα φορολογική ενημερότητα να αναφέρει επί του σώματός της ότι εξεδόθη για συμμετοχή σε δημόσιο διαγωνισμό, παραθέτει δε το σχετικό πεδίο του άρ. 2.2.9.2 της Διακήρυξης, ισχυριζόμενη ότι, σε κάθε περίπτωση, καθόσον η φορολογική ενημερότητα, εκδοθείσα για είσπραξη χρημάτων, καλύπτει πλήρως τη ratio της Διακήρυξης, αφού αποδεικνύει την ανυπαρξία οφειλών, ανεξαρτήτως της αιτιολογίας που φέρει, στοιχείο άλλωστε που δεν εξειδικευόταν ρητά και επί ποινή αποκλεισμού της, περαιτέρω, υποστηρίζει ότι, ως προς τον κρισιολογούμενο χρόνο έκδοσης και προσκόμισης, επαναφέρει όσα αναφέρθηκαν στον ως άνω λόγο ήτοι ότι το εν λόγω δικαιολογητικό κατακύρωσης ήταν σε ισχύ κατά την υποβολή του, όπως προκύπτει από το σύστημα επικοινωνίας (βλ. ... που προσκομίσθηκε την 17-5-2022) ενώ αντιθέτως η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της ... φορολογικής ενημερότητας. Επί του λόγου αυτού η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της αναφέρει ότι *«Ως προς το πρώτο σκέλος του ισχυρισμού της αντιδίκου, λεκτέα τα αμέσως προαναφερόμενα, τα οποία δεν αναφέρουμε εκ νέου προς αποφυγή ασκόπων επαναλήψεων. Ειδικότερα δε σημειώνουμε ότι, η*

προσβαλλόμενη υπ' αριθ. πρωτ. ... φορολογική ενημερότητα δεν ταυτοποιείται με την υπ' αριθ. πρωτ. ... όμοια (οράτε σχετ. –I'1- και –I'2-), η οποία πράγματι είχε προσκομισθεί την 17.05.2022 ως δικαιολογητικό κατακύρωσης και η οποία ευρίσκεται σε ισχύ κατά την υποβολή της. Ως προς το δεύτερο σκέλος του ισχυρισμού περί πλημμελούς αιτιολογίας έκδοσης της φορολογικής αναφέρουμε τα εξής: Σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.2 περίπτωση Β1, υποπερίπτωση βι) της Διακήρυξης «Αποδεικτικά μέσα» ότι: «Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων της παραγράφου 2.2.3.2 περίπτωση α' αποδεικτικό ενημερότητας εκδιδόμενο από την Α.Α.Δ.Ε.» Δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη, ότι πρέπει να αναφέρεται συγκεκριμένη αιτιολογία έκδοσης της φορολογικής ενημερότητας. Και τούτο καθόσον το ζητούμενο και αποδεικτέο με την υποβολή φορολογικής ενημερότητας είναι η διαπίστωση οφειλών του συμμετέχοντα οικονομικού φορέα προς το Δημόσιο. Ο σκοπός αυτός δε επιτυγχάνεται σε κάθε περίπτωση, καθόσον η συγκεκριμένη φορολογική ενημερότητα, εκδοθείσα για είσπραξη χρημάτων υπερκαλύπτει το σκοπό της θέσπισής της, διότι εάν υπήρχαν οφειλές, αφενός μεν αυτές θα εμφανίζονταν στο σώμα της, αφετέρου θα διατασσόταν η παρακράτησή τους και έτσι σε κάθε περίπτωση θα απαγορευόταν η συμμετοχή του οικονομικού φορέα στον διαγωνισμό, ανεξαρτήτως αιτιολογίας έκδοσης της φορολογικής ενημερότητας».

26. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της υπό κρίση δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα δεν υπέβαλε την απαιτούμενη υπεύθυνη δήλωση περί του ότι α) δεν συντρέχουν στο πρόσωπό της οι οριζόμενοι στην παράγραφο 2.2.3.3. λόγοι αποκλεισμού και β) δεν έχει επιβληθεί σε βάρος της η κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού (άρθρο 2.2.3.7), παραθέτει δε το άρ. 80 του Ν. 4412/2016 καθώς και τα άρ. 2.2.3.3 , 2.2.3.7 και 2.2.9.2 της Διακήρυξης και υποστηρίζει ότι από τις σχετικές διατάξεις της Διακήρυξης ήταν απολύτως σαφές στους διαγωνιζομένους ότι όφειλαν να υποβάλουν υπεύθυνη δήλωση περί του ότι α) δεν συντρέχουν στο πρόσωπό της οι οριζόμενοι στην παράγραφο 2.2.3.3. λόγοι αποκλεισμού και β) δεν έχει επιβληθεί σε βάρος της η κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού (άρθρο 2.2.3.7), υποστηρίζοντας ότι σύμφωνα με πάγια νομολογία των Δικαστηρίων, η Διακήρυξη αποτελεί το

κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣΤΕ352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά ΔΕΦΠειΝ15/2020 Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά). Ειδικότερα, ισχυρίζεται ότι η παρεμβαίνουσα δεν υπέβαλε ούτε με τα έγγραφα της προσφοράς της ούτε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης την απαιτούμενη από τις ως άνω διατάξεις της Διακήρυξης υπεύθυνη δήλωση περί του ότι α) δεν συντρέχουν στο πρόσωπό της οι οριζόμενοι στην παράγραφο 2.2.3.3. λόγοι αποκλεισμού και β) δεν έχει επιβληθεί σε βάρος της η κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού (άρθρο 2.2.3.7), επομένως υποστηρίζει ότι η ως άνω εταιρία προσκόμισε ελλιπή έγγραφα κατά παράβαση των όρων της Διακήρυξης και δεν απέδειξε προσηκόντως (δηλαδή κατά τα οριζόμενα στον νόμο και τη Διακήρυξη) ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό της οι λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 2.2.3.3 και του άρθρου 2.2.3.7, αναφέρει δε ότι παγίως γίνεται δεκτό από τα Διοικητικά Δικαστήρια ότι η παράλειψη προσκόμισης υπεύθυνης δήλωσης που απαιτείται από τη Διακήρυξη συνιστά λόγο άνευ ετέρου αποκλεισμού του διαγωνιζόμενου οικονομικού φορέα, παραθέτοντας τη σκ. 8 της υπ' αρ. 154/2020 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης. Επί του λόγου αυτού η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι όπως κρίθηκε με την υπ' αρ. 935/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ, η έλλειψη είναι όλως επουσιώδης, ιδίως όταν καλύπτεται συγχρόνως από συνυποβληθέν έγγραφο και πως, ως προς την υπεύθυνη δήλωση περί μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του όρου 2.2.3.3 της Διακήρυξης και σε συνέχεια των προηγηθέντων λόγων, προκύπτει από το σύστημα δημόσια έγγραφα ότι η Επιτροπή Διαγωνισμού κατ' εφαρμογή του άρ. 102 και δυνάμει του 1376/24.05.2022 εγγράφου της, ζήτησε συμπληρωματική υποβολή της, την οποία και υπέβαλε ως υποστηρίζει σύννομα και εμπρόθεσμα την 30.05.2022 και πως, κατά το σκεπτικό της πρόσκλησης, η Επιτροπή, κατ' εφαρμογή του άρ. 102 του Ν. 4412/2016, την κάλεσε συμπληρωματικώς, καθώς η συμπληρωματική και εκ των υστέρων προσκόμιση από την ανάδοχο δεν είναι ουσιώδης διότι δεν μετέβαλε την προσφορά και τα γεγονότα που βεβαίωνε μπορούσαν να επαληθευτούν και

ήταν αντικειμενικώς εξακριβώσιμα από έτερα στοιχεία του φακέλου. Συναφώς, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η δεύτερη προσφεύγουσα δεν ενίσταται ως προς την κλήση της προκειμένου να συμπληρώσει τυχόν στοιχεία, παρά μόνο κάνει λόγο για μη υποβολή της κρισιολογούμενης υπεύθυνης δήλωσης και μόνο, υποστηρίζοντας ότι η ΕΑΔΗΣΥ δεν μπορεί αφ' εαυτής και αυτεπαγγέλτως να εξετάσει το ζήτημα της πρόσκλησης για συμπληρωματική υποβολή, κατά το μέρος που δεν υπεβλήθη από την προσφεύγουσα ειδικώς και πως ο ισχυρισμός είναι ουσιαστικά αβάσιμος, διότι η σχετική υπεύθυνη δήλωση υποβλήθηκε, ως υποστηρίζει, προσηκόντως και εμπροθέσμως την 17.05.2022, όπως αποδεικνύεται από τα αναρτημένα στο ΕΣΗΔΗΣ έγγραφα. Επί του λόγου αυτού, με τις απόψεις της η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι «α) Ως προς την υπεύθυνη δήλωση περί μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του όρου 2.2.3.3 της Διακήρυξης, η Επιτροπή Διαγωνισμού κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 με το υπ' αριθμ. πρωτ. 1376/24.05.2022 έγγραφο της ζήτησε την συμπληρωματική υποβολή της από την τότε προσωρινή ανάδοχο, η οποία και την υπέβαλε την 30.05.2022 (οράτε σχετ. –ΙΑ'1-, -ΙΑ'2-) Η Επιτροπή προέβη στην εφαρμογή του άρθρου 102 Ν. 4412/2016 καθόσον κατά την κρίση της η συμπληρωματική εκ των υστέρων προσκόμισή της από την ανάδοχο δεν ήταν ουσιώδης, καθόσον αφενός μεν δεν μετέβαλε την προσφορά, αφετέρου τα γεγονότα , τα οποία βεβαίωσε –δηλαδή η μη συνδρομή των συγκεκριμένων λόγων αποκλεισμού που προβλέπονταν στον όρο 2.2.3.3 της Διακήρυξης μπορούσαν να επαληθευτούν και ήταν αντικειμενικώς εξακριβώσιμα. β) Ως προς την μη υποβολή της υπεύθυνης δήλωσης του όρου 2.2.3.7 της Διακήρυξης, ο ισχυρισμός είναι ουσιαστικώς αβάσιμος, διότι η σχετική υπεύθυνη δήλωση υποβλήθηκε από την ανάδοχο προσηκόντως και εμπροθέσμως την 17.05.2022, όπως αποδεικνύεται από αναρτημένα στο ΕΣΗΔΗΣ έγγραφα της αναδόχου μειοδότη, στην οποία αναφέρει ότι δεν έχει εκδοθεί ποινή ούτε απόφαση αποκλεισμού σύμφωνα με το άρθρο 74 και 36 του Ν. 4412/2016 (οράτε σχετ –ΙΑ'3-).».

27. Επειδή, με τον πέμπτο λόγο της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα προσκόμισε ασφαλιστήρια συμβόλαια αστικής ευθύνης αστικής επαγγελματικής ευθύνης που δεν καλύπτουν τις απαιτήσεις της Διακήρυξης,

παραθέτει δε το άρ. 2.2.5 της Διακήρυξης, αναφέροντας ότι σύμφωνα με αυτό, ο ανάδοχος πριν την υπογραφή της σύμβασης οφείλει- μεταξύ άλλων- να προσκομίσει, επί ποινή αποκλεισμού ως ρητώς αναφέρεται, ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής επαγγελματικής ευθύνης για κάθε απώλεια ή ζημία θετική ή αποθετική ή και έμμεση που θα υποστεί η αναθέτουσα αρχή και που θα προέρχεται από ολιγωρία ή πλημμελή εκτέλεση εργασιών του προσωπικού της αναδόχου εταιρίας, εκ ποσού # 3.000.000,00 # € (τριών εκατομμυρίων ευρώ) συνολικά για την περίοδο της διάρκειας των υπηρεσιών καθαριότητας. Εν προκειμένω, η δεύτερη προσφεύγουσα αναφέρει ότι η παρεμβαίνουσα προσκόμισε: 1. Το αρ. ... ασφαλιστήριο συμβόλαιο γενικής αστικής ευθύνης της εταιρίας ... προς την ίδια τη συμμετέχουσα, με συνολικό ανώτατο όριο ευθύνης 1.000.000,00 ευρώ. 2. Το αρ. ... ασφαλιστήριο συμβόλαιο γενικής αστικής ευθύνης της εταιρίας ... προς τον οικονομικό φορέα ..., ο οποίος είναι υπεργολάβος, με συνολικό ανώτατο όριο ευθύνης 500.000,00 ευρώ και πως το ως άνω ασφαλιστήριο συμβόλαιο δεν δύναται να ληφθεί υπόψη, διότι στο προσκομισθέν ΕΕΕΣ της, η παρεμβαίνουσα δήλωσε ότι για την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής θα στηρίζεται αποκλειστικά στις ικανότητες της ... και δεν δήλωσε ότι θα στηρίζεται και στις ικανότητες του ... και πως, όσον αφορά τον κ. ..., στο ΕΕΕΣ, το οποίο σημειωτέον υπέχει θέση ενημερωμένης υπεύθυνης δήλωσης, αναφέρει ότι είναι υπεργολάβος, στις ικανότητες του οποίου δεν στηρίζεται 3. Το αρ. ... ασφαλιστήριο συμβόλαιο της εταιρίας ... προς την ..., στις ικανότητες της οποίας δήλωσε ότι θα στηρίζεται η συμμετέχουσα εταιρία, ποσού 1.300.000,00 ευρώ, ωστόσο, υποστηρίζει ότι το εν λόγω ασφαλιστήριο δεν δύναται να ληφθεί υπόψη και να προσμετρηθεί, διότι η ισχύς του λήγει την 05.04.2022, δηλαδή πριν καν την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, πολύ περισσότερο δε δεν θα είναι σε ισχύ κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. 4. Το αρ. ... ασφαλιστήριο συμβόλαιο της εταιρίας Interlife προς την ..., στις ικανότητες της οποίας δήλωσε ότι θα στηρίζεται η συμμετέχουσα εταιρία, ποσού 100.000,00 ευρώ. Συνακόλουθα, υποστηρίζει ότι, αν αθροιστούν τα ποσά από τα μόνα ασφαλιστήρια συμβόλαια που δύνανται να ληφθούν υπόψη, ήτοι το αρ.1 (1.000.000,00 ευρώ) και το αρ. 4(100.000,00 ευρώ), προκύπτει ποσό μόλις 1.100.000,00 ευρώ, το οποίο προδήλως υπολείπεται του απαιτούμενου 3.000.000,00 ευρώ και πως ακόμα κι αν αθροίσει κανείς τα ποσά από όλα τα προαναφερθέντα ασφαλιστήρια

συμβόλαια (το οποίο πάντως θα ήταν προδήλως εσφαλμένο διότι τα αρ. 2 και 3 συμβόλαια δεν δύνανται να ληφθούν νομίμως υπόψη) προκύπτει ποσό 2.900.000,00, δηλ. μικρότερο των 3.000.000,00 ευρώ, επομένως, ισχυρίζεται ότι η παρεμβαίνουσα προσκόμισε ασφαλιστήρια συμβόλαια αστικής ευθύνης αστικής επαγγελματικής ευθύνης που δεν καλύπτουν τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, και δη δεν καλύπτουν το απαιτούμενο ποσό των 3.000.000,00 ευρώ, και άρα έπρεπε να αποκλειστεί από τον διαγωνισμό, παραθέτει δε τη σκ. 12 της υπ' αρ. 74/2022 του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής. Επί του λόγου αυτού η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι στο άρ. 2.2.5 της διακήρυξης προβλέπεται ρητώς ότι ασφαλιστήρια συμβόλαια υποχρεούται να προσκομίσει ο ανάδοχος κατά την υπογραφή της σύμβασης και μάλιστα επί ποινή απαραδέκτου και πως η προσφεύγουσα στρέφεται ανεπικαίρως και πρόωρα κατά της υποψηφιότητάς της, εκμεταλλευόμενη την επιμέλειά της να προσκομίσει νωρίτερα κι ως μη όφειλε, μέρος των κρισιολογούμενων ασφαλιστηρίων, εξάλλου δε υποστηρίζει ότι επιφυλάχθηκε ρητώς προς τούτο δυνάμει σχετικής υπεύθυνης δήλωσης που ρητά προέβλεπε ότι ως ανάδοχοι θα καταθέσουν αντίστοιχα τα απαιτούμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια κατά την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης , ισχυριζόμενη ότι κατά πάγια νομολογία της ΑΕΠΠ η αναθέτουσα αρχή οφείλει να μην αξιολογεί δικαιολογητικά που προσκομίζονται ανεπικαίρως και να απόσχει από σχετικές κρίσεις, παραθέτοντας σκέψη της υπ' αρ. 1046/2020 απόφασης της ΑΕΠΠ και πως στο παρόν στάδιο η αρμόδια επιτροπή ορθά δεν αξιολόγησε τα προσκομιζόμενα ασφαλιστήρια, εφόσον δεν απαιτείτο από τη Διακήρυξη. Επί του λόγου αυτού η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της αναφέρει «*Σύμφωνα με τον υπ' αριθ. 2.2.5 όρο της διακήρυξης, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια υποχρεούται να προσκομίσει ο ανάδοχος κατά την υπογραφή της σύμβασης. Για τον λόγο αυτόν η ανάδοχος υπέβαλε με την προσφορά της την από ... υπεύθυνη δήλωση ότι, «...σαν ανάδοχος του διαγωνισμού θα καταθέσει αντίστοιχα τα απαιτούμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια κατά την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης» (οράτε σχετ. –ΙΒ'1-) Ωστόσο η ανάδοχος, πρώιμα και ως μη όφειλε , διότι δεν απαιτείτο από την Διακήρυξη υπέβαλε κατά το χρονικό εκείνο σημείο μαζί με την προσφορά της (την ...) και ασφαλιστήρια συμβόλαια της «τρίτης» Εταιρίας της κ. ... και του υπεργολάβου κ. ... με τους οποίους θα συνεργασθεί η μειοδότη. (οράτε σχετ. –ΙΒ'2- και –ΙΒ'3-) Δηλαδή*

η ανάδοχος υπέβαλε μεν ως όφειλε την Υ/Δ/, ενώ οι δυο συνεργάτες αυτής (τρίτος και υπεργολάβος) υπέβαλλαν αυτούσια τα ασφαλιστήρια, χωρίς όμως να έχουν ζητηθεί εκ μέρους μας, καθόσον δεν απαιτείτο από την Διακήρυξη. Επομένως ό,τι και εάν είχε προσκομισθεί δεν λήφθηκε υπ' όψιν, διότι δεν προβλεπόταν η προσκόμισή του κατά την υποβολή των προσφορών και επομένως ήταν αδιάφορο το γεγονός εάν κάλυπταν ή όχι τους όρους της Διακήρυξης, διότι η υποβολή των ασφαλιστηρίων συμβολαίων προβλέπεται κατά την υπογραφή της σύμβασης, όταν γίνεται και ο έλεγχος της συμμόρφωσής τους με τους όρους της Διακήρυξης.».

28. Επειδή, με τον έκτο λόγο της υπό κρίση δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα κατά παράβαση της Διακήρυξης και του νόμου δεν υπέβαλε αυτοτελές αρχείο με τα στοιχεία του άρθρου 68 Ν. 3863/2010, παραθέτει δε το εν λόγω άρθρο, καθώς και το άρ. 2.4.4 της Διακήρυξης, υποστηρίζοντας ότι τόσο στο προπαρατιθέμενο άρθρο 68 του Ν. 3863/2010, όσο και στο άρθρο 2.4.4 της διακήρυξης, η οποία αποτελεί το ειδικώς διέπον το διαγωνισμό κανονιστικό πλαίσιο, ρητώς και σαφώς ορίζεται ότι η οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει, μεταξύ άλλων, επί ποινή αποκλεισμού τα στοιχεία του άρθρου 68 παρ. 1 του ν. 3863/2010, τα οποία επίσης επί ποινή αποκλεισμού θα πρέπει να εξειδικευτούν σε χωριστό κεφάλαιο αυτής και πως, εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα, κατά παράβαση της υποχρέωσης που απορρέει από το άρθρο 68 Ν. 3863/2010 και το αντίστοιχο άρθρο της Διακήρυξης, δεν συμπεριέλαβε στην προσφορά της χωριστό αρχείο που να εξειδικεύει τα στοιχεία του άρθρου 68 Ν. 3863/2010, όπως ισχυρίζεται ότι έπραξε η παρεμβαίνουσα και πως, η παράβαση της εν λόγω υποχρέωσης, που έχει τεθεί επί ποινή αποκλεισμού, καθιστά την προσφορά της κατά δέσμια αρμοδιότητα απορριπτέα. Επιπλέον, αναφέρει ότι στο αρχείο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ», και συγκεκριμένα στη σελ. 3 αυτού απλά επαναλαμβάνει τη διατύπωση του άρθρου 68, χωρίς όμως να εξειδικεύει τα στοιχεία αυτού για τη συγκεκριμένη σύμβαση και πως, από τη διατύπωση της Διακήρυξης είναι σαφές ότι δεν αρκούσε η συμπλήρωση των πινάκων της οικονομικής προσφοράς, αλλά απαιτείτο επιπλέον η εξειδίκευση των στοιχείων του άρθρου 68 σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς, και άρα είναι

αδιάφορο αν τα στοιχεία του άρθρου 68 δύνανται να αντληθούν από άλλα έγγραφα της οικονομικής προσφοράς, εφόσον δεν υπάρχει το επί ποινή αποκλεισμού απαιτούμενο αυτοτελές αρχείο με τα στοιχεία του άρθρου 68, παραθέτει δε τη σκ. 27 της υπ' αρ. 804/2021 απόφασης της ΑΕΠΠ καθώς και απόσπασμα της υπ' αρ. Σ833/2022 απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ. Επί του λόγου αυτού η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η αρμόδια επιτροπή του διαγωνισμού δυνάμει του 705/9-3-2022 εγγράφου της, ζήτησε από εκείνη συμπληρωματικά στοιχεία αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα και συγκεκριμένα της ζήτησε να προσκομίσει το ξεχωριστό αρχείο – κεφάλαιο με τα στοιχεία του άρ. 68 του ν. 3863/2010 διότι θεώρησε ότι αποτελεί συμπλήρωση ήδη υποβληθέντος δικαιολογητικού και είναι διευκρινιστικό στοιχείο ως προς την οικονομική προσφορά ενώ δεν την τροποποιεί , υποστηρίζει δε ότι γεγονός που αποκρύπτει η προσφεύγουσα την αυτή παράλειψη διαπίστωσε η επιτροπή διαγωνισμού και για την προσφεύγουσα, την οποία και κάλεσε να συμπληρώσει κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, στα πλαίσια ισότητας των υποψηφίων και πως, όπως προκύπτει από την ηλεκτρονική επικοινωνία του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ δυνάμει της ως άνω κλήσης, συμμορφώθηκε πλήρως, προσκομίζοντας συμπληρωματικώς το από 18-3-2022 έγγραφο και πως το αυτό έπραξε και η προσφεύγουσα με το από 21-3-2022 συμπληρωματικό έγγραφο, ισχυρίζεται δε ότι αμφότερα τα συμπληρωματικά έγγραφα κρίθηκαν από την επιτροπή ορθά ενώ ρητά αναφέρεται ότι κατά την άποψη της επιτροπής όφειλαν να κληθούν οι υποψήφιοι καθώς δεν επηρεάζεται το αποτέλεσμα του διαγωνισμού και δεν επέρχεται μεταβολή των ποσών της οικονομικής προσφοράς και πως αμφότερα κρίθηκαν ορθά, σημειώνει δε ότι ανεπικαίρως επανέρχεται και επ' αυτού καθώς αφορά στο στάδιο των οικονομικών προσφορών.. Επί του λόγου αυτού η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι *«Η Επιτροπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 με το υπ' αριθ. πρωτ. ... έγγραφο ζήτησε από την ανάδοχο να προσκομίσει το ξεχωριστό αρχείο- κεφάλαιο με τα στοιχεία του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, διότι, θεώρησε ότι αποτελεί συμπλήρωση ήδη υποβληθέντος δικαιολογητικού και είναι διευκρινιστικό στοιχείο ως προς την οικονομική προσφορά, ενώ δεν την τροποποιεί. Η δε ανάδοχος προσκόμισε την 18.03.2022 το σχετικό έγγραφο (οράτε σχετ. –ΙΓ'1- και –ΙΓ'2-) Δηλαδή η επιτροπή έκρινε ότι, η μη ορθή συμπλήρωση του*

εγγράφου του άρθρου 38 του Ν. 3863/2010, δεν είναι ουσιώδης, διότι και δεν επηρεάζει το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, ενώ σίγουρα δεν επέφερε μεταβολή στο ποσό της οικονομικής προσφοράς, ούτε άλλωστε αποτελεί αξιολογούμενο στοιχείο, και επομένως δεν επηρεάζει το αποτέλεσμα του διαγωνισμού. Άλλωστε πρέπει να επισημανθεί το γεγονός ότι, η επιτροπή με το υπ' αριθ. πρωτ. ... έγγραφο ζήτησε και από την προσφεύγουσα παρόμοια διευκρίνιση, προκειμένου να συμπληρώσει αυτή ελλείποντα στοιχεία του άρθρου 68 του Ν.3863/2010, συμπλήρωση στην οποία προέβη η προσφεύγουσα την 21.03.2022, όταν και προσκόμισε το από 21.03.2022 έγγραφο (οράτε σχετ. –ΙΓ'3- και –ΙΓ'4-).».

29. Επειδή με τον έβδομο (προφανώς εκ παραδρομής έχει τεθεί ο αριθμός 6 εκ νέου στον λόγο αυτό) της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα κατά παράβαση της ρητής απαίτησης της Διακήρυξης δεν αναλύει τον προσδιορισμό των μηνιαίων αποδοχών και ασφαλιστικών εισφορών ανά εργαζόμενο για κάθε βάρδια απασχόλησης, και δη απουσιάζουν πλήρως από την ανάλυσή της οι ημέρες και ώρες εργασίας του προσωπικού, παραθέτει δε το Παράρτημα IV της Διακήρυξης και υποστηρίζει ότι στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού προβλέπεται ρητά και με σαφήνεια ότι δεν αρκεί η καταγραφή των τιμών στον πίνακα του υποδείγματος της οικονομικής προσφοράς, αλλά περαιτέρω απαιτείται από τους διαγωνιζομένους να αναλύουν ξεχωριστά πώς προκύπτει το ποσό των μηνιαίων αποδοχών ανά εργαζόμενο στη κάθε βάρδια απασχόλησης, αναφέροντας «αναλυτικά» τις αποδοχές (ωρομίσθιο, προσαυξήσεις επιδομάτων Χριστουγέννων, Πάσχα, αδείας και αντικατάσταση αδείας) καθώς και τις αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές, ώστε να μπορεί να ελεγχθεί το εργατικό κόστος της οικονομικής προσφοράς τους, άρα, είναι προφανές ότι η οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου που δεν περιλαμβάνει την ανωτέρω ζητούμενη από τη Διακήρυξη ανάλυση του τρόπου υπολογισμού των μηνιαίων αποδοχών και των εισφορών ανά εργαζόμενο και ανά βάρδια απορρίπτεται ως απαράδεκτη, ως αντιβαίνουσα στους όρους της Διακήρυξης. Εν προκειμένω, η δεύτερη προσφεύγουσα αναφέρει ότι η παρεμβαίνουσα κατέθεσε με την οικονομική προσφορά της το αρχείο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ», στο οποίο παραθέτει συμπληρωμένο τον πίνακα του

Υποδείγματος της Οικονομικής Προσφοράς του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ IV και πως δεν παραθέτει καμία απολύτως ανάλυση του τρόπου προσδιορισμού των μικτών αποδοχών και των ασφαλιστικών εισφορών ανά εργαζόμενο και ανά βάρδια, ως ρητά απαιτείται με βάση τη Διακήρυξη, έτσι, η εν λόγω εταιρία απλώς παραθέτει τιμές, με πλήρη ασάφεια, χωρίς να προκύπτει το πώς υπολογίζει το εργατικό κόστος, υποστηρίζει δε ότι είναι χαρακτηριστικό ότι δεν αναφέρει καθόλου τις ημέρες και ώρες εργασίας του προσωπικού που προσφέρει για την εκτέλεση της σύμβασης, πολύ περισσότερο δεν υπάρχει ανάλυση ανά εργαζόμενο και ανά βάρδια ως απαιτείται με βάση τη Διακήρυξη, επομένως, ισχυρίζεται πως αφενός δεν δύναται να ελεγχθεί η νομιμότητα του εργατικού κόστους που υπολογίζει και αφετέρου παραβιάζεται ρητή διάταξη της Διακήρυξης, που έχει τεθεί επί ποινή αποκλεισμού, με συνέπεια η προσφορά της εταιρίας να είναι κατά δέσμια αρμοδιότητα απορριπτέα και πως, η εν λόγω παράλειψη δεν δύναται να καλυφθεί εκ των υστέρων, διότι δεν είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμο αν η ανάλυση που εκ των υστέρων θα υποβάλει η εταιρία είναι αυτή με βάση την οποία πράγματι υπολόγισε το εργατικό κόστος στην προσφορά της. Επί του λόγου αυτού η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι η αρμόδια επιτροπή διαγωνισμού, δυνάμει του ... εγγράφου της, ζήτησε από εκείνη συμπληρωματικά στοιχεία αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα και συγκεκριμένα της ζητήθηκε να καταθέσει τον τρόπο υπολογισμού της εργατοώρας ανά κατηγορία απασχολούμενου, κλήση στην οποία υποστηρίζει ότι συμμορφώθηκε, και πως, γεγονός που αποκρύπτει η προσφεύγουσα είναι ότι την αυτή παράλειψη διαπίστωσε η επιτροπή διαγωνισμού και για την ίδια, την οποία και κάλεσε να συμπληρώσει κατ' εφαρμογή του άρ. 102 του Ν. 4412/2016, στο πλαίσιο ισότητας των υποψηφίων. Επιπλέον, αναφέρει ότι όπως προκύπτει από το ΕΣΗΔΗΣ, δυνάμει της ως άνω κλήσης, συμμορφώθηκε πλήρως, προσκομίζοντας συμπληρωματικά το από 18-3-2022 έγγραφο, το οποίο έπραξε και η παρεμβαίνουσα με το από 21-3-2022 συμπληρωματικό της έγγραφο και πως αμφότερα κρίθηκαν ορθά ενώ ρητά αναφέρεται ότι κατά την άποψη της επιτροπής όφειλαν να κληθούν οι υποψήφιοι καθώς δεν επηρεάζεται το αποτέλεσμα του διαγωνισμού και δεν επέρχεται μεταβολή των ποσών της οικονομικής προσφοράς, σημειώνει δε ότι ανεπικαίρως επανέρχεται και επ' αυτού καθώς αφορά στο στάδιο των οικονομικών προσφορών. Επί του λόγου

αυτού η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι «*Η Επιτροπή Διαγωνισμού με το υπ' αριθμ. πρωτ. ... έγγραφό της ζήτησε από την ανάδοχο να καταθέσει τον τρόπο υπολογισμού της εργατοώρας ανά κατηγορία απασχολούμενου, η οποία το προσκόμισε συμπληρωματικώς την 18.03.2022 (οράτε σχετ. –ΙΔ'1- και –ΙΔ'2') Έκρινε δε ότι , η παράλειψη αναφοράς του τρόπου υπολογισμού της εργατοώρας δεν είναι ουσιώδης λόγος απόρριψης, διότι αφενός μεν δεν επηρεάζει το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, αφετέρου δε δεν επέφερε μεταβολή στο ποσό της οικονομικής προσφοράς. Επισημαίνεται ότι, για την ίδια ακριβώς έλλειψη, την οποία επικαλείται ο προσφεύγων, η επιτροπή διαγωνισμού κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 με το υπ' αριθ. πρωτ. ... έγγραφο ζήτησε και από τον ίδιο τον προσφεύγοντα να συμπληρώσει την προσφορά του ως προς τον υπολογισμό της εργατοώρας, διότι ούτε αυτός την είχε συμπεριλάβει, η δε προσφεύγουσα προσκόμισε το από 21.03.2022 σχετικό συμπληρωματικό έγγραφο (οράτε σχετ. –ΙΔ'3- και –ΙΔ'4)».*

30. Επειδή με τον όγδοο (προφανώς εκ παραδρομής έχει τεθεί ο αριθμός 7 στον λόγο αυτό) της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα κατά παράβαση της ασφαλιστικής νομοθεσίας δεν υπολόγισε τις ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν σε εργαζομένους που υπάγονται στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών, παραθέτει δε το άρ. 31 του Ν. 4756/2020 και αναφέρει ότι οι ασφαλιστικές εισφορές του εργοδότη για κωδικό 105 (βαρέα) αντιστοιχούν σε 24,69% για πλήρως απασχολούμενους εργαζόμενους και για κωδικό 3133(βαρέα) αντιστοιχούν σε 25,17% μερική απασχόληση άνω των 30 ωρών και πως, με βάση την εγκύκλιο 182/85 του ΙΚΑ, που εξακολουθεί να ισχύει, καθαριστές-καθαρίστριες με πλήρη απασχόληση νοούνται όσοι απασχολούνται για πάνω από 5 ώρες την ημέρα και ή πάνω από 30 ώρες την εβδομάδα, συναφώς, εν όψει των σχετικών νομοθετικών διατάξεων, υποστηρίζει ότι το ποσοστό εργοδοτικών εισφορών για τους καθαριστές μερικής απασχόλησης που απασχολούνται για πάνω από 30 ώρες εβδομαδιαίως είναι 25,17%, ενώ για τους καθαριστές που απασχολούνται 40 ώρες την εβδομάδα είναι 24,69%, άρα ισχυρίζεται ότι οι καθαριστές που απασχολούνται για πάνω από 30ώρες την εβδομάδα ασφαρίζονται ως

εργαζόμενοι σε Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα. Εν συνεχεία, παραθέτει το Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, αναφέροντας ότι είναι προφανές ότι οι εργαζόμενοι καθαριστές θα απασχολούνται για πάνω από 30 ώρες την εβδομάδα, και ως εκ τούτου θα υπάγονται αναγκαστικά στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών και θα ασφαλίζονται αναλόγως και πως η παρεμβαίνουσα δεν υπολόγισε τις εργοδοτικές εισφορές με βάση τα ποσοστά που ισχύουν για εργαζομένους σε βαρέα, παρά το γεγονός ότι οι εργαζόμενοι καθαριστές της θα υπάγονται αναγκαστικά στον Κανονισμό Βαρέων κατά τα στην προσφυγή της εκτιθέμενα και πως, από τα ποσά αποδοχών και εισφορών που αναφέρει στο έντυπο της οικονομικής προσφοράς της, ευχερώς προκύπτει ότι υπολόγισε τις εισφορές με ποσοστό μόλις 22,54%, το οποίο αντιστοιχεί σε εργαζομένους πλήρους απασχόλησης απλής ασφάλισης, έτσι, αναφέρει για τους εργαζομένους καθαριότητας πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές $31.101 \text{ ευρώ} \times 22,54\% = 7.014 \text{ ευρώ}$ περίπου, επομένως, ισχυρίζεται ότι η προσφορά της ως άνω εταιρίας πρέπει να απορριφθεί και για τον λόγο ότι υπολόγισε εσφαλμένα τις ασφαλιστικές εισφορές κατά παράβαση της ασφαλιστικής νομοθεσίας, χωρίς να λάβει υπόψη ότι οι εργαζόμενοι καθαριστές της θα υπάγονται υποχρεωτικά στον Κανονισμό Βαρέων. Εν συνεχεία, επισημαίνει ότι η παρεμβαίνουσα δεν δύναται να ισχυριστεί ότι οι εργαζόμενοι της θα απασχολούνται για λιγότερες από 30 ώρες την εβδομάδα (και ότι άρα δεν υπάγονται στον Κανονισμό Βαρέων), διότι ήδη υπολογίζει τις εισφορές για αυτούς με ποσοστό 22,54%, δηλ. με βάση το ποσοστό απλής ασφάλισης εργαζομένων πλήρους απασχόλησης, και όχι με ποσοστό 23,02%, δηλ. με βάση το ποσοστό απλής ασφάλισης εργαζομένων μερικής απασχόλησης. Επί του λόγου αυτού η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι κατά τα προβλεπόμενα στο άρ. 2.4.3.2 της Διακήρυξης κατέθεσε σχετική από 22.02.2022 υπεύθυνη δήλωση καθώς και από 18.03.2022 σχετικό υπόμνημα ως προς τον υπολογισμό των ασφαλιστικών εισφορών, οι οποίες αντιστοιχούν σε εργαζομένους που υπάγονται στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων, παραθέτει δε τα εκεί δηλωθέντα. Εν συνεχεία, υποστηρίζει ότι οφείλει να κριθεί πως ορθά η αναθέτουσα αρχή θεώρησε ότι η δήλωσή της καλύπτει οποιαδήποτε τυχόν έλλειψη, χωρίς να τίθεται θέμα αποκλεισμού, καθόσον οποιαδήποτε παράβαση καταβολής των προσηκουσών ασφαλιστικών εισφορών για κάθε κατηγορία εργαζομένων θα

μπορεί να ελεγχθεί με την έναρξη λειτουργίας της σύμβασης, βάσει στοιχείων που θα προσκομίζει η ανάδοχος (αντίγραφο ΑΠΔ- βεβαιωτικό έγγραφο πληρωμής των εισφορών), υποστηρίζει δε ότι σε κανέναν όρο της διακήρυξης, ούτε στο 2.4.3.2 προβλέπεται επί ποινή αποκλεισμού ο εν λόγω υπολογισμός, ενώ αντιθέτως υποστηρίζει πως η δεύτερη προσφεύγουσα στηρίζει το επιχείρημά της στην ασφαλιστική νομοθεσία εν γένει και όχι στον όρο της διακήρυξης και πως οιαδήποτε αιτίαση της προσφεύγουσας αναφορικά με τον υπολογισμό ανάγεται σε προγενέστερο στάδιο αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών και έχει ήδη θεραπευθεί εκ της μη επίκαιρης προσβολής του, συναφώς αναφέρει ότι εφόσον ήθελε κριθεί ως ουσιώδης όρος, όφειλε η αναθέτουσα αρχή ενόψει της αμφισημίας του όρου αν συνιστά ή όχι λόγο αποκλεισμού, να ενεργοποιήσει το άρ. 102 του Ν. 4412/2016, ενόψει της κατάθεσης της υπεύθυνης δήλωσης και του υπομνήματος. Η αναθέτουσα αρχή επί του λόγου αυτού με τις απόψεις της υποστηρίζει ότι «Ως προς την παράλειψη υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών, οι οποίες αντιστοιχούν σε εργαζομένους που υπάγονται στον Κανονισμό Βαρών και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών, η ανάδοχος κατέθεσε την από ... σχετική υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 2.4.3.2 της Διακήρυξης με την οποία αυτή υποχρεούται: «(α) της απαρέγκλιτης τήρησης των διατάξεων της Εργατικής Νομοθεσίας, δηλαδή την καταβολή των νομίμων αποδοχών των απασχολούμενων στην παροχή της παρούσας υπηρεσίας, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερες των εκάστοτε κατώτερων νομίμων προβλεπόμενων, τήρηση του νομίμου ωραρίου, ασφαλιστική κάλυψη, τήρηση όρων υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων κλπ. (β) ότι θα προσκομίζει σαν ανάδοχος αντίγραφο ΑΠΔ που έχει υποβληθεί στο ΙΚΑ του προηγούμενου μήνα που αφορά τους απασχολούμενους στην σύμβαση που θα προκύψει από τον παρόντα διαγωνισμό, καθώς επίσης και το σχετικό βεβαιωτικό έγγραφο που αφορά στην πληρωμή των εισφορών.» Η επιτροπή διαγωνισμού θεώρησε ότι, η δήλωση αυτή της αναδόχου καλύπτει την έλλειψη χωρίς να τίθεται θέμα αποκλεισμού της, καθόσον οποιαδήποτε παράβαση καταβολής των προσηκουσών ασφαλιστικών εισφορών για κάθε κατηγορία εργαζομένων θα μπορεί να ελεγχθεί μετά την έναρξη λειτουργίας της σύμβασης, βάσει των στοιχείων που θα προσκομίζει η ανάδοχος (αντίγραφο ΑΠΔ- βεβαιωτικό έγγραφο πληρωμής των εισφορών)».

31. Επειδή, με τον ένατο λόγο της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, η δεύτερη προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα κατά πρόδηλη παράβαση της νομοθεσίας δήλωσε ότι οι εργαζόμενοί της δεν θα υπάγονται σε Συλλογική Σύμβαση Εργασίας και δεν προσκόμισε τέτοια σύμβαση, παραθέτει δε το άρ. 68 του Ν. 3863/2010 και το άρ. 2.4.4 της Διακήρυξης και υποστηρίζει ότι είναι σαφής η υποχρέωση των διαγωνιζομένων να επισυνάψουν στην προσφορά τους αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι και πως, εάν δε δεν υπάγονται σε ποια ειδική συλλογική σύμβαση (π.χ. κλαδική), όλοι οι εργαζόμενοι υπάγονται στην εκάστοτε ισχύουσα Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Εν προκειμένω, αναφέρει ότι η παρεμβαίνουσα κατά πρόδηλη παράβαση του νόμου και της Διακήρυξης δήλωσε στην οικονομική προσφορά της ότι οι εργαζόμενοί της δεν υπάγονται σε καμία συλλογική σύμβαση εργασίας, το οποίο όμως είναι παράνομο και εσφαλμένο, παραθέτει δε το σχετικό πεδίο του εντύπου της οικονομικής προσφοράς της και υποστηρίζει ότι δεν προσκομίζει αντίγραφο καμίας ΣΣΕ, κατά παράβαση των ως άνω διατάξεων του νόμου και της Διακήρυξης και άρα η προσφορά της είναι κατά δέσμια αρμοδιότητα απορριπτέα, διότι η συγκεκριμένη πλημμέλεια δεν καλύπτεται εκ των υστέρων, παραθέτει δε τη σκ. 8 της υπ' αρ. 173/2021 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Με την παρέμβασή της επί του λόγου αυτού η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι και πάλι στρέφεται η προσφεύγουσα ανεπιτρέπτως το παρόν στάδιο επικαλούμενη μη αναφορά της ΣΣΕ στο έντυπο της οικονομικής της προσφοράς το πρώτον κατά το στάδιο δικαιολογητικών κατακύρωσης, παραπέμπει δε στο κεφ. Β.1 της παρέμβασής της περί του νομοθετικού πλαισίου και πως οφείλει να κριθεί ότι ανεπικαίρως προβάλλεται στο υπό κρίση στάδιο, υπό το πρίσμα της αρχής κατά στάδιο ελέγχου των δημοσίων συμβάσεων, υποστηρίζει δε ότι οιαδήποτε αιτίαση αναφορικά με το έντυπο της οικονομικής προσφοράς της έχει θεραπευθεί και δεν δύναται να προσβληθεί στο παρόν στάδιο. Ως προς το ζήτημα προσκόμισης ή μη αντιγράφου ΣΣΕ αναφέρει ότι όπως προκύπτει από το άρ. 2.4.4 της διακήρυξης, ακόμη κι αν ήθελε υποτεθεί ότι όφειλε επί ποινή απαραδέκτου όπως προσκομίσει την ΣΣΕ, αυτό ανάγεται σε πλημμέλεια της οικονομικής-τεχνικής προσφοράς που έχει παρέλθει, αναφέρει δε ότι έχει λάβει γνώση του

περιεχομένου κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών και τεχνικών προσφορών, παραθέτει δε την υπ' αρ. 406/2021 απόφαση της ΑΕΠΠ. Εν συνεχεία, παραθέτει νομολογία περί της αρχής της τυπικότητας των δημόσιων διαγωνισμών και υποστηρίζει ότι σε κανέναν όρο δεν προβλέπεται επί ποινή αποκλεισμού η προσκόμιση της ΣΣΕ και πως η σχετική υποχρεωτικότητα απορρέει από το άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 και όχι από τη Διακήρυξη που αποτελεί το μοναδικό κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού και πως δεν απαιτείται η προσκόμιση της ΕΓΣΣΕ επί ποινή απαραδέκτου, αλλά προβλέπεται η μη υποχρέωση των προσφερόντων να προσκομίσουν δικαιολογητικά που η αναθέτουσα αρχή έχει δυνατότητα να λαμβάνει από εθνική βάση δεδομένων. Υποστηρίζει επιπλέον ότι εφόσον ήθελε κριθεί ως ουσιώδης όρος, όφειλε η αναθέτουσα αρχή ενόψει της αμφισημίας του όρου αν συνιστά ή όχι λόγο αποκλεισμού, να ενεργοποιήσει το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016, αναφέρει δε και την κατατεθείσα 22.02.2022 υπεύθυνη δήλωσή της. Επί του λόγου αυτού η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι *«Ούτε στον όρο 2.2.4, ούτε σε κανέναν άλλο όρο της Διακήρυξης προβλέπεται επί ποινή αποκλεισμού η προσκόμιση της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, υπαγωγής των εργαζομένων των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων. Η όποια σχετική υποχρεωτικότητα απορρέει από το άρθρο 68 Ν. 3863/2010 και όχι από την Διακήρυξη, η οποία αποτελεί το μοναδικό κανονιστικό πλαίσιο του Διαγωνισμού»*.

32. Επειδή, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από

τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.). Άλλωστε, όπως παγίως έχει κριθεί, η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 28, και απόφαση Medipac—Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54).

33. Επειδή, επί του πρώτου λόγου της πρώτης προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην δεύτερη προσφεύγουσα, σύμφωνα με το άρ. 2.1.5 «Εγγυήσεις» της Διακήρυξης «...Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή των οικονομικών φορέων από έναν ή περισσότερους εκδότες της παραπάνω παραγράφου. Οι εγγυήσεις αυτές περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα

ακόλουθα στοιχεία: α) την ημερομηνία έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται, δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση (στην περίπτωση ένωσης αναγράφονται όλα τα παραπάνω για κάθε μέλος της ένωσης), ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της σχετικής διακήρυξης και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης. Η περ. αα' του προηγούμενου εδαφίου ζ' δεν εφαρμόζεται για τις εγγυήσεις που παρέχονται με γραμμάτιο του ... Υποδείγματα εγγυητικών επιστολών παρατίθενται στο παράρτημα V της παρούσας....», στο δε άρ. 2.2.2.1 προβλέπεται ότι «...Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.», στο άρ. 2.4.3.1 «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» προβλέπεται ότι «Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν με ποινή αποκλεισμού τα ακόλουθα υπό α και β στοιχεία: ... β) την εγγύηση συμμετοχής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72 του Ν.4412/2016 και τις παραγράφους 2.1.5 και 2.2.2 αντίστοιχα της παρούσας διακήρυξης....» και στο άρ. 2.4.6 ορίζεται ότι «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία αποκλίνει από απαράβατους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής

προσφοράς),...». Στο Παράρτημα V- Υποδείγματα Εγγυητικών Επιστολών της Διακήρυξης, στο εκεί σχέδιο εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, μεταξύ άλλων, αναφέρεται «Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι εγγυώμεθα δια της παρούσας εγγυητικής επιστολής ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα παραιτούμενοι του δικαιώματος, διαιρέσεως και διζήσεως μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ #12.000,00#, (δώδεκα χιλιάδων ευρώ) υπέρ του φυσικού προσώπου / της εταιρείας /νση (ή σε περίπτωση Ένωσης υπέρ των φυσικών προσώπων / των εταιρειών (1)....., (2)....., κ.λ.π. ατομικά και για κάθε έναν από αυτούς / αυτές και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρον υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητάς τους ως μελών της ένωσης)...». Συναφώς, στο άρ. 72 του Ν. 4412/2016 «Εγγυήσεις - Εξουσιοδοτική διάταξη» προβλέπεται ότι «1. ... Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.». Στο άρ. 102 του Ν. 4412/2016 «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρ. 42 του Ν. 4782/2021 ορίζεται ότι «Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητούν από τους προσφέροντες ή υποψήφιους οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης.», στη δε αιτιολογική έκθεση του Ν. 4782/2021 στο άρ. 42 αναφέρεται ότι «Με τη νέα διατύπωση του άρθρου 102, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει να διορθωθούν ή να συμπληρωθούν σε επιμέρους σημεία τα στοιχεία που περιλαμβάνονται σε ένα φάκελο υποψηφιότητας, αρκεί να μην τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα με τέτοιο τρόπο ώστε να του δίνεται αθέμιτο πλεονέκτημα έναντι των λοιπών συμμετεχόντων στη

διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης και η αίτηση αυτή, της αναθέτουσας αρχής, να αφορά στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της προθεσμίας που είχε ταχθεί για την υποβολή υποψηφιότητας.». Εν προκειμένω, η δεύτερη προσφεύγουσα με την προσφορά της υπέβαλε, με τα δικαιολογητικά συμμετοχής του μέλους αυτής «...», την υπ' αρ. ... εγγυητική επιστολή συμμετοχής της ... με ημερομηνία 22.02.2022 ποσού 6.000€, όπου αναφέρεται ότι «Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι εγγυόμαστε με την παρούσα επιστολή ρητά, ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, παραιτούμενοι του δικαιώματος της διαιρέσεως και διζήσεως, υπέρ του φυσικού προσώπουως μέλος της Ένωσης εταιριών με την επωνυμία “...” ...και μέχρι του ποσού των έξι χιλιάδων ευρώ (€6.000,00)...» (βλ. αρχείο με τίτλο «...-ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.pdf» εντός του φακέλου «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ...»), με τα δε δικαιολογητικά συμμετοχής του μέλους αυτής «...» προσκόμισε την υπ' αρ. ... εγγυητική επιστολή συμμετοχής της ... ημερομηνίας 23.02.2022 ποσού 6.000,00€, στην οποία αναφέρεται «Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι εγγυώμεθα δια της παρούσας εγγυητικής επιστολής ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα παραιτούμενοι του δικαιώματος, διαιρέσεως και διζήσεως μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ ΕΞΙ ΧΙΛΙΑΔΩΝ #6.000,00€#, της Ένωσης εταιριών με την επωνυμία “ ... ”.... Η εγγύηση συμμετοχής καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση. – Η παρούσα εγγύηση καλύπτει μόνο τις από την συμμετοχή εις τον ανωτέρω διαγωνισμό απορρέουσες υποχρεώσεις της εν λόγω εταιρείας καθ' όλο τον χρόνο ισχύος της. ...» (βλ. αρχείο με τίτλο «36_ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ.pdf» εντός του φακέλου «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ...»). Ακολούθως, η αναθέτουσα αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. 672/04.03.2022 έγγραφό της με θέμα «ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΕ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΛΟΓΩ ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ» που απέστειλε στις 04.03.2022 μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς την δεύτερη προσφεύγουσα, όπου αναφερόταν ότι «...η Νο ... εγγυητική επιστολή δεν πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις του ν. 4412/2016 ή και το υπόδειγμα που παρατέθηκε στην Διακήρυξη του προαναφερόμενου διαγωνισμού, παρακαλούμε όπως υποβάλλετε εκ νέου εγγυητική επιστολή συμμετοχής τηρώντας απαρέγκλιτα τον άρθρο 72 του νόμου, ιδιαιτέρως δε την

προϋπόθεση: «Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση». Οι Νο : ... & Νο ... εγγυητικές επιστολές δεν πληρούν τις αναγκαίες προϋποθέσεις του ν. 4412/2016 ή και το υπόδειγμα που παρατίθεται στην Διακήρυξη του προαναφερόμενου διαγωνισμού: «Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι εγγυώμεθα δια της παρούσας εγγυητικής επιστολής ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα παραιτούμενοι του δικαιώματος, διαιρέσεως και διζήσεως μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ #12.000,00#, (δώδεκα χιλιάδων ευρώ) υπέρ του φυσικού προσώπου / της εταιρείας /νση (ή σε περίπτωση Ένωσης υπέρ των φυσικών προσώπων / των εταιρειών (1)....., (2)....., κ.λ.π. ατομικά και για κάθε έναν από αυτούς / αυτές και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρον υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητάς τους ως μελών της ένωσης) δια τη συμμετοχή του / της εις το διενεργούμενο διαγωνισμό της». Σε απάντηση του ως άνω εγγράφου, η δεύτερη προσφεύγουσα απάντησε στις 11.03.2022, αποστέλλοντας ομοίως μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ την υπ' αρ. ... εγγυητική επιστολή συμμετοχής της ποσού 6.000 ημερομηνίας 11.03.2022, στην οποία αναγράφεται «Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι η ανωτέρω εγγυητική επιστολή τροποποιείται ως κατωθι: Από: ... μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ ΕΞΙ ΧΙΛΙΑΔΩΝ #6.000,00# της Ένωσης εταιριών με την επωνυμία “...” με έδρα τη ..., του Δήμου ... Τ.Κ. ..., Εις: ...μέχρι του ποσού των ΕΥΡΩ ΕΞΙ ΧΙΛΙΑΔΩΝ #6.000,00# υπέρ των φυσικών προσώπων (1) ..., ... (2), Ατομικά και για κάθε έναν από αυτούς και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρον υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητάς τους ως μελών της ένωσης... Άπαντες οι λοιποί όροι παραμένουν ως έχουν. Η παρούσα αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εγγυητικής επιστολής Νο ... στην οποία και πρέπει να προσαρτηθεί» (βλ. αρχείο με τίτλο «7_ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ...») και την υπ' αρ. ... εγγυητική επιστολή της ...Τράπεζας ημερομηνίας 22.02.2022 ποσού 6.000,00€ όπου αναγράφεται «Έχουμε την τιμή να σας γνωρίσουμε ότι εγγυόμαστε με την παρούσα επιστολή ρητά, ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, παραιτούμενοι του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, υπέρ των

φυσικών προσώπων 1) ... 2) ... ατομικά για κάθε έναν από αυτούς και ως αλληλέγγυα και εις ολόκληρον υπόχρεων μεταξύ τους, εκ της ιδιότητάς τους ως μελών της Ένωσης εταιριών με την επωνυμία "...» (βλ. αρχείο με τίτλο «8_ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ...»). Το άρ. 102 του Ν. 4412/2016 οφείλει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα του δικαίου της ΕΕ, καθώς συνιστά μεταφορά του άρ. 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, κατά δε πάγια νομολογία του ΔΕΕ, εάν μια υποχρέωση είχε ρητώς επιβληθεί επί ποινή αποκλεισμού στα σχετικά με τη δημόσια σύμβαση έγγραφα και υπό τον όρο ότι η υποχρέωση αυτή είχε διατυπωθεί εκεί με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, όπως απαιτεί το δίκαιο της ΕΕ, η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να δεχθεί οιοσδήποτε διορθώσεις παραλείψεων των εν λόγω υποχρεώσεων (ΔΕΕ, απόφαση της 2ας Μαΐου 2019, Lavorgna Srl, (σκ. 20-22) C-309/18, βλ. και αποφάσεις της 6ης Νοεμβρίου 2014, Cartiera dell'Adda, C-42/13, EU:C:2014:2345, σκ. 46 και 48, της 2ας Ιουνίου 2016, Pizzo, C-27/15, EU:C:2016:404, σκ. 49, καθώς και της 10ης Νοεμβρίου 2016, Ciclat, C-199/15, EU:C:2016:853, σκ. 30, ΣΤΕ 147/2022, σκ. 34). Εξ άλλου, η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ζητήσει από υποψήφιο να διευκρινίσει την προσφορά του δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την υποβολή, στην πραγματικότητα, νέας προσφοράς από τον συγκεκριμένο υποψήφιο (βλ. απόφαση ΔΕΕ μειζ. της 7.9.2021, C-927/19, Klairėdos regiono atlieku tvarkymo centras, σκ. 93, πρβλ. αποφάσεις ΔΕΕ, στο πλαίσιο ερμηνείας του άρθρου 51 της προηγούμενης οδηγίας 2004/18/ΕΚ, της 28.2.2018, συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-523/16 και C-536/16, MA.T.I. SUD / DUEMMESGR, σκ. 52, της 4.5.2017, C-387/14, Esaprojekt, σκ. 39, της 7.4.2016, C-324/14, Partner Apelski Dariusz, σκ. 64, της 10.10.2013, Manova, C-336/12 σκ. 36, της 29.3.2012, C-599/10, SAG ELV Slovensko κ.λπ., σκ. 40) ούτε να θεραπεύεται με τον τρόπο αυτό η παράλειψη προσκόμισης εγγράφων ή παροχής πληροφοριών, των οποίων η υποβολή επιβάλλεται από τη Διακήρυξη επί ποινή αποκλεισμού. Συναφώς, όπως έχει κριθεί, μια προσφορά δεν δύναται να τροποποιηθεί μετά την κατάθεσή της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της αναθέτουσας αρχής είτε του προσφέροντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκ. 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, σκ. 31), ή να αντικατασταθεί με νέα (βλ.

ο.π C-599/10 σκέψη 40C-336/12, σκ. 36), κατά δε την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητάς της, η αναθέτουσα αρχή όσον αφορά το αίτημα παροχής διευκρινήσεων, πρέπει να μεταχειριστεί τους υποψήφιους με ισότιμο και ειλικρινή τρόπο, έτσι ώστε μια αίτηση διευκρίνισης να μη δύναται, κατά το πέρας της διαδικασίας επιλογής των προσφορών και λαμβανομένου υπόψη του αποτελέσματός της, να έχει περιαγάγει αδικαιολόγητα σε ευμενή ή δυσμενή θέση τον υποψήφιο ή τους υποψήφιους που αποτέλεσαν το αντικείμενο της αίτησης αυτής (βλ. ο.π C-599/10, σκέψη 41, C-336/12 σκ. 37) ήτοι οφείλει να σέβεται τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων, της διαφάνειας και της αναλογικότητας (βλ. απόφαση του ΔΕΕ της 25.2.2018, MA.T.I. SUD, C-523/16, EU:C:2018:122, σκ. 48-49). Εν προκειμένω, η αναθέτουσα αρχή με το υπ' αρ. πρωτ. 672/04.03.2022 έγγραφό της προς την δεύτερη προσφεύγουσα αιτήθηκε ρητά όπως υποβάλει *«εκ νέου εγγυητική επιστολή συμμετοχής τηρώντας απαρέγκλιτα τον άρθρο 72 του νόμου, ιδιαιτέρως δε την προϋπόθεση Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.»*», εντούτοις, δοθέντος ότι σύμφωνα με το αρ. 2.4.3.1 της Διακήρυξης η υποβολή της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, όπως ειδικότερα προβλέπεται στο αρ. 72 του Ν. 4412/2016 και τα αρ. 2.1.5 και 2.2.2 της Διακήρυξης, επιβάλλεται επί ποινή αποκλεισμού, συνεπώς δε χωρεί η κατ' αρ. 102 του Ν. 4412/2016 διευκρίνιση επ' αυτής, πόσο μάλλον η πλήρης αντικατάστασή της, όπως η αναθέτουσα αρχή αιτήθηκε. Εξάλλου, στην προσκομισθείσα με την προσφορά της δεύτερης προσφεύγουσας εγγυητική επιστολή εκδοθείσας από την ... αναφέρεται ρητώς ότι αυτή χορηγείται *«υπέρ του φυσικού προσώπου ... ως μέλος της Ένωσης εταιριών με την επωνυμία "...»*, ουδόλως δε γίνεται οιαδήποτε αναφορά στο έτερο μέλος της εν λόγω ένωσης «...», συνεπώς, σε κάθε περίπτωση, ακόμα και στην περίπτωση που η εγγυητική επιστολή συμμετοχής δεν είχε τεθεί ως στοιχείο επί ποινή αποκλεισμού, η αποδοχή της αντικατάστασης της αρχικώς υποβληθείσας αυτής εγγυητικής επιστολής συμμετοχής θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφοράς της δεύτερης προσφεύγουσας. Συναφώς, ουδόλως πρόκειται για στοιχείο του οποίου ο προγενέστερος χαρακτήρας είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος σε σχέση με το

πέρας της προθεσμίας που είχε ταχθεί για την υποβολή υποψηφιότητας, όπως αβάσιμα η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει, αλλά εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το κείμενο της αρχικώς υποβληθείσας εγγυητικής επιστολής συμμετοχής της ..., ουδόλως προκύπτει αυτό, αλλά, το ακριβώς αντίθετο, ήτοι ότι η εγγύηση δόθηκε υπέρ του μέλους της ένωσης εταιριών – δεύτερης προσφεύγουσας «...» και μόνον. Συναφώς, τα αυτά ισχύουν και περί της έτερης προσκομισθείσας εγγυητικής επιστολής συμμετοχής της, δοθέντος ότι στο κείμενο αυτής, όπως προσκομίσθηκε με την προσφορά της δεύτερης προσφεύγουσας, γίνεται αναφορά μόνον στην συμμετέχουσα ένωση ως αυτοτελές «πρόσωπο», ουδεμία δε αναφορά γίνεται, όπως στο άρ. 72, παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και στο Παράρτημα V της Διακήρυξης περί συμπερίληψης όρου για κάλυψη των υποχρεώσεων όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση αυτή. Επομένως, όπως προεκτέθηκε, μη νομίμως η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κλήση κατ' άρ. 102 του Ν. 4412/2016 όπως αντικατασταθεί αυτή, κατά τα ως άνω ισχύοντα, *mutatis mutandis* εφαρμοζόμενα. Συνεπώς, ο πρώτος λόγος της πρώτης προδικαστικής προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της δεύτερης προσφεύγουσας και της αναθέτουσας αρχής.

34. Επειδή, επί του δεύτερου λόγου που αφορά στην προσφορά της παρεμβαίνουσας, ειδικότερα επί του ισχυρισμού της παρεμβαίνουσας περί ανεπίκαιρης προσβολής λόγων που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο, αναφέρεται ότι, όπως προεκτέθηκε, η κοινοποιηθείσα στις 27.06.2022 δεύτερη προσβαλλομένη ενέκρινε το ομοίως κοινοποιηθέν από 21.03.2022 Πρακτικό της Επιτροπής που αφορούσε στον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών των εταιριών που δεν αποκλείστηκαν κατά τον έλεγχο προσκόμισης των εγγυητικών επιστολών, όπως δε βάσιμως η πρώτη προσφεύγουσα υποστηρίζει, σύμφωνα με το τροποποιηθέν άρ. 100 «Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών» «1...2... γ) ... Η απόφαση έγκρισης των πρακτικών δεν κοινοποιείται στους προσφέροντες και ενσωματώνεται στην απόφαση κατακύρωσης.», τούτο δε προβλέπεται και στο

άρ. 3.3.1 της Διακήρυξης, όπου αναφέρεται ότι «Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών κατακύρωσης και της εισήγησης της Επιτροπής επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώνεται η απόφαση έγκρισης των πρακτικών των περ. α & β της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4412/2016 (περί αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής, της τεχνικής και της οικονομικής προσφοράς)....», ουδόλως δε προκύπτει από το φάκελο του διαγωνισμού ότι η δεύτερη προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε προγενέστερα από τις 27.06.2022, κατά τα ως άνω, επομένως απορρίπτεται ο σχετικός ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας περί απαράδεκτης προσβολής όρων που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας. Σύμφωνα με το άρ. 2.2.4 «Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας» της Διακήρυξης, «Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης.», σύμφωνα δε με το άρ. 1.3.1 της Διακήρυξης «...Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της παρούσας διακήρυξης.», στο δε Παράρτημα Ι - Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης αναφέρεται «...ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ Το αντικείμενο της παρούσας Διακήρυξης : «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΣΕ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ ...-ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ», περιλαμβάνει τον επιμελή καθαρισμό της και την πιστοποιημένη διαχείριση των πάσης φύσης απορριμμάτων. Τούτο σημαίνει ότι κάθε πρωί οι εγκαταστάσεις θα πρέπει να παραδίδονται καθαρές . ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΑ Αποκομιδή οργανικών - ανακυκλώσιμων και σύμμικτων απορριμμάτων σε όλη την έκταση που εκτείνεται η ... και σήμερα ανέρχεται σε 221 περίπου στρέμματα. Η συλλεγόμενη ποσότητα απορριμμάτων έχει προϋπολογιστεί σε 5.000 τόνους ετησίως.... Προσδιορισμός της εργασίας του αναδόχου Αντικείμενο του έργου είναι ο ημερήσιος (πλην Σαββάτου) συνεχής καθαρισμός των υπαίθριων, κοινόχρηστων χώρων και κτιρίων Διοίκησης της ..., καθώς και η διαχείριση απορριμμάτων που παράγονται στις εγκαταστάσεις

αυτής. Η Κεντρική Αγορά περιλαμβάνει την Λαχαναγορά, την Κρεαταγορά, το κτίριο Διοίκησης, Πύλες, Χώρους Στάθμευσης, Εκκλησία . Το σύνολο των απορριμμάτων που παράγονται στην ... εκτιμάται στα 5.000.000 κιλά ετησίως (5.000 τόνους) . Ως εκ τούτου δια την υπογραφή της σύμβασης που θα προκύψει από την παρούσα, ο ανάδοχος υποχρεούται στην παράδοση των χώρων της ... καθαρών, δίνοντας δε ιδιαίτερη βαρύτητα, επί ποινή των όρων της παραγράφου 5.2, στην ανάκτηση διαχειρίσιμων απορριμμάτων σε ποσοστό τουλάχιστον 75% από τα συνολικά απορρίμματα που παράγονται στην, ήτοι από το σύνολο των απορριμμάτων που μεταφέρονται εκτός ... ποσοστό έως και 25% το ανώτερο θα εναποτίθεται στον ΧΥΤΑ, το δε υπόλοιπο ποσοστό θα μεταφέρεται στις πιστοποιημένες μονάδες διαχείρισης απορριμμάτων. ... Βασική επιδίωξη της είναι αφενός να γίνεται η διαλογή των απορριμμάτων στην πηγή (στην) και αφετέρου να ελαχιστοποιηθεί η ποσότητα των απορριμμάτων που εναποτίθενται σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ), σε ποσοστό μικρότερο του 25% επί της συνολικής παραγόμενης ποσότητας απορριμμάτων. ... Για την αποκομιδή, διαχείριση και μεταφορά των παραγόμενων απορριμμάτων εκτός της ... απαιτούνται τα κάτωθι κατ' ελάχιστον: Όσον αφορά την εν γένει λειτουργία, θα χρειαστεί προσωπικό κυρίως για τον καθαρισμό περιμετρικά των πυρήνων Λαχαναγοράς, το οποίο θα συλλέγει τα απορρίμματα, θα τα διαχωρίζει, καθώς θα υπάρχουν και ανακυκλώσιμα απορρίμματα και θα τα τοποθετεί στο μέσον συλλογής του αναδόχου (πχ. Μεταλλικός κάδος), προκειμένου να μεταφερθούν στον ΧΥΤΑ τα σύμμικτα απορρίμματα ή σε πιστοποιημένη μονάδα διαχείρισης απορριμμάτων τα οργανικά ή σε μονάδα διαχείρισης ανακυκλώσιμων υλικών τα υλικά συσκευασίας... Αν και με την έως τώρα αναφορά στην Διακήρυξη δεν ορίζεται, λόγω της πολυπλοκότητας του αντικείμενου, ακριβής αριθμός απασχολούμενου προσωπικού και εξοπλισμού , κάτωθι παρατίθεται η γνώση και εμπειρία της από την ενασχόληση με το αντικείμενο του καθαρισμού». Στο δε άρ. 2.2.9.2 Β.2 της Διακήρυξης ορίζεται ότι «Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4. (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού (ή εμπορικού) μητρώου του κράτους εγκατάστασης... Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς προσκομίζουν βεβαίωση εγγραφής στο οικείο

επαγγελματικό μητρώο ή πιστοποιητικό που εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ. Επισημαίνεται ότι, τα δικαιολογητικά που αφορούν στην απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4 (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) γίνονται αποδεκτά, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους, εκτός αν, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις αυτών, φέρουν συγκεκριμένο χρόνο ισχύος.». Η παρεμβαίνουσα, προς απόδειξη της καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας κατ' άρ. 2.2.4 της Διακήρυξης, υπέβαλε με την προσφορά της το υπ' αρ. ... «Πιστοποιητικό Μητρώου Επιχειρήσεων» εκδοθέν από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο ..., όπου αναγράφεται στο αντικείμενο «1. Η παραγωγή λιπασμάτων, αζωτούχων ενώσεων και εδαφοβελτιωτικών προϊόντων και συγκεκριμένα η παραγωγή οργανοχουμικών λιπασμάτων, μέσω της κομποστοποίησης βιομάζας ή στερεών παραπροϊόντων και αποβλήτων άλλων βιομηχανιών. 2. Το χονδρικό εμπόριο λιπασμάτων κάθε είδους και αζωτούχων ενώσεων, ορυκτών ή χημικών. 3. Η διαχείριση, η επεξεργασία και η αξιοποίηση βιομάζας, παραπροϊόντων και στερεών αποβλήτων. 4. Η επεξεργασία ιλύος, που προέρχεται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών και οικιακών λυμάτων και από εγκαταστάσεις επεξεργασίας βιομηχανικών υγρών αποβλήτων. 5. Η ανάκτηση υλικών και ενέργειας από βιομάζα, παραπροϊόντα και στερεά απόβλητα. 6. Η εμπορική εκμετάλλευση υλικών και ενέργειας, που προκύπτουν από τα ανωτέρω. 7. Η αποκατάσταση και η εξυγίανση ρυπασμένου και περιβαλλοντικά επιβαρυμένου εδάφους. 8. Η παροχή υπηρεσιών εμπορικής αντιπροσώπευσης επί λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων. 9. Η παροχή υπηρεσιών εμπορικής αντιπροσώπευσης επί ορυκτών προοριζόμενων για τη χημική βιομηχανία και τη βιομηχανία λιπασμάτων. 10. Η μίσθωση, αγορά, εκμίσθωση και πώληση αστικών ή βιομηχανικών ακινήτων και αγροτεμαχίων, η ίδρυση βιομηχανιών, η αντιπροσώπευση αλλοδαπών και ημεδαπών οίκων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, η ίδρυση υποκαταστημάτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό. 11. Η απόκτηση μετοχών και εταιρικών μεριδίων εταιρειών στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ή με σύμπραξη με νομικά πρόσωπα, ημεδαπά και αλλοδαπά και η συμμετοχή σε αυτά, η κοινοπρακτική άσκησης επιχειρήσεων σε αυτά και η σύσταση από κοινού νέων νομικών προσώπων. 12. Η αντιπροσώπευση συναφών με τις παραπάνω

δραστηριότητες οίκων εξωτερικού ή και εσωτερικού. 13. Η συμμετοχή σε πάσης φύσεως άλλες συναφείς επιχειρήσεις, υφιστάμενες ή μέλλουσες, η συνεργασία με παρόμοιες ομοειδούς περιεχομένου επιχειρήσεις και εταιρείες προς επιδίωξη και προαγωγή των ανωτέρω σκοπών...» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟpdf»). Τα δε ως άνω αναγράφονται και στο άρ. 3 «Σκοπός» του «Νέου Κειμένου του Τροποποιημένου Καταστατικού» της παρεμβαίνουσας, το οποίο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του Γ.Ε.ΜΗ. (Δημοσιότητα Γ.Ε.ΜΗ. βλ. <https://www.businessregistry.gr/publicity/show/...>). Κατά τα ως άνω, ιδίως σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, το αντικείμενο αυτής περιλαμβάνει «...τον επιμελή καθαρισμό της και την πιστοποιημένη διαχείριση των πάσης φύσης απορριμμάτων ... Αντικείμενο του έργου είναι ο ημερήσιος (πλην Σαββάτου) συνεχής καθαρισμός των υπαίθριων, κοινόχρηστων χώρων και κτιρίων Διοίκησης της Κεντρικής Αγοράς ..., καθώς και η διαχείριση απορριμμάτων που παράγονται στις εγκαταστάσεις αυτής», όπως ειδικότερα εκεί αυτό αναλύεται. Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι το βασικό αντικείμενο του διαγωνισμού είναι η διαλογή στην πηγή οργανικών – ανακυκλώσιμων και συμμίκτων απορριμμάτων και η μεταφορά αυτών σε αδειοδοτημένες επιχειρήσεις κομποστοποίησης και ανακύκλωσης, η δε αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι η μεταφορά των απορριμμάτων και αποκομιδή εκτός του χώρου της αναθέτουσας αρχής έχουν την ίδια βαρύτητα με τις λοιπές υπηρεσίες και πως η αποκομιδή απορριμμάτων αποτελεί μέρος της διαχείρισης αποβλήτων. Εντούτοις, όπως σαφώς ορίζεται από το προεκτεθέν Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, το αντικείμενο αυτής έγκειται τόσο στη διαχείριση απορριμμάτων όσο και στον καθαρισμό, που εξάλλου ρητά αναφέρεται ως κατηγορία του υπό ανάθεση αντικειμένου (βλ. Παράρτημα Ι, σελ. 55/77, «Το αντικείμενο της παρούσας Διακήρυξης : ... περιλαμβάνει τον επιμελή καθαρισμό της και την πιστοποιημένη διαχείριση των πάσης φύσης απορριμμάτων.», σελ. 55/77 «Αντικείμενο του έργου ... είναι ο ... συνεχής καθαρισμός των υπαίθριων, κοινόχρηστων χώρων και κτιρίων Διοίκησης της Κεντρικής Αγοράς ..., καθώς και η διαχείριση απορριμμάτων που παράγονται στις εγκαταστάσεις αυτής...», σελ. 58/77 «...κάτωθι παρατίθεται η γνώση και εμπειρία της ... από την ενασχόληση με το αντικείμενο του καθαρισμού.»). Εντούτοις, από το υπ' αρ. ... «Πιστοποιητικό Μητρώου Επιχειρήσεων» εκδοθέν από το Εμπορικό και Βιομηχανικό

Επιμελητήριο ..., ουδόλως συνάγεται ότι η παρεμβαίνουσα δραστηριοποιείται και στο χώρο του καθαρισμού, αλλά μόνο στο χώρο της διαχείρισης απορριμμάτων, δοθέντος ότι στο ως άνω πιστοποιητικό στο αντικείμενο της παρεμβαίνουσας περιλαμβάνεται «3. Η διαχείριση, η επεξεργασία και η αξιοποίηση βιομάζας, παραπροϊόντων και στερεών αποβλήτων», η δε διαχείριση στερεών αποβλήτων (solid waste management) εμπεριέχει τις τεχνικές διαδικασίες και μεθόδους οι οποίες σχετίζονται με τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία, ανάκτηση και τελική διάθεση σε κατάλληλους χώρους και μετέπειτα φροντίδα, στα δε στερεά απόβλητα συμπεριλαμβάνεται ένα ευρύ φάσμα επιμέρους ρευμάτων (κατηγορίες) αποβλήτων, κάθε ένα από τα οποία έχει διαφορετική προέλευση και χαρακτηριστικά (πρβλ. *Μ. Λοϊζίδου, Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων Κατηγορίες χαρακτηριστικά και διαχείριση στερεών αποβλήτων, Σχολή Χημικών Μηχανικών, σελ. 4, 7/53, διαθέσιμη στην ιστοσελίδα <https://courses.chemeng.ntua.gr>*). Δηλαδή, ναι μεν απαιτείται η δραστηριότητα που ασκεί ο διαγωνιζόμενος να είναι συναφής με το αντικείμενο της Διακήρυξης, εντούτοις, το αντικείμενο αυτό, κατά τα ως άνω, απαρτίζεται από δύο επιμέρους κατηγορίες δραστηριοτήτων, ήτοι, αφενός της καθαριότητας, αφετέρου της διαχείρισης απορριμμάτων. Επομένως, ο σχετικός ισχυρισμός γίνεται δεκτός δοθέντος ότι, κατά τα ως άνω, η παρεμβαίνουσα ασκεί συναφή δραστηριότητα μόνο για το ένα σκέλος του αντικειμένου της Διακήρυξης, ήτοι τη διαχείριση των απορριμμάτων, και όχι όμως και για τον καθαρισμό. Ως προς τον ισχυρισμό περί της ημερομηνίας έκδοσης του σχετικού πιστοποιητικού, το υποβληθέν με την προσφορά της πιστοποιητικό υπεβλήθη στις 22.02.2022, το οποίο έφερε ημερομηνία 31.01.2022. Όπως βασίμως η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει, η παρεμβαίνουσα υπέβαλε στις 17.05.2022 τα δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ σε συνέχεια της από ... σχετικής κλήσης της αναθέτουσας αρχής, σε αυτά δε συμπεριλαμβανόταν το υπ' αρ. πρωτ. 2117 «Πιστοποιητικό Μητρώου Επιχειρήσεων» του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου ... εκδοθέν στις 28.04.2022, ήτοι αυτό εξεδόθη εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών πριν από την υποβολή του, σύμφωνα με το άρ. 2.2.9.2 Β.2 της Διακήρυξης (βλ. έγγραφο με τίτλο «... ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ .pdf»), απορριπτομένου του περί του αντιθέτου ισχυρισμού της πρώτης προσφεύγουσας, δοθέντος ότι το

συγκεκριμένο δικαιολογητικό υπεβλήθη νομίμως από την παρεμβαίνουσα, το δε γεγονός ότι η αναθέτουσα αρχή, όπως αναφέρει στις απόψεις της, κοινοποίησε εκ παραδρομής το υποβληθέν με την προσφορά της παρεμβαίνουσας προγενέστερης ημερομηνίας πιστοποιητικό, ουδεμία επιρροή ασκεί στην νόμιμη και σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης υποβολής αυτού, δοθέντος ότι η παρεμβαίνουσα εκπλήρωσε τη σχετική υποχρέωσή της περί προσκόμισης πρόσφατου, κατά τα ως άνω, πιστοποιητικού. Επομένως, ο ισχυρισμός αυτός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

35. Επειδή, επί του τρίτου λόγου περί συμπληρωματικών / επικουρικών λόγων αποκλεισμού της παρεμβαίνουσας, ειδικότερα επί του πρώτου ισχυρισμού που αφορά στην προσκομισθείσα φορολογική ενημερότητα, σύμφωνα με το άρ. 2.2.3 «Λόγοι αποκλεισμού» *«Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους: 2.2.3.1 ... 2.2.3.2 Στις ακόλουθες περιπτώσεις : α) όταν ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή ...»*, στο δε άρ. 2.2.9.2 «Αποδεικτικά μέσα» ορίζεται ότι *«...B. 1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται παρακάτω: ...Ιδίως οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα προσκομίζουν: ι) Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων της παραγράφου 2.2.3.2 περίπτωση α' αποδεικτικό ενημερότητας εκδιδόμενο από την Α.Α.Δ.Ε.....»*. Εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα με την προσφορά της υπέβαλε το υπ' αρ. πρωτ. ... «Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο» εκδοθέν από την ΑΑΔΕ όπου αναγράφεται ότι *«ΒΕΒΑΙΩΝΕΤΑΙ ΟΤΙ Ο ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΕΙΝΑΙ ΕΝΗΜΕΡΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΕΗ ΤΟΥ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ Το παρόν χορηγείται για ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ*

ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ (ΠΛΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ) ...» (βλ. αρχείο με τίτλο ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ.pdf). Εντούτοις, όπως βασίμως ισχυρίζονται τόσο η παρεμβαίνουσα όσο και η αναθέτουσα αρχή, ουδόλως προβλέπεται από τη Διακήρυξη το προσκομιζόμενο αποδεικτικό ενημερότητας εκδιδόμενο από την ΑΑΔΕ να αναγράφει κάποια συγκεκριμένη αιτία έκδοσης, άλλως προορισμό χρήσης. Εξ ετέρου, όπως βασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή, σκοπός του ως άνω αποδεικτικού είναι η απόδειξη ότι ο διαγωνιζόμενος δεν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του ως προς την καταβολή φόρων, συνεπώς αυτός σε κάθε περίπτωση επιτυγχάνεται, δοθέντος ότι ρητά σε αυτό αναγράφεται ότι η παρεμβαίνουσα είναι ενήμερη για τα χρέη του στη φορολογική Διοίκηση. Επομένως, ο ισχυρισμός αυτός απορρίπτεται ως αβάσιμος. Επί του δεύτερου ισχυρισμού που αφορά στην υπογραφή του νομίμου εκπροσώπου της παρεμβαίνουσας ..., σύμφωνα με το άρ. 2.4.2.1 της Διακήρυξης «...Για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται τουλάχιστον από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και να εγγραφούν στο ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με την περ. β της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016 και τις διατάξεις του άρθρου 6 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες.». Σύμφωνα με το άρ. 37 του Ν. 4412/2016 «Πολιτική ασφαλείας ΕΣΗΔΗΣ (άρθρο 22 παρ. 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», «1. ... 2. Στα εργαλεία και τις συσκευές για την ηλεκτρονική διαβίβαση και παραλαβή προσφορών, καθώς και για την ηλεκτρονική παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής πρέπει: ... β) να απαιτούνται προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014. Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αποδέχονται τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές που υποστηρίζονται από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, λαμβάνοντας υπόψη αν τα πιστοποιητικά χορηγούνται από έναν πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/ 767/ΕΚ της Επιτροπής, ανεξάρτητα από το αν έχουν δημιουργηθεί με ή χωρίς ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφών, με την επιφύλαξη της

συμμόρφωσης με τις ακόλουθες προϋποθέσεις: ...», στο δε άρ. 9 «Επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων στο ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες» της υπ' αρ. 64233/08.06.2021 ΚΥΑ «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» (ΦΕΚ Β' 2453/09.06.2021) ορίζεται ότι «1... 2... 3... 4. Οι χρήστες των φορέων της παρ. 2.2 του άρθρου 5 της παρούσας υποβάλλουν ή/και αναρτούν μέσω του Υποσυστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα με εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 ή τα άρθρα 13 και 14 του ν. 4727/2020 (Α' 184).». Το άρ. 15 «Ηλεκτρονικά ιδιωτικά έγγραφα» του Ν. 4727/2020 «Έκδοση Ηλεκτρονικών Δημοσίων Εγγράφων» ορίζει ότι «1. Ηλεκτρονικά ιδιωτικά έγγραφα που εκδίδονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή εγκεκριμένης ηλεκτρονικής σφραγίδας, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες κατά την ηλεκτρονική διακίνησή τους. ...». Στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 της 23ης Ιουλίου 2014 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές κλπ (L 257) ορίζεται ότι: στο άρ. 1 «Με σκοπό τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς παράλληλα με την επίτευξη ενός επαρκούς επιπέδου ασφάλειας στα μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και στις υπηρεσίες εμπιστοσύνης, ο παρών κανονισμός: α) ... γ) θεσπίζει νομικό πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές υπογραφές, τις ηλεκτρονικές σφραγίδες, τις ηλεκτρονικές χρονοσφραγίδες, τα ηλεκτρονικά Έγγραφα ...», στο άρ. 3: «Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: 1) ... 10) “ηλεκτρονική υπογραφή”: δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή τα οποία είναι συνημμένα σε άλλα ηλεκτρονικά δεδομένα ή συσχετίζονται λογικά με άλλα δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή και τα οποία χρησιμοποιούνται από τον υπογράφοντα για να υπογράψει· 11) “προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή”: ηλεκτρονική υπογραφή που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του άρθρου 26· 12) “εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή”: προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που δημιουργείται από εγκεκριμένη

διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής και η οποία βασίζεται σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό ηλεκτρονικής υπογραφής· ... 14) “πιστοποιητικό ηλεκτρονικής υπογραφής”: ηλεκτρονική βεβαίωση που συνδέει τα δεδομένα επικύρωσης ηλεκτρονικής υπογραφής με φυσικό πρόσωπο και επιβεβαιώνει τουλάχιστον το όνομα ή το ψευδώνυμο του εν λόγω προσώπου· 15) “εγκεκριμένο πιστοποιητικό ηλεκτρονικής υπογραφής”: πιστοποιητικό ηλεκτρονικών υπογραφών που εκδίδεται από εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης και πληροί τις οριζόμενες στο παράρτημα Ι απαιτήσεις· 16) “υπηρεσία εμπιστοσύνης”: ηλεκτρονική υπηρεσία, συνήθως παρεχόμενη έναντι αμοιβής, η οποία συνίσταται: α) στη δημιουργία, εξακρίβωση και επικύρωση ηλεκτρονικών υπογραφών, ηλεκτρονικών σφραγίδων ή ηλεκτρονικών χρονοσφραγίδων ... 20) “εγκεκριμένος πάροχος υπηρεσιών εμπιστοσύνης”: ο πάροχος υπηρεσιών εμπιστοσύνης ο οποίος παρέχει μία ή περισσότερες εγκεκριμένες υπηρεσίες εμπιστοσύνης και έχει αναγνωριστεί ως τέτοιος από τον εποπτικό φορέα ... 33) “ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα”: δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή τα οποία συνδέουν άλλα δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή με ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο, τεκμηριώνοντας ότι τα εν λόγω δεδομένα υπήρχαν κατά το χρονικό σημείο εκείνο· 34) “εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα”: ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα που πληροί τις οριζόμενες στο άρθρο 42 απαιτήσεις ...», στο άρ. 26: «Μία προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: α) ... δ) συνδέεται με τα δεδομένα που έχουν υπογραφεί σε σχέση με αυτήν κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανιχνευθεί οποιαδήποτε επακόλουθη τροποποίηση των εν λόγω δεδομένων», στο άρ. 32: «1. Η διαδικασία επικύρωσης εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής επιβεβαιώνει την εγκυρότητα της εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής εφόσον: α) το πιστοποιητικό που τεκμηριώνει την υπογραφή ήταν κατά τη στιγμή της υπογραφής εγκεκριμένο πιστοποιητικό ηλεκτρονικής υπογραφής ... β) το εγκεκριμένο πιστοποιητικό εκδόθηκε από εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης και ήταν έγκυρο κατά τη στιγμή της υπογραφής ... η) κατά τη στιγμή της υπογραφής πληρούνταν οι απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 26. 2. ...», στο άρ. 41: «1. ... 2. Η εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα χαίρει του τεκμηρίου της ακρίβειας της ημερομηνίας και της ώρας που αναφέρει καθώς και της ακεραιότητας των δεδομένων με τα οποία συνδέονται η ημερομηνία και η ώρα.

3...» και στο άρ. 42: «1. Η εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: α) συνδέει την ημερομηνία και την ώρα με τα δεδομένα κατά τέτοιο τρόπο ώστε να αποκλείεται ευλόγως η δυνατότητα μη ανιχνεύσιμης τροποποίησης των δεδομένων· β) βασίζεται σε χρονική πηγή ακριβείας συνδεδεμένη με τη Συντονισμένη Παγκόσμια Ωρα· και γ) φέρει ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του εγκεκριμένου παρόχου υπηρεσιών εμπιστοσύνης ή έχει υπογραφεί με κάποια άλλη ανάλογη μέθοδο. 2. ...». Στα έγγραφα που περιλαμβάνονται στην προσφορά της παρεμβαίνουσας έχει τεθεί ψηφιακή υπογραφή του ..., στο αναδυόμενο παράθυρο επ' αυτής, όπως έχει τεθεί, επί παραδείγματι στο αρχείο με τίτλο «ΕΕΕΣpdf», στην επιλογή «*Signature Properties...*» αναγράφεται «*Signature is VALID, signed by ... <...> Validity Summary The document has not been modified since this signature was applied. ... The signature includes an embedded timestamp. Timestamp time: 2022/02/22 15:43:15 +03'00' Signature was validated as of the secure (timestamp) time: 2022/02/22 15:43:15 +03'00'...*». Από το προεκτεθέν κανονιστικό πλαίσιο περί της ψηφιακής υπογραφής, ουδόλως προκύπτει ότι θα πρέπει η ψηφιακή υπογραφή να περιλαμβάνει το σύνολο των ζητούμενων ψηφιακών πιστοποιητικών σκληρής αποθήκευσης, όπως αβάσιμα υποστηρίζει η πρώτη προσφεύγουσα. Συναφώς, επί του ισχυρισμού της πρώτης προσφεύγουσας ότι η εν λόγω ψηφιακή υπογραφή «δεν έχει παραχθεί μέσω QSCD (Qualified Electronic Signature Creation Device) που αφορά τον έλεγχο μη ανάκλησης της ψηφιακής υπογραφής», στην ως άνω επιλογή ρητά αναγράφεται «*The signer's certificate is valid and has not been revoked*» (μτφ. Το πιστοποιητικό του υπογράφοντος είναι έγκυρο και δεν έχει ανακληθεί). Επιπλέον, κατά τον έλεγχο του πιστοποιητικού, ήτοι πατώντας επί της επιλογής «*Show Signer's Certificate...*» αναγράφεται ρητά ότι «*This certificate is Qualified according to EU Regulation 910/2014 Annex I*» (Μτφ. Αυτό το πιστοποιητικό είναι πιστοποιημένο σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 910/2014 Παράρτημα Ι), ουδέν δε περαιτέρω απαιτείται από το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο, κατά τα ως άνω. Επί του ισχυρισμού ότι η υπογραφή της τρίτης συνεργαζόμενης με την παρεμβαίνουσα εταιρίας «...», στο υποβληθέν από την παρεμβαίνουσα ΕΕΕΣ αναφέρει στο πεδίο «Γ: Πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη στις ικανότητες άλλων οντοτήτων Βασίζεται σε ικανότητες άλλων οντοτήτων Ο

οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται στο μέρος IV και στα (τυχόν) κριτήρια και κανόνες που καθορίζονται στο μέρος V κατωτέρω;

Απάντηση: Ναι Όνομα της οντότητας – ... Ταυτότητα της οντότητας –» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΕΕΕΣ ...pdf», σελ. 5/27). Από τον έλεγχο της τεθείσας ψηφιακής υπογραφής που έχει τεθεί επί του υποβληθέντος ΕΕΕΣ της ως άνω εταιρίας, ειδικότερα πατώντας πάνω στην υπογραφή της ..., στο σχετικό παράθυρο που αναδύεται αναφέρεται «*Signature validity is UNKNOWN. – The document has not been modified since this signature was applied. – The signer's identity is unknown because it has not been included in your list of trusted certificated and none of its parent certificates are trusted certificates*», πατώντας δε στην επιλογή «*Signature Properties...*» αναγράφεται, μεταξύ άλλων, ομοίως ότι «*The signer's identity is unknown because it has not been included in your list of trusted certificated and none of its parent certificates are trusted certificates*», πατώντας δε στην επιλογή «*Show Signer's Certificate...*» στο παράθυρο που αναδύεται δεν αναγράφεται οιαδήποτε αναφορά περί της συμφωνίας του πιστοποιητικού αυτού με τα οριζόμενα στον Κανονισμό ΕΕ 910/2014 Παράρτημα I, καθιστώντας την εν λόγω ψηφιακή υπογραφή μη έγκυρη, ως μη εκδοθείσα από εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών. Εντούτοις, δοθέντος ότι η τεθείσα στο υποβληθέν ΕΕΕΣ αλλά και στα λοιπά έγγραφα που περιλαμβάνονται στην προσφορά της παρεμβαίνουσας ηλεκτρονική υπογραφή του τρίτου στον οποίο η παρεμβαίνουσα στηρίζεται δεν είναι έγκυρη, κατά τα ως άνω, δεν οδηγεί άνευ ετέρου στην απόρριψη της προσφοράς της, αλλά, όπως βασίμως η παρεμβαίνουσα και η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζουν, σύμφωνα με το άρ. 2.2.8 «Στήριξη στην ικανότητα τρίτων» «2.2.8.1 ...*Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν κατά περίπτωση τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3.. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν φορέα στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται, εφόσον ο τελευταίος δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση από την σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, η οποία απευθύνεται στον οικονομικό φορέα μέσω της*

λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ.», συνεπώς, ο ισχυρισμός αυτός γίνεται δεκτός ως βάσιμος κατά το μέρος που η αναθέτουσα αρχή δεν κάλεσε την παρεμβαίνουσα, όπως, κατά τα αμέσως ανωτέρω, προβεί σε αντικατάσταση της τρίτης εταιρίας στην οποία στηρίζεται.

36. Επειδή, επί του πρώτου λόγου της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, ειδικότερα επί του ισχυρισμού της παρεμβαίνουσας περί ανεπίκαιρης προσβολής λόγων που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο, αναφέρεται ότι, όπως προεκτέθηκε, η κοινοποιηθείσα στις 27.06.2022 δεύτερη προσβαλλομένη ενέκρινε το ομοίως κοινοποιηθέν από 21.03.2022 Πρακτικό της Επιτροπής που αφορούσε στον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών των εταιριών που δεν αποκλείστηκαν κατά τον έλεγχο προσκόμισης των εγγυητικών επιστολών, σύμφωνα δε με το τροποποιηθέν άρ. 100 «Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών» «1...2... γ) ... Η απόφαση έγκρισης των πρακτικών δεν κοινοποιείται στους προσφέροντες και ενσωματώνεται στην απόφαση κατακύρωσης.», το οποίο προβλέπεται και στο άρ. 3.3.1 της Διακήρυξης, όπου αναφέρεται ότι «Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών κατακύρωσης και της εισήγησης της Επιτροπής επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώνεται η απόφαση έγκρισης των πρακτικών των περ. α & β της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4412/2016 (περί αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής, της τεχνικής και της οικονομικής προσφοράς)....», ουδόλως δε προκύπτει από το φάκελο του διαγωνισμού ότι η δεύτερη προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε προγενέστερα από τις 27.06.2022, κατά τα ως άνω, επομένως απορρίπτεται ο σχετικός ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας περί απαράδεκτης προσβολής όρων που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας. Σύμφωνα με το άρ. 2.2.4 «Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας» της Διακήρυξης, «Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης απαιτείται να ασκούν δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης.», σύμφωνα δε με το άρ. 1.3.1 της Διακήρυξης «...Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της

παρούσας διακήρυξης.», στο δε Παράρτημα Ι - Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου της Σύμβασης αναφέρεται «...**ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ** Το αντικείμενο της παρούσας Διακήρυξης : **«ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΣΕ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ ...-ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ»**, περιλαμβάνει τον επιμελή καθαρισμό της ... και την πιστοποιημένη διαχείριση των πάσης φύσης απορριμμάτων. Τούτο σημαίνει ότι κάθε πρωί οι εγκαταστάσεις θα πρέπει να παραδίδονται καθαρές . **ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΑ** Αποκομιδή οργανικών - ανακυκλώσιμων και σύμμικτων απορριμμάτων σε όλη την έκταση που εκτείνεται η και σήμερα ανέρχεται σε 221 περίπου στρέμματα. Η συλλεγόμενη ποσότητα απορριμμάτων έχει προϋπολογιστεί σε 5.000 τόνους ετησίως.... Προσδιορισμός της εργασίας του αναδόχου Αντικείμενο του έργου είναι ο ημερήσιος (πλην Σαββάτου) συνεχής καθαρισμός των υπαίθριων, κοινόχρηστων χώρων και κτιρίων Διοίκησης της Κεντρικής Αγοράς ..., καθώς και η διαχείριση απορριμμάτων που παράγονται στις εγκαταστάσεις αυτής. Η Κεντρική Αγορά περιλαμβάνει την Λαχαναγορά, την Κρεαταγορά, το κτίριο Διοίκησης, Πύλες, Χώρους Στάθμευσης, Εκκλησία . Το σύνολο των απορριμμάτων που παράγονται στην ... εκτιμάται στα 5.000.000 κιλά ετησίως (5.000 τόνους) . Ως εκ τούτου δια την υπογραφή της σύμβασης που θα προκύψει από την παρούσα, ο ανάδοχος υποχρεούται στην παράδοση των χώρων της καθαρών, δίνοντας δε ιδιαίτερη βαρύτητα, επί ποινή των όρων της παραγράφου 5.2, στην ανάκτηση διαχειρίσιμων απορριμμάτων σε ποσοστό τουλάχιστον 75% από τα συνολικά απορρίμματα που παράγονται στην, ήτοι από το σύνολο των απορριμμάτων που μεταφέρονται εκτός ποσοστό έως και 25% το ανώτερο θα εναποτίθεται στον ΧΥΤΑ, το δε υπόλοιπο ποσοστό θα μεταφέρεται στις πιστοποιημένες μονάδες διαχείρισης απορριμμάτων. ... Βασική επιδίωξη της είναι αφενός να γίνεται η διαλογή των απορριμμάτων στην πηγή (στην) και αφετέρου να ελαχιστοποιηθεί η ποσότητα των απορριμμάτων που εναποτίθενται σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ), σε ποσοστό μικρότερο του 25% επί της συνολικής παραγόμενης ποσότητας απορριμμάτων. ... Για την

αποκομιδή, διαχείριση και μεταφορά των παραγόμενων απορριμμάτων εκτός της ... απαιτούνται τα κάτωθι κατ' ελάχιστον: Όσον αφορά την εν γένει λειτουργία, θα χρειαστεί προσωπικό κυρίως για τον καθαρισμό περιμετρικά των πυρήνων Λαχαναγοράς, το οποίο θα συλλέγει τα απορρίμματα, θα τα διαχωρίζει, καθώς θα υπάρχουν και ανακυκλώσιμα απορρίμματα και θα τα τοποθετεί στο μέσον συλλογής του αναδόχου (πχ. Μεταλλικός κάδος), προκειμένου να μεταφερθούν στον ΧΥΤΑ τα σύμμικτα απορρίμματα ή σε πιστοποιημένη μονάδα διαχείρισης απορριμμάτων τα οργανικά ή σε μονάδα διαχείρισης ανακυκλώσιμων υλικών τα υλικά συσκευασίας... Αν και με την έως τώρα αναφορά στην Διακήρυξη δεν ορίζεται, λόγω της πολυπλοκότητας του αντικείμενου, ακριβής αριθμός απασχολούμενου προσωπικού και εξοπλισμού , κάτωθι παρατίθεται η γνώση και εμπειρία της ... από την ενασχόληση με το αντικείμενο του καθαρισμού». Στο δε άρ. 2.2.9.2 Β.2 της Διακήρυξης ορίζεται ότι «Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4. (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού (ή εμπορικού) μητρώου του κράτους εγκατάστασης... Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς προσκομίζουν βεβαίωση εγγραφής στο οικείο επαγγελματικό μητρώο ή πιστοποιητικό που εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ. Επισημαίνεται ότι, τα δικαιολογητικά που αφορούν στην απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4 (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) γίνονται αποδεκτά, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους, εκτός αν, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις αυτών, φέρουν συγκεκριμένο χρόνο ισχύος.». Η παρεμβαίνουσα, προς απόδειξη της καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας κατ' άρ. 2.2.4 της Διακήρυξης, υπέβαλε με την προσφορά της το υπ' αρ. ... «Πιστοποιητικό Μητρώου Επιχειρήσεων» εκδοθέν από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο ..., όπου αναγράφεται στο αντικείμενο «1. Η παραγωγή λιπασμάτων, αζωτούχων ενώσεων και εδαφοβελτιωτικών προϊόντων και συγκεκριμένα η παραγωγή οργανοχουμικών λιπασμάτων, μέσω της κομποστοποίησης βιομάζας ή στερεών παραπροϊόντων και αποβλήτων άλλων βιομηχανιών. 2. Το χονδρικό εμπόριο λιπασμάτων κάθε είδους και αζωτούχων ενώσεων, ορυκτών ή χημικών. 3. Η διαχείριση, η επεξεργασία και η αξιοποίηση βιομάζας,

παραπροϊόντων και στερεών αποβλήτων. 4. Η επεξεργασία ιλύος, που προέρχεται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών και οικιακών λυμάτων και από εγκαταστάσεις επεξεργασίας βιομηχανικών υγρών αποβλήτων. 5. Η ανάκτηση υλικών και ενέργειας από βιομάζα, παραπροϊόντα και στερεά απόβλητα. 6. Η εμπορική εκμετάλλευση υλικών και ενέργειας, που προκύπτουν από τα ανωτέρω. 7. Η αποκατάσταση και η εξυγίανση ρυπασμένου και περιβαλλοντικά επιβαρυμένου εδάφους. 8. Η παροχή υπηρεσιών εμπορικής αντιπροσώπευσης επί λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων. 9. Η παροχή υπηρεσιών εμπορικής αντιπροσώπευσης επί ορυκτών προοριζόμενων για τη χημική βιομηχανία και τη βιομηχανία λιπασμάτων. 10. Η μίσθωση, αγορά, εκμίσθωση και πώληση αστικών ή βιομηχανικών ακινήτων και αγροτεμαχίων, η ίδρυση βιομηχανιών, η αντιπροσώπευση αλλοδαπών και ημεδαπών οίκων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, η ίδρυση υποκαταστημάτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό. 11. Η απόκτηση μετοχών και εταιρικών μεριδίων εταιρειών στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ή με σύμπραξη με νομικά πρόσωπα, ημεδαπά και αλλοδαπά και η συμμετοχή σε αυτά, η κοινοπρακτική άσκησης επιχειρήσεων σε αυτά και η σύσταση από κοινού νέων νομικών προσώπων. 12. Η αντιπροσώπευση συναφών με τις παραπάνω δραστηριότητες οίκων εξωτερικού ή και εσωτερικού. 13. Η συμμετοχή σε πάσης φύσεως άλλες συναφείς επιχειρήσεις, υφιστάμενες ή μέλλουσες, η συνεργασία με παρόμοιες ομοειδούς περιεχομένου επιχειρήσεις και εταιρείες προς επιδίωξη και προαγωγή των ανωτέρω σκοπών...» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟpdf»). Τα δε ως άνω αναγράφονται και στο άρ. 3 «Σκοπός» του «Νέου Κειμένου του Τροποποιημένου Καταστατικού» της παρεμβαίνουσας, το οποίο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του Γ.Ε.ΜΗ. (Δημοσιότητα Γ.Ε.ΜΗ. βλ. <https://www.businessregistry.gr/publicity/show/...>). Κατά τα ως άνω, ιδίως σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, το αντικείμενο αυτής περιλαμβάνει «...τον επιμελή καθαρισμό της ... και την πιστοποιημένη διαχείριση των πάσης φύσης απορριμμάτων ... Αντικείμενο του έργου είναι ο ημερήσιος (πλην Σαββάτου) συνεχής καθαρισμός των υπαίθριων, κοινόχρηστων χώρων και κτιρίων Διοίκησης της Κεντρικής Αγοράς ..., καθώς και η διαχείριση απορριμμάτων που παράγονται στις εγκαταστάσεις αυτής», όπως ειδικότερα εκεί αυτό αναλύεται. Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι το βασικό αντικείμενο του διαγωνισμού είναι η διαλογή στην πηγή

οργανικών – ανακυκλώσιμων και συμμίκτων απορριμμάτων και η μεταφορά αυτών σε αδειοδοτημένες επιχειρήσεις κομποστοποίησης και ανακύκλωσης, η δε αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει ότι η μεταφορά των απορριμμάτων και αποκομιδή εκτός του χώρου της αναθέτουσας αρχής έχουν την ίδια βαρύτητα με τις λοιπές υπηρεσίες και πως η αποκομιδή απορριμμάτων αποτελεί μέρος της διαχείρισης αποβλήτων. Εντούτοις, όπως σαφώς ορίζεται από το προεκτεθέν Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, το αντικείμενο αυτής έγκειται τόσο στη διαχείριση απορριμμάτων όσο και στον καθαρισμό, το οποίο εξάλλου ρητά αναφέρεται ως κατηγορία του υπό ανάθεση αντικειμένου (βλ. Παράρτημα Ι, σελ. 55/77, *«Το αντικείμενο της παρούσας Διακήρυξης : ... περιλαμβάνει τον επιμελή καθαρισμό της και την πιστοποιημένη διαχείριση των πάσης φύσης απορριμμάτων.»*, σελ. 55/77 *«Αντικείμενο του έργου ... είναι ο ... συνεχής καθαρισμός των υπαίθριων, κοινόχρηστων χώρων και κτιρίων Διοίκησης της Κεντρικής Αγοράς ..., καθώς και η διαχείριση απορριμμάτων που παράγονται στις εγκαταστάσεις αυτής...»*, σελ. 58/77 *«...κάτωθι παρατίθεται η γνώση και εμπειρία της ... από την ενασχόληση με το αντικείμενο του καθαρισμού.»*. Εντούτοις, από το υπ' αρ. ... «Πιστοποιητικό Μητρώου Επιχειρήσεων» εκδοθέν από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο ... ουδόλως συνάγεται ότι η παρεμβαίνουσα δραστηριοποιείται και στο χώρο του καθαρισμού, αλλά μόνο στο χώρο της διαχείρισης απορριμμάτων, δοθέντος ότι στο ως άνω πιστοποιητικό στο αντικείμενο της παρεμβαίνουσας περιλαμβάνεται *«3. Η διαχείριση, η επεξεργασία και η αξιοποίηση βιομάζας, παραπροϊόντων και στερεών αποβλήτων»*, η δε διαχείριση στερεών αποβλήτων (solid waste management) εμπεριέχει τις τεχνικές διαδικασίες και μεθόδους οι οποίες σχετίζονται με τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία, ανάκτηση και τελική διάθεση σε κατάλληλους χώρους και μετέπειτα φροντίδα, στα δε στερεά απόβλητα συμπεριλαμβάνεται ένα ευρύ φάσμα επιμέρους ρευμάτων (κατηγορίες) αποβλήτων, κάθε ένα από τα οποία έχει διαφορετική προέλευση και χαρακτηριστικά (πρβλ. *Μ. Λοϊζίδου*, Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων Κατηγορίες χαρακτηριστικά και διαχείριση στερεών αποβλήτων, Σχολή Χημικών Μηχανικών, σελ. 4, 7/53, διαθέσιμη στην ιστοσελίδα <https://courses.chemeng.ntua.gr>). Δηλαδή, ναι μεν απαιτείται η δραστηριότητα που ασκεί ο διαγωνιζόμενος να είναι συναφής με το αντικείμενο της Διακήρυξης, εντούτοις, το αντικείμενο αυτό, κατά τα ως άνω,

απαρτίζεται από δύο επιμέρους κατηγορίες δραστηριοτήτων, ήτοι αφενός της καθαριότητας, αφετέρου της διαχείρισης απορριμμάτων. Επομένως, ο σχετικός λόγος γίνεται δεκτός ως βάσιμος δοθέντος ότι, κατά τα ως άνω, η παρεμβαίνουσα ασκεί συναφή δραστηριότητα μόνο για το ένα σκέλος του αντικειμένου της Διακήρυξης, ήτοι τη διαχείριση των απορριμμάτων, και όχι για τον καθαρισμό.

37. Επειδή, επί του δεύτερου λόγου της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, στο άρ. 2.2.9.2 «Αποδεικτικά μέσα» της Διακήρυξης προβλέπεται «...B.2. Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4. (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού (ή εμπορικού) μητρώου του κράτους εγκατάστασης. ... Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς προσκομίζουν βεβαίωση εγγραφής στο οικείο επαγγελματικό μητρώο ή πιστοποιητικό που εκδίδεται από την οικεία υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ. Επισημαίνεται ότι, τα δικαιολογητικά που αφορούν στην απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4 (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) γίνονται αποδεκτά, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους, εκτός αν, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις αυτών, φέρουν συγκεκριμένο χρόνο ισχύος. ... B.5. Για την απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο και εγγράφεται υποχρεωτικά ή προαιρετικά, κατά την κείμενη νομοθεσία, και δηλώνει την εκπροσώπηση και τις μεταβολές της σε αρμόδια αρχή (πχ ΓΕΜΗ), προσκομίζει σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του 79, εκτός αν αυτό φέρει συγκεκριμένο χρόνο ισχύος. Ειδικότερα για τους ημεδαπούς οικονομικούς φορείς προσκομίζονται: i) για την απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο και υποχρεούται, κατά την κείμενη νομοθεσία, να δηλώνει την εκπροσώπηση και τις μεταβολές της στο ΓΕΜΗ⁸⁰, προσκομίζει σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης⁸¹, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του. ii) Για την απόδειξη της νόμιμης σύστασης και των μεταβολών του νομικού προσώπου

γενικό πιστοποιητικό μεταβολών του ΓΕΜΗ, εφόσον έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του....», αντίστοιχα δε ορίζεται στο άρ. 80 του Ν. 4412/2016. Εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα στην προσφορά της, που υπέβαλε στις 22.02.2022, είχε συμπεριλάβει, μεταξύ άλλων, τα εξής δικαιολογητικά: α) το υπ' αρ. πρωτ. ... «Πιστοποιητικό Μητρώου Επιχειρήσεων» εκδοθέν από το Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο ... (βλ. αρχείο με τίτλο «ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟpdf»), β) το υπ' αρ. πρωτ. ... «ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΙΣΧΥΟΥΣΑΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ» εκδοθέν από το Γ.Ε.ΜΗ. (βλ. αρχείο με τίτλο «ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΙΣΧΥΟΥΣΑΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ ΓΕΜΗ.pdf») και γ) το υπ' αρ. πρωτ. ... «ΓΕΝΙΚΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ» ομοίως εκδοθέν από το Γ.Ε.ΜΗ. (βλ. αρχείο με τίτλο «ΓΕΝΙΚΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΓΕΜΗ.pdf»). Στις 26.04.2022 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ την υπ' αρ. πρωτ. ... «Κλήση προσκόμισης δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου για την υπ' αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξης για τον διαγωνισμό με τίτλο: «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ...: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΣΕ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ ...-ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ» προς την παρεμβαίνουσα, η οποία, ομοίως μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ απέστειλε στις 17.05.2022 τα ζητηθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης, στα οποία, μεταξύ άλλων, συμπεριλαμβάνονταν τα εξής: α) το υπ' αρ. πρωτ. ... «Πιστοποιητικό Μητρώου Επιχειρήσεων» εκδοθέν από το Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο ... (βλ. αρχείο με τίτλο «... ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ.pdf»), β) το υπ' αρ. πρωτ. ... «ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΙΣΧΥΟΥΣΑΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ» εκδοθέν από το Γ.Ε.ΜΗ. (βλ. αρχείο με τίτλο «ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΙΣΧΥΟΥΣΑΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗΣ.pdf») και γ) το υπ' αρ. πρωτ. ... «ΓΕΝΙΚΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ» ομοίως εκδοθέν από το Γ.Ε.ΜΗ. (βλ. αρχείο με τίτλο «ΓΕΝΙΚΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ.pdf»). Δηλαδή, από τα ως άνω προκύπτει ότι η παρεμβαίνουσα υπέβαλε τα ως άνω δικαιολογητικά κατακύρωσης τα οποία εξεδόθησαν σύμφωνα και εντός του χρονικού πλαισίου, όπως αυτό διαγράφεται από το άρ. 2.2.9.2 της Διακήρυξης, το δε γεγονός ότι η

αναθέτουσα αρχή, όπως αναφέρει στις απόψεις της, κοινοποίησε εκ παραδρομής τα υποβληθέντα με την προσφορά της προγενέστερων ημερομηνιών πιστοποιητικά, ουδεμία επιρροή ασκεί στην νόμιμη και σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης υποβολής αυτών, δοθέντος ότι η παρεμβαίνουσα εκπλήρωσε τη σχετική υποχρέωσή της περί προσκόμισης πρόσφατων, κατά τα ως άνω, πιστοποιητικών. Επομένως, ο λόγος αυτός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

38. Επειδή, επί του τρίτου λόγου της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με το άρ. 2.2.3 «Λόγοι αποκλεισμού» «Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους: 2.2.3.1 ... 2.2.3.2 Στις ακόλουθες περιπτώσεις : α) όταν ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή ...», στο δε άρ. 2.2.9.2 «Αποδεικτικά μέσα» ορίζεται ότι «...B. 1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται παρακάτω: ...Ιδίως οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα προσκομίζουν: i) Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων της παραγράφου 2.2.3.2 περίπτωση α' αποδεικτικό ενημερότητας εκδιδόμενο από την Α.Α.Δ.Ε.....». Εν προκειμένω, όπως προεκτέθηκε στην αμέσως ανωτέρω σκέψη, η παρεμβαίνουσα, απαντώντας στην υπ' αρ. πρωτ. 1128/26.04.2022 «Κλήση προσκόμισης δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου για την υπ' αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξης για τον διαγωνισμό με τίτλο: «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΣΕ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΣ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ ...-ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ» της αναθέτουσας αρχής, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ απέστειλε στις 17.05.2022 τα ζητηθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης, στα οποία, μεταξύ άλλων, συμπεριλαμβάνονταν το υπ' αρ. πρωτ. ... «Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο» εκδοθέν από την ΑΑΔΕ όπου αναγράφεται ότι *«ΒΕΒΑΙΩΝΕΤΑΙ ΟΤΙ Ο ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΕΙΝΑΙ ΕΝΗΜΕΡΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΕΗ ΤΟΥ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ Το παρόν χορηγείται για ΚΑΘΕ ΝΟΜΙΜΗ ΧΡΗΣΗ ΕΚΤΟΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ και ισχύει για ένα (1) μήνα Ημερομηνία λήξης ισχύος: ΕΙΚΟΣΙ ΟΚΤΩ ΜΑΪΟΥ ΔΥΟ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΙΚΟΣΙ ΔΥΟ...»* (βλ. αρχείο με τίτλο ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ_ΒΙΟΣΤΕΡΕΑ.pdf). Επομένως, κατά το χρόνο υποβολής αυτού, ήτοι στις 17.05.2022, ήταν σε ισχύ, όπως δε η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στις απόψεις της, εκ παραδρομής κοινοποίησε τη φορολογική ενημερότητα που η παρεμβαίνουσα υπέβαλε με την προσφορά της και όχι με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, κατά τα αμέσως ανωτέρω κριθέντα, συνεπώς η παρεμβαίνουσα εκπλήρωσε τη σχετική υποχρέωσή της, υποβάλλοντας τη φορολογική ενημερότητα εν ισχύ, απορριπτομένου του περί του αντιθέτου ισχυρισμού της δεύτερης προσφεύγουσας. Ως προς τον ισχυρισμό περί της αναγραφόμενης στην φορολογική ενημερότητα αιτιολογίας, όπως βασίμως ισχυρίζονται τόσο η παρεμβαίνουσα όσο και η αναθέτουσα αρχή, ουδόλως προβλέπεται από τη Διακήρυξη το προσκομιζόμενο αποδεικτικό ενημερότητας εκδιδόμενο από την ΑΑΔΕ να αναγράφει κάποια συγκεκριμένη αιτία έκδοσης, άλλως προορισμό χρήσης. Εξ ετέρου, όπως βασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή, σκοπός του ως άνω αποδεικτικού είναι η απόδειξη ότι ο διαγωνιζόμενος δεν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του ως προς την καταβολή φόρων, συνεπώς αυτός σε κάθε περίπτωση επιτυγχάνεται, δοθέντος ότι ρητά σε αυτό αναγράφεται ότι η παρεμβαίνουσα είναι ενήμερη για τα χρέη του στη φορολογική Διοίκηση. Επομένως, και ο ισχυρισμός αυτός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

39. Επειδή, επί του τέταρτου λόγου της υπό κρίση δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με το άρ. 2.2.3 «Λόγοι αποκλεισμού» της Διακήρυξης «...2.2.3.3. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία

σύναψης της παρούσας σύμβασης, οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: (α1)... (α2)... (α3)... (α4)... (β)...(γ)...δ)...(ε)... (στ)...(ζ)...(η)... (θ)...», στο δε άρ. 2.2.3.7 αναφέρεται ότι «2.2.3.7. Οικονομικός φορέας, σε βάρος του οποίου έχει επιβληθεί η κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και για το χρονικό διάστημα που αυτή ορίζει, αποκλείεται από την παρούσα διαδικασία σύναψης της σύμβασης.» και στο άρ. 2.2.9.2 «Αποδεικτικά μέσα» της Διακήρυξης ορίζεται ότι «...Β. 1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται παρακάτω:... δ) Για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.3, υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι στην παράγραφο λόγοι αποκλεισμού ε) για την παράγραφο 2.2.3.7. υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα περί μη επιβολής σε βάρος του της κύρωσης του οριζόντιου αποκλεισμού, σύμφωνα τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας...», στο δε άρ. 3.2 της Διακήρυξης «Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου» ορίζεται ότι «Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.8 αυτής. ... Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή να παράσχει διευκρινήσεις, με την έννοια του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν.». Συναφώς, στο άρ. 103 του

Ν. 4412/2016 «Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών» προβλέπεται ότι «...1. Μετά από την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης... 2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα, ή να παράσχει διευκρινήσεις με την έννοια του άρθρου 102, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν....». Η παρεμβαίνουσα, όπως προεκτέθηκε, απαντώντας στην υπ' αρ. πρωτ. ... «Κλήση προσκόμισης δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου για την υπ' αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξης για τον διαγωνισμό με τίτλο: «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ: ΔΙΑΛΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΣΕ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΙΚΤΩΝ ΣΤΟΝ ΧΥΤΑ ...-ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ» της αναθέτουσας αρχής, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ απέστειλε στις 17.05.2022 τα ζητηθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης, στα οποία, μεταξύ άλλων, συμπεριλαμβανόταν η από 17.05.2022 υπεύθυνη δήλωση του ..., στην οποία αναφέρεται ότι «...ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας ... με διακριτικό τίτλο «...» ... δηλώνω ότι: Τόσο σε εμένα τον ίδιο όσο και στη εταιρεία ... που νομίμως εκπροσωπώ δεν έχει εκδοθεί ποινή ούτε απόφαση αποκλεισμού σύμφωνα με το άρθρο 74 και 306 του ν. 4412/2016» (βλ. αρχείο με τίτλο «Υ.Δ. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ signed.pdf»), συνεπώς απορρίπτεται ως αβάσιμος ο σχετικός ισχυρισμός της δεύτερης προσφεύγουσας περί μη προσκόμισης της υπεύθυνης δήλωσης του άρ. 2.2.3.7 της Διακήρυξης. Ως προς τον ισχυρισμό περί μη προσκόμισης της υπεύθυνης δήλωσης του άρ. 2.2.3.3 της Διακήρυξης, πράγματι, αυτή δεν περιλαμβανόταν στα δικαιολογητικά κατακύρωσης που η παρεμβαίνουσα απέστειλε στις 17.05.2022, εντούτοις, η αναθέτουσα αρχή απέστειλε το υπ' αρ. πρωτ. 1376/24.05.2022 έγγραφο με

θέμα την «Προσκόμιση υπολειπόμενων δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου» προς την παρεμβαίνουσα, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 24.05.2022, όπου μεταξύ άλλων, αναφερόταν «...καλείστε να υποβάλλετε: γ) υπεύθυνη δήλωση για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.3,...». Σε απάντηση αυτού του εγγράφου, η παρεμβαίνουσα απέστειλε, μεταξύ άλλων, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 02.06.2022, την από 30.05.2022 υπεύθυνη δήλωση του ..., όπου αναφερόταν ότι «...ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας ... με διακριτικό τίτλο «...» ... δηλώνω ότι: Για την εταιρεία ..., που νομίμως εκπροσωπώ δε συντρέχουν οι οριζόμενοι στην παράγραφο 2.2.3.3. λόγοι αποκλεισμού της προκήρυξης με αρ.πρωτ.» (βλ. αρχείο με τίτλο «Υ.Δ. ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ 2.2.3.3_σελ. 14 + 23 (δ) signed.pdf»). Συναφώς, νομίμως η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κλήση προς συμπλήρωση της υπεύθυνης δήλωσης, δοθέντος ότι, σύμφωνα με το άρ. 103 Ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρ. 43 του Ν. 4782/2021, υπό το πρίσμα της αποφυγής αδικαιολόγητων αποκλεισμών των οικονομικών φορέων από τις διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης για τυπικούς λόγους που οφείλονται στην ελλιπή ή μη τυπικώς προσήκουσα προσκόμιση των δικαιολογητικών του άρ. 103, αλλά όχι στην πραγματική συνδρομή των λόγων αποκλεισμού του οικονομικού φορέα από τη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται, εφόσον τα δικαιολογητικά που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο παρουσιάζουν ελλείψεις ή εφόσον αυτά δεν προσκομισθούν, να καλέσει τον προσωρινό ανάδοχο προς παροχή διευκρινίσεων των ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών και προς συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Μόνον εφόσον έχει προηγηθεί η προσήκουσα, κατά τα ως άνω, κλήση του προσωρινού αναδόχου από την αναθέτουσα αρχή και η εξέταση της συμμόρφωσης του οικονομικού φορέα προς αυτήν, μπορεί η αναθέτουσα αρχή να προβεί στην απόρριψη των δικαιολογητικών κατακύρωσης λόγω ελλείψεων που δεν θεραπεύτηκαν κατά την ανωτέρω διαδικασία (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 37/2021, σκ. 19, 29/2019, σκ. 11, ΔΕφΠειρ Ν60/2021, σκ. 13), ο δε ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας ότι η ΕΑΔΗΣΥ δεν μπορεί να εξετάσει το ζήτημα της ως άνω πρόσκλησης, κατά τα ως άνω, γιατί δεν προσεβλήθη από την προσφεύγουσα ειδικώς, απορρίπτεται ως αβάσιμος δοθέντος ότι, σύμφωνα με το άρ. 367 του

Ν. 4412/2016 «Διαδικασία λήψης απόφασης συνέπειες αποφάσεων ΑΕΠΠ»
«1. Η ΑΕΠΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος...», η δε, κατά τα ως άνω, πρόσκληση συμπλήρωσης δικαιολογητικών προβλήθηκε τόσο από την ίδια την παρεμβαίνουσα, όσο και από την αναθέτουσα αρχή. Επομένως, ο τέταρτος λόγος της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος.

40. Επειδή, επί του πέμπτου λόγου της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με το άρ. 2.2.5 «Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια» της Διακήρυξης «Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης δεν απαιτείται Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την συμμετοχή ενδιαφερομένου στον διαγωνισμό πέραν της προσκόμισης : 1. ... 2. Ασφαλιστήριο συμβολαίου αστικής επαγγελματικής ευθύνης για κάθε απώλεια ή ζημία θετική ή αποθετική ή και έμμεση που θα υποστεί η ... και που θα προέρχεται από ολιγωρία ή πλημμελή εκτέλεση εργασιών του προσωπικού της αναδόχου εταιρείας, εκ ποσού # 3.000.000,00 # € (τρών εκατομμυρίων ευρώ) συνολικά για την περίοδο της διάρκειας των υπηρεσιών καθαριότητας. Τα δύο προαναφερόμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια θα κατατεθούν υποχρεωτικά –επί ποινή εκπτώσεως του και κατάπτωσης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής- ως απαραίτητη προϋπόθεση κατά την υπογραφή της σύμβασης.», στο δε άρ. 2.2.9 «Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής» προβλέπεται ότι «Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης, της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016.», και στο άρ. 2.2.9.2 «Αποδεικτικά μέσα» της Διακήρυξης ορίζεται ότι «Α. Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7, οι οικονομικοί φορείς

προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. Η προσκόμιση των εν λόγω δικαιολογητικών γίνεται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3.2 από τον προσωρινό ανάδοχο....». Η παρεμβαίνουσα είχε αναφέρει στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της στο οικείο πεδίο «Ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων Το ασφαλισμένο ποσό στην ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων του οικονομικού φορέα είναι το εξής: Ποσό 3.000.000€ ...Επακριβή στοιχεία αναφοράς των εγγράφων – Υ.Δ. ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ.. » (βλ. αρχείο με τίτλο «ΕΕΕΣpdf», σελ. 23/27), με την δε προσφορά της είχε υποβάλει την από 22.02.2022 υπεύθυνη δήλωση του ..., όπου αναφερόταν ότι «...ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας ... με διακριτικό τίτλο «...»... Τόσο εγώ ο ίδιος όσο και η εταιρεία ... που νομίμως εκπροσωπώ θα προσκομίσουν κατά το στάδιο της υπογραφής σύμβασης το απαιτούμενο ασφαλιστήριο συμβόλαιο για αστική επαγγελματική ευθύνη προς τρίτους ύψους 3.000.000,00 €.» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ.pdf»). Από τα ως άνω προκύπτει ότι ρητά, σύμφωνα με το άρ. 2.2.5 της Διακήρυξης «Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης δεν απαιτείται Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την συμμετοχή ενδιαφερομένου στον διαγωνισμό...», επομένως, όπως βασίμως η αναθέτουσα αρχή και η παρεμβαίνουσα υποστηρίζουν, η υποβολή των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, σύμφωνα με τη διάταξη του άρ. 2.2.5 της Διακήρυξης, λαμβάνει χώρα κατά την υπογραφή της σύμβασης, ήτοι δεν αποτελεί κριτήριο επιλογής, αλλά αντιθέτως, η πλήρωση του όρου αυτού εξετάζεται κατά το χρόνο υπογραφής της σύμβασης και όχι κατά το χρόνο ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ήτοι κατά το παρόν στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, τη δε υπ' αρ. 74/2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής αλυσιτελώς επικαλείται η δεύτερη προσφεύγουσα, δοθέντος ότι τα εκεί πραγματικά περιστατικά είναι διαφορετικά, καθότι «από τη διακήρυξη και ιδίως από τη διατύπωση του άρθρου 2.2.6 αυτής, σύμφωνα με την οποία «απαιτείτο οι οικονομικοί φορείς να διαθέτουν σύμβαση ασφάλισης», συνάγεται ότι η εν λόγω ικανότητα έπρεπε να συντρέχει κατά το χρόνο υποβολής προσφοράς» (σκ. 12), ήτοι αφορά σε όρο Διακήρυξης ουσιωδώς διαφορετικό από τον αντίστοιχο της προκείμενης Διακήρυξης.

Επομένως, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, γενομένων δεκτών των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και της παρεμβαίνουσας.

41. Επειδή, ως προς τον έκτο λόγο της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με το άρ. 2.4.4 «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» της Διακήρυξης «...Στην οικονομική τους προσφορά οι συμμετέχουσες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν , εκτός των άλλων, τα εξής (άρθρο 68, παρ. 1 του ν.3863/2010):

α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Τα ανωτέρω στοιχεία, επί ποινή αποκλεισμού, εξειδικεύονται σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους....», στο δε άρ. 68 του Ν. 3863/2010 «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» προβλέπεται «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούνται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς

τους τα ως άνω στοιχεία. ...». Ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας ότι ανεπιτακτως η δεύτερη προσφεύγουσα επανέρχεται στο στάδιο των οικονομικών προσφορών, όπως προεκτέθηκε, η κοινοποιηθείσα στις 27.06.2022 δεύτερη προσβαλλομένη ενέκρινε το ομοίως κοινοποιηθέν από 28.03.2022 Πρακτικό της Επιτροπής που αφορούσε στον έλεγχο των οικονομικών προσφορών των εταιριών, σύμφωνα δε με το τροποποιηθέν αρ. 100 «Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών» «1...2... γ) ... Η απόφαση έγκρισης των πρακτικών δεν κοινοποιείται στους προσφέροντες και ενσωματώνεται στην απόφαση κατακύρωσης.», το οποίο προβλέπεται και στο αρ. 3.3.1 της Διακήρυξης, όπου αναφέρεται ότι «Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών κατακύρωσης και της εισήγησης της Επιτροπής επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώνεται η απόφαση έγκρισης των πρακτικών των περ. α & β της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4412/2016 (περί αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής, της τεχνικής και της οικονομικής προσφοράς)....», ουδόλως δε προκύπτει από το φάκελο του διαγωνισμού ότι η δεύτερη προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε προγενέστερα από τις 27.06.2022, κατά τα ως άνω, επομένως απορρίπτεται ο σχετικός ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας περί απαράδεκτης προβολής λόγων που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας. Δοθέντος ότι, όπως η αναθέτουσα αρχή και η παρεμβαίνουσα υποστηρίζουν, ως προς τα στοιχεία του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, κλήση δυνάμει του αρ. 102 του Ν. 4412/2016 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε τόσο στην παρεμβαίνουσα, όσο και στην δεύτερη προσφεύγουσα, όπως προκύπτει από τα υπ' αρ. πρωτ. 705/09.03.2022 και 704/09.03.2022 έγγραφα με θέμα «Παροχή διευκρινήσεων σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016» που απέστειλε στις 11.03.2022 μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη ότι αμφότερες οι διαγωνιζόμενες παρουσίαζαν ελλείψεις ως προς τα στοιχεία του αρ. 68 του Ν. 3863/2010 που, κατά τα ανωτέρω, έχουν τεθεί επί ποινή αποκλεισμού, η δε αναθέτουσα αρχή προχώρησε σε κλήση προς παροχή διευκρινίσεων αμφοτέρων των οικονομικών φορέων, εν προκειμένω, τυχόν αποδοχή του λόγου αυτού της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην παρεμβαίνουσα, θα

οδηγούσε σε παράβαση του ενιαίου μέτρου κρίσης, δοθέντος ότι προβάλλεται παραδεκτως ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας έγινε δεκτή, παρόλο που παρουσίαζε ελλείψεις ως προς τα στοιχεία του άρ. 68 του Ν. 3863/2010, ήτοι τα αυτά προβλήματα με την προσφορά της δεύτερης προσφεύγουσας (ΣΤΕ 1265/2011, ΕΑ 352/2011, 1156/2010, 246/2009, 569, 932/2008, πρβλ. και ΕΑ ΣΤΕ 311, 1132/2009, Φ. Αρναούτογλου, Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του Ν. 3386/2010, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013, σελ. 100), δηλαδή τυχόν αποδοχή του λόγου αυτού θα οδηγούσε σε διαφορετική εκτίμηση των αυτών πλημμελειών αμφοτέρων των προσφορών (ΕΑ ΣΤΕ 274/2012). Επομένως, ο λόγος αυτός απορρίπτεται, κατά τα αμέσως ανωτέρω.

42. Επειδή, επί του έβδομου λόγου της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, όπως προεκτέθηκε στην αμέσως προηγούμενη σκέψη, ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας ότι ανεπικαίρως η δεύτερη προσφεύγουσα επανέρχεται στο στάδιο των οικονομικών προσφορών, όπως προεκτέθηκε, η κοινοποιηθείσα στις 27.06.2022 δεύτερη προσβαλλομένη ενέκρινε το ομοίως κοινοποιηθέν από 28.03.2022 Πρακτικό της Επιτροπής που αφορούσε στον έλεγχο των οικονομικών προσφορών των εταιριών, σύμφωνα δε με το τροποποιηθέν άρ. 100 «Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών» «1...2... γ) ... Η απόφαση έγκρισης των πρακτικών δεν κοινοποιείται στους προσφέροντες και ενσωματώνεται στην απόφαση κατακύρωσης.», το οποίο προβλέπεται και στο άρ. 3.3.1 της Διακήρυξης, όπου αναφέρεται ότι «Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών κατακύρωσης και της εισήγησης της Επιτροπής επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώνεται η απόφαση έγκρισης των πρακτικών των περ. α & β της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4412/2016 (περί αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής, της τεχνικής και της οικονομικής προσφοράς)....», ουδόλως δε προκύπτει από το φάκελο του διαγωνισμού ότι η δεύτερη προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε προγενέστερα από τις 27.06.2022, κατά τα ως άνω, επομένως απορρίπτεται ο σχετικός ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας περί απαράδεκτης προβολής λόγων που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας. Σύμφωνα με το άρ. 2.4.4 «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική

Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» της Διακήρυξης «...Οι συμμετέχοντες θα υποβάλλουν ανάλυση της αμοιβής του απασχολούμενου προσωπικού και θα αποτυπώνουν σαφέστατα και επί ποινή αποκλεισμού το κόστος της εργατοώρας απασχόλησης αυτού....». Δοθέντος ότι, όπως η αναθέτουσα αρχή και η παρεμβαίνουσα υποστηρίζουν, η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε στις 11.03.2022 μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της εργατοώρας τόσο στην παρεμβαίνουσα, όσο και στην δεύτερη προσφεύγουσα, τα υπ' αρ. πρωτ. 705/09.03.2022 και 704/09.03.2022 έγγραφα με θέμα «Παροχή διευκρινήσεων σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016», όπου ρητά αναφέρεται ότι «δ) Παρακαλούμε όπως μας προσκομίσετε τον τρόπο υπολογισμού της εργατοώρας ανά κατηγορία απασχολούμενου.», δυνάμει του άρ. 102 του Ν. 4412/2016. Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη ότι αμφότερες οι διαγωνιζόμενες παρουσίαζαν ελλείψεις ως προς τον υπολογισμό του κόστους της εργατοώρας του απασχολούμενου προσωπικού που, κατά τα ανωτέρω, έχει τεθεί επί ποινή αποκλεισμού, η δε αναθέτουσα αρχή προχώρησε σε κλήση προς παροχή διευκρινίσεων αμφοτέρων των οικονομικών φορέων, εν προκειμένω, τυχόν αποδοχή του λόγου αυτού της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην παρεμβαίνουσα, θα οδηγούσε σε παράβαση του ενιαίου μέτρου κρίσης, δοθέντος ότι προβάλλεται παραδεκτως ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας έγινε δεκτή, παρόλο που παρουσίαζε ελλείψεις ως προς τον υπολογισμό του κόστους της εργατοώρας του απασχολούμενου προσωπικού, ήτοι τα αυτά προβλήματα με την προσφορά της δεύτερης προσφεύγουσας (ΣτΕ 1265/2011, ΕΑ 352/2011, 1156/2010, 246/2009, 569, 932/2008, πρβλ. και ΕΑ ΣτΕ 311, 1132/2009, Φ. Αρναούτογλου, Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του Ν. 3386/2010, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013, σελ. 100), δηλαδή τυχόν αποδοχή του λόγου αυτού θα οδηγούσε σε διαφορετική εκτίμηση των αυτών πλημμελειών αμφοτέρων των προσφορών (ΕΑ ΣτΕ 274/2012). Επομένως, ο λόγος αυτός απορρίπτεται, κατά τα αμέσως ανωτέρω.

43. Επειδή, επί του όγδοου λόγου της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, όπως προεκτέθηκε και στην αμέσως προηγούμενη σκέψη, ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας ότι ανεπικαίρως η δεύτερη προσφεύγουσα

επανέρχεται στο στάδιο των τεχνικών προσφορών, προφανώς εκ παραδρομής καθότι ο λόγος αφορά στην οικονομική προσφορά, όπως προεκτέθηκε, η κοινοποιηθείσα στις 27.06.2022 δεύτερη προσβαλλομένη ενέκρινε το ομοίως κοινοποιηθέν από 28.03.2022 Πρακτικό της Επιτροπής που αφορούσε στον έλεγχο των οικονομικών προσφορών των εταιριών, σύμφωνα δε με το τροποποιηθέν άρ. 100 «Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών» «1...2... γ) ... Η απόφαση έγκρισης των πρακτικών δεν κοινοποιείται στους προσφέροντες και ενσωματώνεται στην απόφαση κατακύρωσης.», το οποίο προβλέπεται και στο άρ. 3.3.1 της Διακήρυξης, όπου αναφέρεται ότι «Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών κατακύρωσης και της εισήγησης της Επιτροπής επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώνεται η απόφαση έγκρισης των πρακτικών των περ. α & β της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4412/2016 (περί αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής, της τεχνικής και της οικονομικής προσφοράς)....», ουδόλως δε προκύπτει από το φάκελο του διαγωνισμού ότι η δεύτερη προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε προγενέστερα από τις 27.06.2022, κατά τα ως άνω, επομένως απορρίπτεται ο σχετικός ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας περί απαράδεκτης προβολής λόγων που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας. Σύμφωνα με το άρ. 1.7 «Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης» της Διακήρυξης, «Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι: α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016...», στο δε Παράρτημα IV- Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς αναφέρεται «ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΜΗΝΙΑΙΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ & ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΑΝΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΒΑΡΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ: οι διαγωνιζόμενοι θα αναλύουν ξεχωριστά πώς προκύπτει το ποσό των μηνιαίων αποδοχών ανά εργαζόμενο στη κάθε βάρδια απασχόλησης, αναφέροντας αναλυτικά τις

αποδοχές (ωρομίσθιο, προσαυξήσεις επιδομάτων Χριστουγέννων, Πάσχα, αδείας και αντικατάσταση αδείας) καθώς και τις αντίστοιχες εργοδοτικές εισφορές, ώστε να μπορεί να ελεγχθεί το εργατικό κόστος της οικονομικής προσφοράς τους).», σύμφωνα δε με το άρ. 18 του Ν. 4412/2016 «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)», «2. Κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς τηρούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'». Από το συνδυασμό των διατάξεων του Ν. 4412/2016 και της Διακήρυξης συνάγεται ότι είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία και την οικεία Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ή στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι (πρβλ. Επ.Αν.ΣτΕ 313/2015, 441/2014, 328,198, 187/2013 κ.ά.), που, κατ' απαίτηση της Διακήρυξης και με βάση σχετική δήλωση του οικονομικού φορέα θα απασχοληθεί κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Απαράδεκτη, εξάλλου, είναι και οικονομική προσφορά η οποία περιλαμβάνει εργατικό κόστος που δεν αναλύεται επαρκώς, ήτοι κατά τρόπο που να καθιστά ευχερή τον έλεγχο των στοιχείων που λήφθηκαν υπόψη για τον προσδιορισμό του και τη διάγνωση του τρόπου εξαγωγής του σχετικού ποσού. Περαιτέρω, ωστόσο, κατά την επίσης πιθανολογούμενη έννοια των παραπάνω διατάξεων, η απαιτούμενη ανάλυση του δηλωθέντος εργατικού κόστους αποσκοπεί στη διακρίβωση, ότι, κατά τον υπολογισμό του, δεν λήφθηκαν υπόψη στοιχεία που προσκρούουν στους όρους της Διακήρυξης και στην επαλήθευση της νομιμότητας της οικονομικής προσφοράς, με τη διασφάλιση ότι δεν παραβιάστηκαν διατάξεις της κείμενης εργατικής νομοθεσίας, κατά τρόπο που πλήττει τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζόμενων, και με περαιτέρω συνέπεια υπολογισμό εργατικού κόστους κατώτερου του νόμιμου ελάχιστου εργατικού κόστους - που αποτελεί και το προέχον κριτήριο αποδοχής της οικονομικής

προσφοράς (βλ. και ΔΕφΘεσσαλονίκης Ν170/2020, σκ. 16). Εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα στην υποβληθείσα οικονομική προσφορά της έχει δηλώσει το ποσό των 7.014€ για «*Εργάτες καθαριότητας – $2.338,00 \times 3 = 7.014\text{€}$* » στο πεδίο «1.β) Ασφαλιστικές εισφορές με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά» και το ποσό των 31.101€ για «*Εργάτες καθαριότητας- $10.367,00 \times 3 = 31.101\text{€}$* » στο πεδίο «1. α) Προϋπολογιζόμενο ποσό που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές των εργαζομένων.» του Πίνακα Ανάλυσης Οικονομικής Προσφοράς (βλ. αρχείο με τίτλο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ.pdf», σελ. 1/3). Όπως βασίμως η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει, σύμφωνα με το άρ. 31 του Ν. 4756/2020, το οποίο τροποποιήθηκε με το άρ. 81 του Ν. 4826/2021, η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών παρατάθηκε μέχρι και τις 31.12.2022 (ΦΕΚ Α' 160/07.09.2021), οι οποίες για βαρέα αντιστοιχούν σε 24,69% για πλήρως απασχολούμενους εργαζόμενους και σε 25,17% μερική απασχόληση άνω των 30 ωρών, σύμφωνα δε με την υπ' αριθ. Φ10221/οικ.26816/929/30-11-2011 (ΦΕΚ Β' 2778/02.12.2011) απόφαση του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα «Βαριές & ανθυγιεινές εργασίες», οι απασχολούμενοι στις εκεί προβλεπόμενες εργασίες και ειδικότητες ασφαλίζονται κατά τον Κανονισμό Βαρέων & Ανθυγιεινών Επαγγελματιών (Κ.Β.Α.Ε.) (βλ. και Εγκ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ υπ' αριθ. 27, με αριθ. πρωτ. Α32/1150/20-3-2012). Στο ΕΔΑΦΙΟ Β' «ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Η' ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ» προβλέπεται ότι εντάσσονται στον Κανονισμό Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματιών και οι «23. Καθαριστές – Καθαρίστριες με πλήρη απασχόληση», με βάση δε την εγκύκλιο 182/85 του ΙΚΑ, που εξακολουθεί να ισχύει, καθαριστές-καθαρίστριες με πλήρη απασχόληση νοούνται όσοι απασχολούνται για πάνω από 5 ώρες την ημέρα και ή πάνω από 30 ώρες την εβδομάδα. Συνεπώς, όπως προεκτέθηκε, το ποσοστό εργοδοτικών εισφορών για τους καθαριστές μερικής απασχόλησης που απασχολούνται για πάνω από 30 ώρες εβδομαδιαίως είναι 25,17%, ενώ για τους καθαριστές που απασχολούνται 40 ώρες την εβδομάδα είναι 24,69%. Όπως βασίμως η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει, εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα δηλωθέντα από την παρεμβαίνουσα ποσά για τους καθαριστές στην οικονομική της προσφορά έχει υπολογίσει τις ασφαλιστικέως εισφορές σε ποσοστό 22,54%, καθώς 31.101 € (βλ. στοιχ. 1.α της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, κατά τα ως άνω) x

22,54%= 7.014,17 € (βλ. στοιχ. 1.β της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, κατά τα ως άνω, όπου έχει αναφέρει 7.014€), δηλαδή πάντως υπολείπεται του επιβαλλόμενου από τη νομοθεσία ποσοστού ασφαλιστικών εισφορών για απασχολούμενους σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, στα οποία ανήκουν οι καθαριστές. Ο δε ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας ότι η αναθέτουσα αρχή όφειλε όπως την καλέσει για διευκρινίσεις κατ' άρ. 102 του Ν. 4412/2016 απορρίπτεται ως αβάσιμος, δοθέντος ότι τυχόν κλήση προς διευκρινίσεις θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση της κατατεθείσας προσφοράς εκ μέρους της παρεμβαίνουσας, ιδίως αναφορικά με το υπολογισθέν ποσοστό των ασφαλιστικών εισφορών των καθαριστών. Ουδεμία δε επιρροή ασκεί η υπεύθυνη δήλωση και το σχετικό υπόμνημα, αβασίμως δε η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι *«οποιαδήποτε παράβαση καταβολής των προσηκουσών ασφαλιστικών εισφορών για κάθε κατηγορία εργαζομένων θα μπορεί να ελεγχθεί μετά την έναρξη λειτουργίας της σύμβασης, βάσει των στοιχείων που θα προσκομίζει η ανάδοχος (αντίγραφο ΑΓΔ- βεβαιωτικό έγγραφο πληρωμής των εισφορών)»* δοθέντος ότι, κατά τα προεκτεθέντα, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από την ισχύουσα εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία και την οικεία Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ή στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι (πρβλ. Επ.Αν.ΣτΕ 313/2015, 441/2014, 328,198, 187/2013 κ.ά.). Επομένως, ο λόγος αυτός γίνεται δεκτός ως βάσιμος, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και της παρεμβαίνουσας.

44. Επειδή, επί του ένατου λόγου της δεύτερης προδικαστικής προσφυγής, όπως προεκτέθηκε και στην αμέσως προηγούμενη σκέψη, ο ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας ότι ανεπικαίρως η δεύτερη προσφεύγουσα επανέρχεται στο στάδιο των τεχνικών προσφορών, προφανώς εκ παραδρομής καθότι ο λόγος αφορά στην οικονομική προσφορά, όπως προεκτέθηκε, η κοινοποιηθείσα στις 27.06.2022 δεύτερη προσβαλλομένη ενέκρινε το ομοίως κοινοποιηθέν από 28.03.2022 Πρακτικό της Επιτροπής που αφορούσε στον έλεγχο των οικονομικών προσφορών των εταιριών,

σύμφωνα δε με το τροποποιηθέν άρ. 100 «Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και παροχής γενικών υπηρεσιών» «1...2... γ) ... Η απόφαση έγκρισης των πρακτικών δεν κοινοποιείται στους προσφέροντες και ενσωματώνεται στην απόφαση κατακύρωσης.», το οποίο προβλέπεται και στο άρ. 3.3.1 της Διακήρυξης, όπου αναφέρεται ότι «Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών κατακύρωσης και της εισήγησης της Επιτροπής επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώνεται η απόφαση έγκρισης των πρακτικών των περ. α & β της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4412/2016 (περί αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής, της τεχνικής και της οικονομικής προσφοράς)....», ουδόλως δε προκύπτει από το φάκελο του διαγωνισμού ότι η δεύτερη προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε προγενέστερα από τις 27.06.2022, κατά τα ως άνω, επομένως απορρίπτεται ο σχετικός ισχυρισμός της παρεμβαίνουσας περί απαράδεκτης προβολής λόγων που αφορούν σε προγενέστερο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας. Σύμφωνα με το άρ. 2.4.4 «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» της Διακήρυξης «...Στην οικονομική τους προσφορά οι συμμετέχουσες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν , εκτός των άλλων, τα εξής (άρθρο 68, παρ. 1 του ν.3863/2010):

α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Τα ανωτέρω στοιχεία, επί ποινή αποκλεισμού, εξειδικεύονται σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους.... Τέλος οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι.», στο δε άρ. 68 του Ν. 3863/2010 «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» προβλέπεται «1. Η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή, δηλαδή το Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι φορείς και οι οργανισμοί του δημόσιου

τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις οικείες διατάξεις, η οποία (αρχή) αναθέτει απευθείας ή προκηρύσσει διαγωνισμό για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης, υποχρεούνται να ζητά από τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα εξής: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. ...». Συναφώς, στο Παράρτημα IV- Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς της Διακήρυξης αναφέρεται «Επιπροσθέτως, οφείλουν να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι. Στην περίπτωση, όπου το καθεστώς των συλλογικών συμβάσεων εργασίας έχει μεταβληθεί, θα πρέπει να επισυναφθούν τα ισοδύναμα έγγραφα.» (σελ. 74/77). Εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα στην υποβληθείσα οικονομική προσφορά της στο οικείο πεδίο «8. Συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι» έχει δηλώσει «ΟΧΙ» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ.pdf», σελ. 2/3), δεν προκύπτει δε από την επισκόπηση της προσφοράς της ότι έχει υποβάλει κάποια ΣΣΕ ή την ΕΓΣΕΕ, μάλιστα, κατά τα ως άνω, αναγράφει «ΟΧΙ» στο οικείο πεδίο. Επομένως, ο ένατος λόγος γίνεται δεκτός ως βάσιμος, δοθέντος ότι κατά παράβαση του άρ. 2.4.4 όπου ρητά αναφέρεται ότι «...οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι», η παρεμβαίνουσα δεν προσκόμισε αυτήν. Ο δε ισχυρισμός της περί ενεργοποίησης του άρ. 102 του Ν. 4412/2016 απορρίπτεται ως αβάσιμος, δοθέντος ότι το άρ. 102 του Ν. 4412/2016 οφείλει να ερμηνευθεί υπό το πρίσμα του δικαίου της ΕΕ, καθώς συνιστά μεταφορά του άρ. 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, κατά δε πάγια νομολογία του ΔΕΕ, εάν μια υποχρέωση

είχε ρητώς επιβληθεί επί ποινή αποκλεισμού στα σχετικά με τη δημόσια σύμβαση έγγραφα και υπό τον όρο ότι η υποχρέωση αυτή είχε διατυπωθεί εκεί με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, όπως απαιτεί το δίκαιο της ΕΕ, η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να δεχθεί οιοσδήποτε διορθώσεις παραλείψεων των εν λόγω υποχρεώσεων (ΔΕΕ, απόφαση της 2ας Μαΐου 2019, Lavorgna Srl, (σκ. 20-22) C-309/18, βλ. και αποφάσεις της 6ης Νοεμβρίου 2014, Cartiera dell'Adda, C-42/13, EU:C:2014:2345, σκ. 46 και 48, της 2ας Ιουνίου 2016, Pizzo, C-27/15, EU:C:2016:404, σκ. 49, καθώς και της 10ης Νοεμβρίου 2016, Ciclat, C-199/15, EU:C:2016:853, σκ. 30, ΣΤΕ 147/2022, σκ. 34). Εξ άλλου, η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ζητήσει από υποψήφιο να διευκρινίσει την προσφορά του δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την υποβολή, στην πραγματικότητα, νέας προσφοράς από τον συγκεκριμένο υποψήφιο (βλ. απόφαση ΔΕΕ μειζ. της 7.9.2021, C-927/19, Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras, σκ. 93, πρβλ. αποφάσεις ΔΕΕ, στο πλαίσιο ερμηνείας του άρθρου 51 της προηγούμενης οδηγίας 2004/18/EK, της 28.2.2018, συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-523/16 και C-536/16, MA.T.I. SUD / DUEMMESGR, σκ. 52, της 4.5.2017, C-387/14, Esaprojekt, σκ. 39, της 7.4.2016, C-324/14, Partner Apelski Dariusz, σκ. 64, της 10.10.2013, Manova, C-336/12 σκ. 36, της 29.3.2012, C-599/10, SAG ELV Slovensko κ.λπ., σκ. 40) ούτε να θεραπεύεται με τον τρόπο αυτό η παράλειψη προσκόμισης εγγράφων ή παροχής πληροφοριών, των οποίων η υποβολή επιβάλλεται από τη Διακήρυξη επί ποινή αποκλεισμού. Εξ ετέρου, τυχόν προσκόμιση, το πρώτον κατόπιν σχετικής κλήσης της παρεμβαίνουσας θα ερχόταν σε αντίθεση με το σκοπό και το πνεύμα του άρ. 102 του Ν. 4412/2016 αλλά και με τα οριζόμενα στο άρ. 2.4.4 της Διακήρυξης, καθότι θα συνιστούσε παροχή δυνατότητας προσκόμισης ουσιώδους στοιχείου τεθέντος επί ποινή αποκλεισμού, καθώς ρητά αναφέρεται ότι *«οι συμμετέχοντες υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας»*, με αποτέλεσμα την υποβολή νέας προσφοράς (βλ. και ΣΤΕ 147/2022, σκ. 34).

45. Επειδή η εισήγηση γίνεται δεκτή.

46. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η πρώτη και η δεύτερη προδικαστικές προσφυγές πρέπει να γίνουν δεκτές.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την πρώτη προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται τη δεύτερη προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει τις προσβαλλόμενες, κατά το σκεπτικό.

Απορρίπτει την παρέμβαση της δεύτερης προσφεύγουσας.

Απορρίπτει τις παρεμβάσεις της παρεμβαίνουσας.

Ορίζει την επιστροφή των κατατεθέντων παραβόλων.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 12.08.2022 και εκδόθηκε την 01^η.09.2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΖΕΡΒΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΚΑΤΣΑΡΟΥ